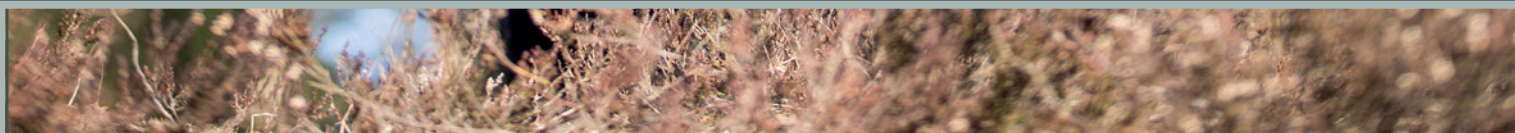

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP
DET NORSKE TRAVSELSKAP

2023

Majblomster

Vinner av Hako Elektro Norsk Travkriterium kaldblods, hopper

Bol Lena

Vinner av Nettavisen Norsk Travderby kaldblods, hopper

Meghan B.R.

Vinner av Hako Elektro Norsk Travkriterium varmlblods, hopper

Cabaret Artist

vinner av Nettavisen Norsk Travderby varmlblods, hopper

Overvik Prinsen

Vinner av Hako Elektro Norsk Travkriterium kaldblods

Brenne Borken

Vinner av Nettavisen Norsk Travderby kaldblods

Just Like Heaven

Vinner av Hako Elektro Norsk Travkriterium varmlblods

Born In Bergen

Vinner av Nettavisen Norsk Travderby varmlblods

Det Norske Travselsskap

Pb 194 Økern, 0510 Oslo

Org. nr. 957 524 524

Foto: Hesteguiden.com

Tlf: 22 95 60 00

post@travsport.no

www.travsport.no

Design og trykk:

Sax Media-Service J. Hansen

www.saxmedia.no

INNHOLDSFORTEGNELSE

Det Norske Travselsskap

Tilsluttede forbund/lag	4
Organisasjon	5
Æresmedlemmer og hederstegn	6
Årsberetning 2023	7
Lovbestemte komiteer & utvalg	20
Rapport fra administrasjonen	26
Regnskap 2023	40
Understøttelsesfondet	51
Revisjonsberetning 2023	52

Det Norske Travselsskap – Konsern

Regnskap 2023.....	54
--------------------	----

TILSLUTTEDE FORBUND/LAG PR. 31.12.23

OSLO OG AKERSHUS TRAVFORBUND

203 Blaker Travelskap
205 Fet Travkjørerselskap
209 Nes Travelskap
210 Nitelven Travlag
214 Asker og Bærum Travklub
215 Aurskog-Høland Travelskap
216 Oslo Travklubb
217 Follo Travlag
218 Øvre Romerike Travlag

ØSTFOLD TRAVFORBUND

302 Askim Travelskap
303 Eidsberg Travkjørerselskap
305 Fredrikstad og Omegn Travelskap
306 Skiptvet Travelskap
307 Lyseren Travelskap
309 Moss Fogderis Travelskap
310 Råde og Onsøy Travlag
311 Rakkestad og Degernes Travelskap
313 Rødnes og Øymark Travelskap
314 Sarpsborg og Omegn Travelskap
315 Skjeberg og Berg Travelskap
316 Trøgstad Travkjørerselskap
317 Trømborg Travlag
319 Halden og Omegn Travelskap

INNLANDET TRAVFORBUND

401 Åsnes og Hof Travklubb
402 Brandval og Kongsvinger Travlag
403 Eidskog Travelskap
404 Grue Travklubb
406 Ringsaker og omegn Travlag
407 Stange og Romedal Travelskap
408 Odal Travklubb
410 Elverum og Omegn Travklubb
411 Nord-Østerdal Travlag
501 Eina Travlag
502 Gjøvik Travelskap
503 Hadeland Travelskap
504 Lillehammer og Omland Travelskap
505 Randsfjord Travelskap
506 Toten Travelskap
507 Valdres Travlag
508 Vestopplandenes Travelskap
509 Viken Travelskap
510 Gudbrandsdal Travlag
511 Nord-Gudbrandsdal Travlag
512 Biri og Snertingdal Travlag
513 Jotunheimen Tråvlag
514 Sør Gudbrandsdal Travlag

BUSKERUD OG VESTFOLD TRAVFORBUND

601 Drammen og Opland Travelskap
604 Kongsberg Travelskap
608 Ringerike og Hole Travelskap
611 Øvre Eiker Travelskap
612 Lier Travlag
613 Hallingdal Tråvlag
614 Krødsherad og Sigdal Travlag
615 Modum og Simoa Travelskap
705 Holmestrand og Omegn Travforening
706 Horten og Omegn Travforening
710 Sandefjord Travforening
711 Stokke og omegn Travforening.
713 Tønsberg og Omegn Travforening
714 Lågen Travlag
715 Larvik Travlag
716 Re Travforening

TELEMARK TRAVFORBUND

802 Bamble Travlag
803 Bø Tråvlag
804 Drangedal Travelskap
805 Gjerstad Travelskap
809 Øvre Telemark Tråvlag
811 Lunde Travelskap
813 Nes og Omegn Travelskap
814 Porsgrunn og Omegn Travelskap
815 Siljan Travklubb
816 Sannidal Travelskap
818 Skien Travklubb
820 Øst-Telemark Travelskap
821 Fyresdal Tråvlag
822 Norsjø Travklubb

ROGALAND TRAVFORBUND

901 Haugaland Tråvlag
902 Jæren Travklubb
904 Rogaland Travelskap
905 Sandnes og Omegn Travklubb
907 Stavanger Travklubb
908 Strand Travklubb
909 Dalane og Omegn Travklubb
910 Sauda Travlag

VESTENFJELDSKE TRAVFORBUND

1001 Bergen og Omegn Travelskap
1003 Voss Tråvlag
1004 Hardanger Tråvlag
1006 Nordhordland Travlag
1007 Os Travklubb
1008 Fana Trav- og Hestesportslag
1009 Sogn Travelskap
1010 Sotra Trav- og Hestesportslag
1012 Sunnhordaland Tråvlag
1013 Arna Travlag
1014 Askøy Trav- og Hestesportlag
1015 Firda Travlag
1016 Kvinnherad Travlag

AGDER TRAVFORBUND

1301 Åmli Trav- og Hestesportslag
1302 Arendal og Omegn Travelskap
1303 Grimstad og Omegns Travelskab
1304 Kristiansand og Omegn Travklubb
1305 Lillesand og Birkenes Travklubb
1306 Risør og Tvedestrand Travlag
1307 Setesdal Tråvlag
1308 Øyestad og Fjære Travklubb
1309 Lista Travelskab
1310 Eiken og Omegn Travklubb
1311 Gyland Hestesportslag
1312 Mandal Travklubb
1313 Lyngdal Trav- og Hestesportslag

NORD-NORGE TRAVFORBUND

1413 Bodø Travlag
1415 Harstad og Oppland Travlag
1417 Lofoten Travlag
1420 Ofoten Travlag
1421 Helgeland Travlag
1422 Indre Salten Travlag
1423 Sør-Varanger Travlag
1424 Lakselv Trav- og Kjøreleg
1425 Tromsø Travlag
1427 Midt-Troms Travlag
1428 Tana og Varanger Travlag
1430 Tanafjorden og Omegn Travlag
1431 Møysalen Travlag
1432 Karasjøk Travlag

MIDT-NORGE TRAVFORBUND

1501 Averøy Travklubb
1503 Byneset Travlag
1504 Børse og Skaun Traverlag
1505 Frosta Tråvarlag
1506 Gauldal Travportslag
1507 Hemne Travlag
1508 Hitra Travlag
1509 Hølonda Travlag
1510 Jøssund Travklubb
1511 Klæbu Travlag
1512 Kvål Travlag
1513 Leksvik Travlag
1514 Levanger & Omegn Travlag
1516 Lånke Travlag
1517 Malvik Travlag
1519 Molde og Omegn Travklubb
1520 Namdal Tråvlag
1521 Orkdal Tråvklubb
1523 Rauma Travforening
1524 Rindal Travklubb
1526 Selbu Travlag
1532 Stjørdal Travsportforening
1533 Sunndal og Omegn Travklubb
1534 Sunnmøre Travlag
1535 Surnadal Travklubb
1536 Tresfjord Travklubb
1538 Trøndelag Travsportforening
1539 Verdal Travlag
1540 Ørland Travklubb
1543 Rissa og Stadsbygd Travlag
1544 Fosen Travklubb
1545 Steinkjer og Omegn Travlag

ORGANISASJON

STYRET I DET NORSKE TRAVSELSKAP

Erik **Skjervagen**
Øistein M. **Andresen**
Margrete **Dysjaland**
Kari **Agerlie**
Petter **Baalsrud**
Sindre Lutdal **Nyeng**
Roy **Kristiansen**

Styreleder
Nestleder
Styremedlem
Styremedlem
Styremedlem
Styremedlem
Styremedlem

Telemark
Oslo og Akershus
Rogaland
Vestenfjeldske
Midt-Norge
Midt-Norge
Ansattes representant

Espen A. **Schem**
Bjørn **Steinseth**
Elisabeth B. **Carlsen**
Jane K. **Helle**

1. varamedlem
2. varamedlem
3. varamedlem
Varamedlem

Oslo og Akershus
Innlandet
Buskerud og Vestfold
Ansattes representant

ADMINISTRASJON

Svein Morten **Buer**
Marius **Lundstein**
Anne V. **Wangen**
Knut Jakob **Larsen**

Generalsekretær
Kommunikasjons- og utviklingssjef
Sjefsveterinær
Leder for IT- og digitaliseringsstrategi

LOVBESTEMTE KOMITEER

KONTROLLKOMITEEN

Gunnar **Eilefstjønn**, leder
Odd **Ulsaker**
Stine **Ambjør**
Varamedlem: Cecilie H. **Andersson**

PÅTALEKOMITEEN

Per Dag **Hole**, leder
Øistein **Eriksen**
Kristin **Brækken**
Varamedlemmer: Ragnhild **Olsen** og Eirin **Vinvand**

DOMSKOMITEEN

Randi **Wahl**, leder
Jan Roger **Humblebakk**
Anders **Morken**
Varamedlemmer: Hans Sigmund **Vister**,
Endre **Storhaug** og Per **Sandbakken**

APPELLKOMITEEN

Tormod **Haugnes**, leder
Anne Mette **Berg-Christiansen**
Lars **Borge-Andersen**
Varamedlemmer: Lars Erik **Aas**,
Per **Jørgensen** og Charlotte M. **Tuverud**

LOVKOMITEEN

Tom Erik **Vestrheim**, leder
Ragnhild **Tjaum**
Tore E. **Brath** (trakk seg med virkning fra 23.11.23)
Varamedlemmer: Anne-Guro **Herregården**
og Anette **Isaksen**

AVLSKOMITEEN

Elin **Bergseth**, leder (kaldblod)
Karoline **Bakke** (kaldblod)
Line Firman **Torp** (kaldblod)
Varamedlemmer for kaldblod: Thomas **Rousalis**
og Kristine Støen **Kivle**

Ments Tore **Møller**, nestleder (varmblod)
Anita **Sønsteby** (varmblod)
Hans **Tronstad** (varmblod)
Varamedlemmer for varmblod: Atle **Opstvedt**
og Stian **Hovstø**

VALGKOMITEEN

Tom Rune **Bratlien**, leder
Liss Karin **Sandvik**
Charlotte **Svendsen**
Asbjørn **Opdal**
Gunnar **Flåten**
Varamedlemmer: Jan Kristian **Øverdahl**, Ole-Johnny
Hansen og Renate **Solberg**

DET NORSKE TRAVSELSKAP

ÆRESMEDLEMMER

Thorvald **Skar**, Buskerud og Vestfold (1987)

Gaute **Gudmestad**, Rogaland (1991)

Per **Tronstad**, Midt-Norge (2007)

HEDERSTEGN

Arne **Kristiansen** †, Oslo og Akershus

Helge **Gundersen**, Agder

Bjørn **Trandum**, Buskerud og Vestfold

Vegard **Thune**, Innlandet

Arne P. **Kynningrød**, Østfold

Olav **Stangeland**, Rogaland

Terje **Borstad**, Oslo og Akershus

Gunnar **Gjelsås**, Buskerud og Vestfold

Sverre **Stang**, Østfold

Ola **Fossestøl** †, Agder

Ole H. **Stastad** †, Innlandet

Sonja **Håvåg**, Vestenfjeldske

Arne **Hamre**, Vestenfjeldske

Jan A. **Enger**, Buskerud og Vestfold

Håkon **Moe**, Buskerud og Vestfold

Ole **Seigerud**, Innlandet

Terje **Holm**, Oslo og Akershus

Eli **Landaas**, Rogaland

Liv **Haslie**, Innlandet

Tore **Fyrand**, Buskerud og Vestfold

Arne W. **Holm**, Oslo og Akershus

Bjørn Kåre **Herbjørnrød**, Buskerud og Vestfold

Elling **Gjesdal**, Rogaland

Torbjørn **Frøysnes**, Agder

Berit Tveter **Alm**, Innlandet

Arne **Gundersen**, Innlandet

Mattis **Asplin**, Buskerud og Vestfold

Terje **Bøe**, Nord-Norge

Øistein **Eriksen**, Oslo og Akershus

Odd H. **Johansen**, Oslo og Akershus

Finn **Hagen**, Buskerud og Vestfold

Gunnar **Eggen**, Oslo og Akershus

Gunnar **Gjerstad**, Østfold

Trygve **Bjørge**, Buskerud og Vestfold

Ove **Wassberg**, Vestenfjeldske

Oddny **Delet**, Innlandet

Jostein **Rekstad**, Midt-Norge

Per **Sandbakken**, Innlandet

ÅRSBERETNING – DET NORSKE TRAVSELSKAP

Det Norske Travselsskap (DNT) har til formål å fremme en sunn og koordinert utvikling for norsk travsport og utvikling av slike hesteslag som ansees skikket til grunnlag for avl av en for landet nyttig hest. Vår virksomhet skal vektlegge den betydning hesten har i dagens samfunn og som en del av vår historie og kulturarv. Arbeidet skal preges av frivillighet og være tuftet på travsportens grunnverdier; åpenhet, tillit, fair play og respekt.

Virksomheten drives fra Hestesportens Hus på Bjerke Travbane i Oslo.

STYRET I DET NORSKE TRAVSELSKAP

Styret har i 2023 avholdt 16 styremøter. Det er protokollert 102 saker til behandling i løpet av året og 116 orienteringsaker. Landsrådet har blitt innkalt til drøftelser og rådgivning ved fire anledninger.

Etter generalforsamlingen 29. april 2023, oppsto det uklarheter i hva generalforsamlingen faktisk hadde vedtatt i sak 11, forslag 7 om styrets sammensetning. Også de valgte protokollunderskriverne hadde ulik oppfatning om vedtaket. Ansattrepresentant tok initiativ til å løse floken, ved å frivillig kun delta på styremøtene med talerett og ikke stemmerett fram til neste generalforsamling. Det ble så utarbeidet en protokolltilførsel til protokollen fra DNTs generalforsamling som gjorde at de valgte protokollunderskriverne kunne signere protokollen. Under styrets behandling av sak 1-10/23 om oppdatering av DNTs lov, vedtok styret følgende:

«Styret vedtar lovkomiteens forslag til oppdatering av DNTs lovverk etter DNTs generalforsamling 2023, inkludert endringer i lovnormen for hhv. travforbund og travlag, med unntak av DNTs lov § 4.2 som forblir uendret. Saken tas opp til ny behandling på neste generalforsamling. Frem til generalforsamlingen vil styret praktisere at alle generalforsamlingsvalgte styremedlemmer (6 personer) deltar med fulle rettigheter, mens ansattrepresentanten får møte- og talerett.»

Styret har med bakgrunn i ovennevnte bestått av:

Erik **Skjervagen** (styreleder)

Øistein **Andresen** (nestleder)

Margrete **Dysjaland**

Petter **Baalsrud**

Kari **Agerlie**

Sindre Lutdal **Nyeng**

Roy **Kristiansen** (ansattes representant med kun møte- og talerett)

Espen A. **Schem** (1. varamedlem)

Bjørn **Steinseth** (2. varamedlem)

Elisabeth **Bremeyer Carlsen** (3. varamedlem)

Jane K. **Johansen** (varamedlem for ansattes representant med kun møte- og talerett)

ØVRIGE VERV FOR STYREMEDLEMMER OG GENERALSEKRETÆR

Erik Skjervagen har fungert som nestleder i styret til Bjerke Travbane Eiendom AS. I tillegg har han, sammen med nestleder Øistein Andresen og generalsekretær Svein Morten Buer, representert DNT i de vedtektsfestede dialogmøtene med Norsk Rikstoto.

Øistein Andresen har fra 10. juli 2023 vært styreleder i Bjerke Travbane AS, som gjennom en virksomhetsoverdragelse har overtatt oppgaver fra Norsk Trav AS avd. Bjerke i 2023. Han er også nestleder i Norsk Trav AS, der Svein Morten Buer er styreleder, Sindre Lutdal Nyeng er styremedlem og Margrete Dysjaland er varamedlem til styret.

Margrete Dysjaland har sittet i styret i Forus Trav AS og Sørlandets Travpark AS. Petter Baalsrud og Sindre L. Nyeng har sittet i styret for Arena Midt-Norge AS. Kari Agerlie har vært styremedlem i Bergens Traverbane AS og Elisabeth B. Carlsen har vært styremedlem i Momarken Toto AS.

Roy Kristiansen og Kari Agerlie har vært representanter i DU-utvalget.

Svein Morten Buer sitter i representantskapet ved Norsk Hestesenter. Han har også representert Det Norske Travselsskap i styret i Union Européenne du Trot (UET).

MÅLOPPNÅELSE OG UTFORDRINGER

Strategiplan Trav 2025 ble vedtatt av styret i DNT i desember 2021 etter en grundig prosess i hele organisasjonen og har fungert som styringsdokument fra og med 2022. Den utgjør en felles plan for alle organisasjonsleddene i norsk travsport. Fra strategiplanen skal det utarbeides handlingsplaner i alle organisasjonsleddene som skal støtte opp om strategiplanen.

DNTs primære utfordring er rekruttering av nye hesteiere. Dette er en utfordrende oppgave i en vanskelig tid. Den nye pengespilloven trådte i kraft 1. januar 2023, og konsekvensene av denne har vært særdeles krevende, med mange nye oppgaver til DNT som følge av myndighetskravet om et større skille mellom spillskapet og sportens organisasjoner. DNT tar nå ansvar for en rekke regnskaps-tjenester, hele sportens IT-tjenester og har dekket de deler av hestevelferdstjenester som spillskapet tidligere har tatt kostnaden ved. Den økonomiske utfordringen er stor også ved at spillomsetningen til Norsk Rikstoto de siste årene har utviklet seg i feil retning, hovedsakelig som følge av en rekke myndighetskrav. Det overskuddet fra pengespill på hest som genereres for øyeblikket, er ikke bærekraftig over tid.

AVL

Kvaliteten på det norske oppdrettet fortsetter å holde seg på et svært godt nivå til tross for en liten populasjon. Dette

vises ved at norskfødte travhester hevder seg godt i internasjonal deltakelse. Norske oppdrettere har et kvalitativt godt hoppemateriell og benytter i stor grad avlshingster med enten dokumenterte gode resultater eller unge hingster med gode prestasjoner og stamme.

Klasseløpsauksjonen var den 24. i rekken og ble denne gangen avviklet som en hybrid auksjon, der det var mulig med både fysisk og digital budgivning. Unghestene ble presentert i egen TV-sending strømmet direkte på nett søndagen før budgivningsfinalen og med mulighet for å se den i opptak senere. I tillegg fikk alle selgere mulighet til å vise hestene sine på Bjerke Travbane på formiddagen før den avsluttende budgivningen, som ble strømmet på nett. TV-produksjonen under den avsluttende budgivningen ble strømmet i ulike kanaler som på auksjonsnettsiden, Facebook og YouTube.

Innmeldingsavgiften til auksjonen har de siste årene vært betydelig subsidiert og det har i tillegg vært en svært rimelig strykningsavgift, noe som fører til at selgere fort velger å stryke dersom de får et akseptabelt bud på hesten før auksjonen. Det ble presentert 100 hester i katalogen, mens 17 hester ble strøket fra auksjonen. 68 hester ble notert solgt til en samlet verdi av 5 887 000 kr.

Totalt for begge raser ble gjennomsnittsprisen 86 574 kr (96 221 kr i 2022). For varmblodshester ble gjennomsnittsprisen 85 070 kr (110 891 kr), med en medianpris på 65 000 kr (64 000 kr). For kaldblodshester ble gjennomsnittsprisen 89 160 kr (65 645 kr), med en medianpris på 50 000 kr (50 000 kr). Høyeste pris på auksjonen oppnådde kaldblodsåringen Kihlstrømpa med 600 000 kr, mens dyreste varmbloods-åring ble Southern Volo med 360 000 kr.

Pr. 20. februar 2024 er det registrert 352 fødte varmbloodsføll i 2023 mot 375 i 2022, hvilket fortsetter den nedadgående trenden. Tallet er alarmerende lavt og det laveste antallet på mange år. På kaldblodssiden er det registrert 442 fødte føll i 2023 mot 432 i 2022. I 2023 er det registrert 430 bedekte varmbloodshopper mot 533 i 2022. Tilsvarende er det registrert 533 bedekte kaldblodshopper i 2023 mot 654 i 2022. Totalt er det registrert 963 hopper i 2023. Grunnet sen rapportering på en del hopper bedekt i utlandet, vil antallet bedekte hopper for begge raser kunne øke litt.

Trenden med at de norskfødte hestene tar spesielt godt for seg i premiefatet innenlands sammenliknet med de utenlandsfødte har eksistert i flere år. Likeledes har de hatt langt bedre konkurransevne ved starter utenfor Norges grenser, enn for noen år siden. I 2019 vedtok styret i DNT nye oppdrettersatser med virkning fra 2020, blant annet med formål om at oppdretterpotten til norskfødte hester med starter i utlandet skulle øke noe. I 2023 ble det utbetalt drøye 3,39 mill. kr til oppdrettere for norskfødte hesters

starter i utlandet mot 2,92 mill. kr i 2022, 2,64 mill. kr i 2021, 1,8 mill. kr i 2020 og 550 000 kr i 2019. I desember 2023 vedtok styret i DNT å garantere for satsene for oppdretterpremier utland i 2024, slik at disse ikke vil bli avkortet.

Mønstringsløp ble innført første gang i Norge i 1988 og har med unntak av tre år på 90-tallet vært kjørt med noe ulikt regelverk. Med bakgrunn i stramme budsjetter for 2023, fant styret ikke å kunne prioritere midler til dette ved den opprinnelige budsjettbehandlingen. Situasjonen endret seg imidlertid etter at NR vedtok sitt regnskap for 2022, ved at de samtidig foretok en overskuddsdisponering som medførte ekstra frie inntekter på 45,5 mill. kr til DNT. Styret fattet da vedtak om samme ordning som i 2022, ved at det ble utbetalt godtgjørelse på 5 000 kr til ett godkjent mønstringsløp i 2023.

Etter et initiativ fra et antall hingsteeiere og hingsteholdere besluttet styret i DNT å vedta «Synergiserien 2025», som et avlsstimulerende tiltak i 2021. DNT har tatt initiativ til å få til tilsvarende ordning både i 2027 og 2028, men med for lav interesse fra hingsteholdere har disse forsøkene strandet.

Etter styrevedtak i 2023 tilføres ikke DNTs avlsfond midler lenger, men det er fremdeles mulig for uttak på lik linje med tidligere. Styret har i tillegg foretatt endringer i vedtektene, slik at det er noe lettere å slå sammen rettighetene knyttet til ulike hesteeierforhold.

Det er Norsk Hestesenter som på oppdrag fra DNT har forestått den praktiske gjennomføringen av avlsvurdering av varmbloodshingster og kårning av kaldblodshingster i Norge. Det ble i 2023 foretatt avlsvurdering av varmbloodshingster i mars, mens avlsvurderingen i november ble avlyst. DNT vil selv ta over ansvaret for avlsvurderingen av varmbloodshingster fra og med 2024.

For kaldblodshingster ble det gjennomført kåringsvurdering i september på Wången i Sverige og i oktober på Biri. I henhold til avlsplanen for kaldblods skal hingster med utradisjonell avstamning og lav innavlsgrad eller stamme som gir lavt slektskap med populasjonen for øvrig, vurderes svært positivt for alle egenskaper uansett alder, BLUP-tall, prestasjoner og størrelse. Unntaket fra dette er visse diskvalifiserende defekter. Det ble i forkant av kårningen produsert underlagsmateriale til kåringsdommerne over hvilke hingster som ville være aktuelle å vurdere etter denne bestemmelsen.

Det har i samarbeid med ST blitt produsert hingstekatalog for kaldblodshester som har blitt gjort digitalt tilgjengelig på Breedly.com.

DNTs styre har i desember 2023 utnevnt nye dommere til kåringsnemnd for kaldblods og avlsvurderingsnemnd for varmbloods.

DNT tok i sin tid initiativet til opprettelsen av konseptet «Avlsstall». Prosjektet har sin egen nettside (www.avlsstall.no) og egen gruppe på facebook, der tilbydere av tjenester for avlshopper og unghester kan presenteres overfor mulige kjøpere av slike tjenester. Det legges til rette for at eiere av hopper så enkelt som mulig kan bli oppdrettere dersom de har ønske om det. Tilbydere av slike tjenester må tilfredsstillende noen krav for å bli godkjent for markedsføring av sine tjenester på de etablerte digitale flatene. Ved utgangen av 2023 er det etablert 19 avlsstaller innenfor konseptet i Norge. Planen for konseptet «Avlsstall» er å etablere det som en stiftelse sammen med andre norske avls- og interesseorganisasjoner, for å skape et helhetlig tilbud for avl av alle hesteraser som det avles på i Norge i dag. Arbeidet vil bli søkt finansiert gjennom tilskudd fra Landbruksdirektoratet basert på «Forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest» § 5.

DNT, inkludert DNTs Avlskomité, arrangerte oppdretterseminar i februar i samarbeid med Travavl.no og Veikle Balder. Seminaret ble avholdt på Thon Hotel Linne med 70 deltakere pluss gjester. Seminaret betegnes som vellykket etter gode tilbakemeldinger på temaer, foredragsholdere og arrangement.

Styret vedtok en mindre endring i Avls- og registreringsreglementet under revisjonen i desember 2023 med virkning fra 2024.

I 2021 vedtok regjeringen endringer i «Forskrift om velferd for hest og hund i konkurranser», for å sikre at EU-direktiv 90/428/EØF blir oppfylt i Norge. Direktivet og forskriftens kapittel 3 omhandler forbud mot forskjellsbehandling av hester i konkurranser, samt unntaksbestemmelser der det gis adgang til forskjellsbehandling. I praksis handler dette om en begrensning i antallet løp forbeholdt norskfødte hester som det er mulig å arrangere, samt en rapporteringsplikt over hvilke løp som er planlagt forbeholdt norskfødte hester i det kommende året. DNT rapporterer disse løpene til Mattilsynet innen 1. desember hvert år.

Revidert utgave av handlingsplan for nasjonale hesteraser ble vedtatt hos Norsk Hestesenter (NHS) i 2021. LMD har et fagutvalg for avl og bevaring av den norske hesterasen, der DNT har vært representert ved Ingolf Herbjørnrød.

Ingolf Herbjørnrød har også vært leder av Svensk-Norsk Kaldblodskomite, og representert DNT sammen med Målfrid Vatne og Tone Blindheim. Komiteen har i hovedsak arbeidet med å utarbeide omforente tiltak som både skal virke avlsstimulerende og innavlsdempende for kaldblodsrasen. Etter et langt og møysommelig arbeid over flere år ble en felles tiltakspakke kalt «Avlssjansen» vedtatt i begynnelsen av 2023. Målet med «Avlssjansen» er å belønne bruk av hingster med lavt slektskap til populasjonen. For 2024 og 2025 vil føll med innavlsgrad 3,4 og lavere være kvalifisert til tiltakspakken. Selve tiltakspakken er lik for Norge og Sverige, i tråd med intensjonen i kaldblodsavtalen av år 2000 med Svensk Travsport.

Det er DNTs avlskomité som utpeker vinneren av «Årets oppdretterbragd». For 2023 ble Bjørn Rishaug og Turid Rishaug vinner av prisen for sitt suksessrike B.R.-oppdrett.

Det ble i 2023 sju nye kaldblodshopper og én ny varmblodshoppe som oppnådde statusen Eliteavlshoppe.

SPORT

Det var i 2023 terminfestet 390 løpsdager, hvorav en ble avlyst. Det ble gjennomført 3 266 totalisatorløp som var 68 færre løp enn i 2022.

Fordelingen av premier er et politisk virkemiddel. Styret har også i 2023 sett viktigheten i å prioritere hverdags-travet, men har samtidig valgt å prioritere gode premier til de løpsdagene som gir størst inntjening. Ved å styre premiematrisen godt, bidrar dette til et bedre spillprodukt og høyere omsetning hos Norsk Rikstoto. Norge har i 2023 hatt åtte løpsdager med internasjonalt V75-spill. Den øvrige premiefordelingen har vært differensiert, for å sikre at alle hester i størst mulig grad skal få konkurrere i sine «rette omgivelser». Klasseløpene ble arrangert med justert premienivå med virkning fra 2023.

I 2022 gjennomførte DNT og NR i fellesskap en analyse for å indentifisere de viktigste påvirkningsfaktorer og effektene av følgende tre områder: Antall hester tilgjengelig til start, antall hesteeiere og hestepopulasjonen av travhester totalt. I tillegg til gjennomgang av sportsdata og analyse av disse over tid, omfattet denne blant annet en spørreundersøkelse hos medlemmer i DNT. Rapportens konklusjoner og anbefalinger blir benyttet i arbeidet med løpsutskrivning, som var et av områdene som hadde stor betydning for medlemmenes tilfredshet.

Antallet unike starthester i 2023 var 3629, hvilket var 137 færre enn i 2022. Nedgangen i antallet unike starthester i norske løp over tid er såpass stor at den representerer en betydelig utfordring. Antallet utenlandske gjestetarter har også sunket over tid, spesielt fra Sverige. I toppåret 2010 startet 6073 unike hester. I 2019, som var det siste året før koronapandemien slo til, hadde vi 4302 unike starthester. Det betyr at det fra 2010 har vært en nedgang på over 40 % i det tilgjengelige hestemateriellet og godt og vel 15 % fra 2019. Det ble eksportert 125 og importert 153 hester gjennom året som gir et lite overskudd på 28 hester.

Antallet gjennomsnittlige starter pr. hest var i 2023 på 8,07 (8,03 i 2022). Kaldblodshestene bidrar noe mer til løpsproduksjonen med 8,72 starter pr. hest, mens tilsvarende for varmblodshestene var 7,82. Når det gjelder fyllingsgraden i løpene var denne på 9,14 (9,21 i 2022), fordelt med 9,22 for kaldblodshestene og 9,07 for varmblodshestene.

Det ble utbetalt totalt 206,2 mill. kr til hesteeiere, kusker og trenere, samt 24,7 mill. kr til oppdrettere i 2023. Andelen av premiene innen hver rase som hoppene tjente i 2023 var

for varmblodshestene 34,9 % og for kaldblodshestene 33,6 %. I tillegg er det utbetalt 2,9 mill. kr til hesteeiere gjennom mønstringsløpsordningen.

Gjennomsnittlig utbetalte premier pr. starthest viste i 2023 det nest høyeste nivået noen gang. Det ble i gjennomsnitt utbetalt 56 815 kr pr. starthest i 2023. Varmblodshestene tjente i gjennomsnitt 57 914 kr og kaldblodshestene 55 455 kr.

Ved utgangen av 2023 er det registrert totalt 5 097 hester på norske treningslister, hvilket er 47 færre enn ved utgangen av 2022. Hestene i trening er fordelt med 2 428 varmblodshester og 2 669 kaldblodshester. Dette utgjør en nedgang på 56 varmblodshester og en økning på 9 kaldblodshester.

37,7 % av hestene på norske treningslister står i profesjonell trening, mens 62,3 % står i trening hos innehavere av amatørtrenerlisens. 42,5 % av varmblodshestene på norske treningslister står i profesjonell trening, mens tilsvarende tall for kaldblodshestene er 33,3 %. For personer med amatørtrenerlisens utgjør varmblodshestene 57,5 % av rasens hester på norske treningslister, mens det for kaldblodshestene er 66,7 %.

Styret ble i 2023 presentert for en helhetlig gjennomgang av divisjonssystemet, som resulterte i noen endringer gjeldende fra første «meeting» i 2024. Blant annet åpnes bronsedivisjonen for utenlandske hester, mens en tredjedel av kvalifiseringsløpene vil være forbeholdt norskfødte varmblodshester.

Styret ser med bekymring på den framtidige finansieringen av innskuddsløpene. Med stadig lavere antall føll i årskullene, minsker innskuddenes andel av premiene. Organisasjonen har derfor fått tilsendt et høringsbrev med ulike alternativer for framtidig finansiering av premiene i innskuddsløpene. Regelverket for dette vil bli fulgt opp i 2024.

DNT gir tollgaranti i Norge og deklarerer midlertidig i tollens datasystem TVINN til det norske Tollvesenet konkurransehester som passerer grensen, både inn og ut av landet. I 2023 startet DNT å gjøre tilsvarende arbeid overfor det svenske Tullverket gjeldende norske hester som skal konkurrere i Sverige. I en periode før Svensk Travsport fikk godkjent sin tollgaranti, kunne ikke DNT tilby komplette tollpapirer til både norsk og svensk toll. Dette medførte at det ikke ble produsert «tollpapirer» for norskregistrerte hester som skulle starte i Sverige i store deler av september. De som var starterklært på svenske baner måtte skaffe seg egne tollgarantier, som f.eks. ATA Carnet.

Tangen Bork besteg tronen som den nye kaldblodskonongen i 2023. Hingsten som var 6 år i 2023 vant ti løp på seksten starter og tok seks strake storløpsseiere fra slutten av juni til begynnelsen av september og vant blant

annet Norgesmesterskapet. Totalt kjørte hingsten inn 1,8 mill. kr i 2023. Beste eldre kaldblodshoppe ble April Faxe som vant åtte løp på fjorten starter, inkludert Norgesmesterskapet for hopper.

Blant de 4-årige kaldblodshestene gjorde Brenne Borken kun fire starter i 2023, men vant alle inkludert Norsk Trav-Derby. På de få startene ble det likevel over en mill. kr innkjørt. Bore Mikkel tjente litt over 800 000 kr og fikk også travsportens blå bånd, gjennom seier i Svenskt Kaldblodsderby. Av hoppene imponerte Vega med seks strake seiere i sommermånedene, men hun galopperte seg bort i Hoppe-Derby. Der vant i stedet en strålende opplagt Bol Lena.

Overvik Prinsen var fullstendig overlegen blant de 3-årige kaldblodshestene. Han vant alle sine ni starter, inkludert Norsk Travkriterium og kjørte inn snaut halvannen million kr. Troll Sterk Faksine var beste norskfødte 3-års hoppe, med annenplass i både Hoppe-Kriteriet og Norsk Oaks. Begge disse løpene ble vunnet av det svenske fenomenet Majblomster.

Norskfødte Stoletshow som er eid i Sverige, men trent i Norge var igjen beste eldre varmblodshest. Han vant Finlandia Ajo og Norgesmesterskapet og startet ofte mot hard internasjonal motstand. Likevel travet hesten inn 2,8 mill. kr. Blant hoppene var Miss Pepper best, med ni seiere på atten forsøk og drøyt 840 000 kr innkjørt. Våre to løp i UET Elite Grand Prix, ble henholdsvis vunnet av Hades de Vandel (Oslo Grand Prix) og Banderas Bi (Ulf Thoresen Grand International).

Blant de 4-årige varmblodshestene var det jevnere. Born In Bergen hadde et dramatisk år. Han ble strøket like før finalen i Jarlsberg Grand Prix, men kom tilbake og vant Norsk Trav-Derby. Sverige-stasjonerte Just Perfect Sisu vant Jarlsberg Grand Prix, og ble nr. to i Derby. I Hoppe-Derby gikk også seieren til en svenskstasjonert hest i Cabaret Artist. N.Y. Moet hadde dominert fram til dette, mens Laureen B.R. tok en overraskende annenplass i Hoppe-Derby.

I klassen for varmblods 3-åringer utmerket Just Like Heaven seg. Han tapte i debuten, men siden ble seks strake seiere i de større løpene, deriblant Norsk Trav-Kriterium. Cabron, som ikke startet i årgangsløpene, var imidlertid klassens raskeste da han travet 1.11,4 i oktober på Bjerke. Meghan B.R. var best blant de 3-årige hoppene ved å gå til topps i både hoppeavdelingen av Norsk Travkriterium og Norsk Oaks.

Eirik Høitomt tok nok en gang flest seiere som kusk og vant landschampionatet med totalt 189 seiere. Frode Hamre var igjen best blant trenerne både i antall seiere og innkjørt på stallen. Hans stallhester vant til sammen 242 seiere og de kjørte inn drøyt 18,9 mill. kr. Blant de stallansatte gikk Bjørn Steine til topps, til tross for at

han skiftet til profesjonell trenerlisens på høsten. Helene Kolle tok et nytt montéchampionat, mens Thomas Mjøen vant mest blant amatørkuskene.

HESTEVELFERD

Sentralforbundets arbeid med hestevelferd utføres av 2,7 årsverk, men i spesielle tilfeller leies det inn ekstern kompetanse til f.eks. utredninger av hestevelferdssaker. Arbeidet med hestevelferd innebærer også reglementsutvikling og oppfølging, herunder deltakelse i internasjonalt antidoping- og hestevelferdsarbeid, kontakt med aktive og stevneveterinærer, kontroll av trenerstaller, samt planlegging, koordinering og oppfølging av den løpende dopingkontrollen av hestene. I tillegg har DNT ansvaret for utdanning og den faglige oppfølgingen av alle funksjonærgrupper som igjen sikrer at hestevelferden, sikkerheten for de aktive, spillesikkerhet og fair play ivaretas i travløp.

DNT har samarbeid med Antidoping Norge om dopingkontroll av kusker og ryttere. I tillegg til antidopingarbeidet i travsporten bistår DNT Norsk Galopps antidopingarbeid, innbefattet dopingprøvetaking i og utenfor konkurranse.

I løpet av 2023 er hestevelferdsarbeidet videreført fra tidligere år med jevnlig stallbesøk hos trav- og galopprenere av alle lisens kategorier over hele landet. Det har vært organisert utvidede kontroller på forskjellige baner ved større løpsdager, som under Påsketravet på Klosterskogen, Oslo Grand Prix på Bjerke, under Jarlsberg Grand Prix-helgen på Jarlsberg og på Axel Jensen-dagen på Bjerke.

Formålet med uanmeldte stallkontroller og treningsprøver er blant annet å få et bilde av den generelle hestevelferden hos de lisensierte trenerne gjennom hvordan hestene framstår, hvordan de behandles, trenes, føres og oppstalles. Det kontrolleres også at medisiner oppbevares forskriftsmessig og at helsekort er ført i henhold til gjeldende regelverk. Ved kritikkverdige forhold gis det tidsfrist for utbedring. I graverende tilfeller rapporteres forholdet til Mattilsynet.

Det er med bekymring at DNT i løpet av det siste året har avdekket oppstillingsforhold hos enkelte trenere som ikke oppfyller kravene i forskrift om velferd for hest, herunder de krav DNT setter til sine utøvere. Oppfølging av disse hesteholdene, samt kontakt med Mattilsynet i slike saker tar mye tid, men er noe som prioriteres.

Totalt ble det i 2023 tatt 1 038 dopingprøver på banene i forbindelse med travløp. Det ble tatt 95 treningsprøver på travstaller, i forbindelse med 33 uanmeldte kontroller i hestenes stallmiljø.

Dopingprøvene gjennomgår forskjellige analyser, samt at en viss andel fryses ned for å kunne analyseres på et senere tidspunkt. Treningsprøvene undersøkes for bruk av absolutt forbudte stoffer. I tillegg kontrolleres det at trener overholder karenstid før løp, og at bestemmelsene om føring av helsekort ved bruk av legemidler og behandling med

karenstid blir fulgt. Prøveuttak har blitt gjennomført både planlagt etter en risikovurdering, og ved tilfeldig utvelgelse.

DNT opplever stor aksept for uanmeldte kontroller blant trenere og hesteeiere som får kontrollbesøk. Rutiner for føring av helsekort og medisinnoppbevaring har gradvis blitt bedre de siste årene, som følge av høyere bevisstgjøring gjennom god informasjon.

I 2023 ble en sak gjeldende brudd på DNTs antidopingreglement og en hestevelferdssak gjeldende brudd på DNTs løpsreglement oversendt påtalekomiteen for videre behandling.

Sikkerhetsstall er et tiltak som gjennomføres ved spesielt høydoterte løp. Dette for å ha god sikkerhet og kontroll på behandlingen av hestene i forbindelse med storløp. Hestene har krav til å være oppstallet i disse stallene en gitt tid før løpene de skal delta i. Det ble i 2023 etablert sikkerhetsstall for hestene som deltok i henholdsvis Oslo Grand Prix og Ulf Thoresen Grand International. I forbindelse med disse arrangementene bidro også hunden Lykke og hans hundefører Fia Mårfeldt i arbeidet. Lykke er verdens første antidopinghund.

DNT opplever et økende fokus fra samfunnet på det etiske perspektivet ved å bruke hest i travløp, som det arrangeres pengespill til. Det er spesielt den innvirkningen travløp har på hestens velferd som settes i søkelyset. I tillegg til at det finnes grupperinger i samfunnet som har tatt et klart standpunkt i negativ retning overfor vår virksomhet, så er også de generelle holdningene i samfunnet til hvordan dyr behandles og hva de utsettes for endret seg de seneste årene. I alle internasjonale samarbeidsfora for hestesporten, diskuteres hestevelferd og kritiske faktorer for å videreføre hestesportens «Social license to operate».

Som følge av at flere land i Europa har opplevd ulovlige aksjoner knyttet til sine arrangementer, har DNT utarbeidet retningslinjer ved eventuelle aksjoner knyttet til våre travarrangementer.

DNT har deltatt i innspillsmøter og bidratt med høringsinnspill til Landbruks- og Matdepartementets stortingsmelding om dyrevelferd. Meldingen vil danne grunnlag for endringer i lov om dyrevelferd og de arts-spesifikke forskriftene som er underlagt loven. DNT har vektlagt viktigheten av å ivareta hestens sosiale og atferdsmessige behov, en bedre forvaltning av dyrevelferdsloven med underliggende forskrifter, behovet for veterinærdekning i distriktene, samt at EUs nye transportforskrifter må tilpasses nordiske forhold.

Det registreres at presseomtale av hester som meldes døde eller blir skadet, ofte bidrar til negativ omtale av sporten i sosiale medier. Slike saker brukes også som et argument mot lovligheten av å bruke hester til underholdning i enkelte høringsinnspill til stortingsmeldingen om dyrevelferd.

DNT arbeider kontinuerlig med å sikre at travsporten etterlever krav i Forskrift om velferd for hest og hund i konkurranse. Det settes blant annet krav til at travbanene skal være godt utformet, tilrettelagt og vedlikeholdt. Krevende værforhold har også i 2023 gitt utfordringer knyttet til baneforholdene ved avvikling av travløp på en del baner.

Styret er opptatt av hestevelferd og holdbarhet, og vil initiere en diskusjon i organisasjonen samt andre aktuelle organisasjoner og komiteer med mål om å redusere presset på unghestene.

DNTs hestevelferdsarbeid er basert på et tett samarbeid med ulike internasjonale nettverk, som Nordic Equine Medication Committe (NEMAC), European Horseracing Scientific Liason Committe (EHSLC), Union Européenne du Trot (UET) og Nordisk Dyrevelferdskomite. Dette gir god kompetanseheving i antidopingarbeidet som videreføres til løpsfunksjonærer gjennom kurs og samlinger, både digitalt og fysisk. I tillegg bidrar DNT i opplæring om hestevelferd av nye travtrenerstudenter.

DNTs forbuds- og karenstidsliste oppdateres fortløpende og er samkjørt med de andre skandinaviske landene. Det er i løpet av 2023 gjort endringer i regelverkene, der blant annet kravet til at hestene skal være i konkurransemessig skikk ved start i travløp er skjerpet på flere områder. I tillegg er kravene om hvilke opplysninger som skal føres i helsekort blitt utvidet.

DNT og Norsk Galopp overtok Bjerke Dyrehospital gjennom en aksjekjøpsavtale de siste dagene i 2022. Selskapet driver veterinærfaglig og økonomisk godt, og har gjort avtale med Telemark Toto AS om å åpne en avdeling på Klosterskogen Travbane i 2024. DNTs sjefsveterinær Anne Wangen sitter i styret for Bjerke Dyrehospital AS.

ORGANISASJON OG REKRUTTERING

DNTs etiske retningslinjer er basert på at norsk travsport skal være et hyggelig sted å være hvor ingen skal føle seg fornærmet, mobbet, ekskludert eller nedverdiggende behandlet. Vår virksomhet skal vektlegge den betydning hesten har som en del av vår historie og kulturarv. Omsorg og velferd for hesten som individ skal prege all vår virksomhet. Vår policy er enkelt og greit; Hesten først.

I travsporten er alle velkomne, uavhengig av nasjonalitet, etnisk opprinnelse, religion, alder, kjønn, seksuell orientering og psykiske- og fysiske forutsetninger. Vår holdning og imøtekommenhet kan være avgjørende for om noen velger å bli i travsporten eller ikke. Vi må alle jobbe for å tiltrekke oss nye interessenter og for å beholde våre aktive gjennom å være gode ambassadører for sporten.

Rekruttering av både medlemmer og hesteeiere foregår i all hovedsak via travforbund og travlag. Styrets oppgave er å legge til rette for at et godt rekrutteringsarbeid kan skje i disse organisasjonsleddene.

DNTs generalforsamling i 2023 vedtok noen oversendelsesforslag til styret i DNT. Styret i DNT har behandlet sakene gjennom flere styremøter og informert travforbundene om resultatet av behandlingen.

Blant oversendelsesforslagene var nedsettelse av en andelslagsgruppe, som skulle arbeide med tiltak for å forenkle arbeidet med å etablere og drifte andelslag. Denne gruppen ble nedsatt på styremøte i mai og har hatt flere møter. En demoversjon av andelslagsside på nett er under utarbeidelse. I tillegg ble det avholdt et kurs for andelslagsbestyrere på Bjerke Travbane under Oslo Grand Prix-helgen. Det ble også holdt tilsvarende informasjon på en rekke travkonferanser i forbundene.

Et annet oversendelsesforslag var nedsettelse av et reglementsrevideringsutvalg og utarbeidelse av mandat til utvalget. Styret vedtok mandat og utnevnte medlemmer til utvalget i juni, og utvalget arbeidet med revidering av DNTs Løpsreglement og DNTs Lisensbestemmelser for oversendelse til styret i desember.

I tillegg til det ovennevnte har styret i DNT nedsatt et jubileumsutvalg som skal utarbeide en aktivitetsplan for markeringen av DNTs 150-årsjubileum i 2025.

DNTs medlemsregister er implementert i DNTs sportssystem og er en del av kundeportalen «Min Side». Denne applikasjonen gjør det enkelt for lag å rekruttere og administrere medlemmer, der DNT sørger for alt det praktiske med innkreving av medlemskontingenten som deretter utbetales lagenes driftskonto i sin helhet. Funksjonene i applikasjonen til medlemsregisteret er godt innarbeidet hos lag og forbund. For brukerne fremstår den som funksjonell med gode løsninger for å kommunisere ut til sine medlemmer. Alle medlemmer har tilgang til sitt medlemskap og travlag via «Min Side», hvor man blant annet kan følge travlagets til enhver tid «Topp 5» hester, eiere, trenere, kusker og ryttere. Applikasjonen er tilrettelagt for alle plattformer, slik at formatet er tilpasset mobil, nettbrett, PC, etc.

Ved utgangen av 2023 var det 156 registrerte travlag i DNT, etter sammenslåing av travlag i henholdsvis Buskerud og Vestfold, Midt-Norge og Rogaland i løpet av året. DNT godkjente også sammenslåing av Buskerud Travforbund og Vestfold Travforbund til Buskerud og Vestfold Travforbund med virkning fra 1. mai 2023. Pr. 31.12.23 var det til sammen 9 887 medlemmer tilknyttet travlag i DNT mot 9 746 ved utgangen av 2022. Buskerud og Vestfold Travforbund hadde en god medlemsøkning i 2023 med 5 %. Agder

Travforbund hadde den største prosentvise økningen i kvinneandel, mens Rogaland Travforbund doblet antall medlemmer under 16 år.

I tillegg til at medlemmer i travlag har fordelaktige priser på oppgaver utført av DNT, har det blitt etablert medlemsfordel hos Bjerke Dyrehospital. Dette gjelder ved undersøkelse på bane eller tredemølle.

Det ble i 2023 utbetalt 1,4 mill. kr i drifts- og administrasjonstilskudd til forbundene. DNT har sentralt tatt ansvaret for søknad om momskompensasjon for sentralforbundet, forbund og lag til Lotteri- og stiftelsestilsynet. Forbund og travlag fikk i 2023 henholdsvis 714 639 kr og 1 818 315 kr til fordeling. Det ble utbetalt totalt 2,5 mill. kr i banebidrag til 118 treningsanlegg og bevilget 0,56 mill. kr til nyinvesteringer til 10 lag med lokale treningsanlegg i 2023. Det ble gitt bidrag til lokalkjøringer og «Hestens Dag»-arrangementer med 0,63 mill. kr og 0,52 mill. kr til registrerte premiekjøringer. Sentralforbundet har også bidratt med mannskap til gjennomføringen av «Til Start»-arrangementer rundt hele landet. DNTs netto kostnader til dette har vært 0,85 mill. kr i tillegg til egne personalkostnader.

Det ble i 2023 gjennomført tillitsmannskurs i samtlige travforbund. Formålet med kursene har vært å gi de som er valgt som styremedlem i travlag og forbund den informasjonen man trenger for å utøve rollen til det beste for organisasjonen og travsporten. Det deltok rundt 350 tillitsvalgte på kursene.

Styret har vedtatt nye retningslinjer for innlevering av årsrapport for lag og forbund, med bakgrunn i generalforsamlingens vedtak om endrede frister for avholdelse av generalforsamlinger i både travlag og travforbund.

I tilknytning til Klasseløpshelgen arrangerte DNT for første gang en utviklingskonferanse. Denne kom i stand etter innspill fra samarbeidende organisasjoner. Etter konferansen ble denne fulgt opp med en spørreundersøkelse, som blant annet inviterte til å foreslå utviklings tiltak. Resultatet av dette tok styret med seg i arbeidet med strategi og budsjettinnspill.

I 2023 lanserte DNT sin nettside på ny plattform med ny design og ny oppbygning. Målet med nettsiden er å balansere forholdet mellom aktive, nye og nysgjerrige besøkende på siden. Det skal være enkelt å navigere seg fram for alle brukergrupper. Nettsiden har mer bruk av grafisk materiell, slik som bakgrunnsvideo for alle virksomhetsområder. Det er også en forbedret visning av sportsinformasjon og ulike topplister er lett tilgjengelige.

Med nye travsport.no, har også forbund og lag fått nye sider. Forbundenes sider er dynamiske, mens travlagenes sider er statiske. Travlagenes sider har kort informasjon om laget, mulighet til å bli medlem, kobling mot sosiale medier, samt kontaktinformasjon og styreoversikt. De to

sistnevnte hentes automatisk fra den informasjonen som er lagt inn i medlemsregisteret.

DNT har økt innsatsen på sosiale medier. Dette er gjort både ved å produsere og publisere hyppigere innslag om aktuelle temaer som i seg selv gir god spredning, og tatt i bruk nye verktøy for å øke synligheten. DNT er synlig på Facebook, Instagram, Youtube, DNT-TV og LinkedIn. I tillegg har DNT avtale med en selvstendig journalist, som under full redaksjonell frihet både initierer og produserer stoff til ulike medier lokalt og nasjonalt. Det formidles også bilder på en effektiv måte fra aktuelle hendelser og til aktuelle reportasjer.

DNT har i 2023 satt i gang ytterligere kommunikasjons tiltak for å skape åpenhet i organisasjonen. Fra tidligere har agendaen til DNTs styremøter blitt publisert på nettsiden om lag en uke før styremøtene, forhåndsomtale av sakene blitt publisert om lag to dager før møtet og protokollen publisert så snart den er godkjent av styremedlemene. I 2023 innførte styret i tillegg informasjonsmøter etter avholdt styremøte til medlemmer som abonnerer på tjenesten via min side. Disse informasjonsmøtene har i hovedsak blitt lagt på kveldstid første mandag etter styremøtet.

Sentralforbundet var representert under alle av forbundenes høstkonferanser, der spesielt rapporten om travsportens banestruktur var sentralt tema. I tillegg diskuterte flere forbund temaet «hestevelferd i et omdømmeperspektiv», basert på hvordan travsporten skal arbeide for å opprettholde samfunnets aksept for virksomheten.

DNTs administrasjon har jevnlig felles dialogmøter med samarbeidende organisasjoner. Disse organisasjonene er Norsk Travtrenerforening, Norsk Travamatørforening, Norsk Hesteeierforbund, Norsk Dametravforbund, Veikle Balder og Travavl.no. Norsk Dametravforbund ble imidlertid nedlagt i løpet av året. I 2023 ble det avholdt to slike møter.

Søksmålet som var blitt reist mot DNT for æreskrenkelse fra en tidligere tillitsvalgt i et av DNTs forbund, fikk sin endelige avgjørelse i Oslo Tingrett i 2023, etter at deler av saken hadde vært innom både tingrett, lagmannsrett og Høyesterett. Anklagene mot DNT vant ikke fram.

Rekrutteringen innenfor ponnitravet hadde nok et år med en liten oppgang i 2023. Travskolene og aktivitetsstallene står for 70% av nyrekrutteringen til ponnitravet. 20-25 ungdommer har tatt steget til stor hest de siste par årene. Det er en god gjeng frivillige personer i forbund og lag som holder treninger, lisenskurs og skaper et godt og trygt miljø for barn og unge.

I 2023 ble det utstedt 53 nye kuskelisenser i ponnitravet. 39 nye lisensinnehavere kommer fra travskole eller aktivitetsstall. Det er registrert 32 nye ponnier i 2023, men det er ikke lett å få tak i nye unge ponnier til fornuftige priser for

tiden, men eldre ponnier skifter ofte eier til nye aktive ponnikusker. Det er imidlertid tegn på en positiv utvikling på nye norskfødte ponnier. Det er registrert 216 aktive kusker i 2023, som er 15 flere enn i 2022. Antall aktive ponnier var 233, som var 18 flere enn forrige år. Det ble under året kjørt 248 ponniløp.

For sportslige resultater vises det til administrasjonens beretning. Overordnet nevnes at det ble satt én ny norgesrekord for ponniekvipasjer i løpet av 2023. Norgesmesterskapet ble arrangert med god ramme på Biri Travbane i august i tilknytning til Norgesmesterskapet for varmlodshester. Nordisk Mesterskap ble arrangert på Axevalla i Sverige, der norske ekvipasjer tok med seg en annenplass. Ponnilandisleieren ble arrangert på Klosterskogen Travbane med 140 deltakere, der det ble avviket 26 ponniløp og fire rekruttløp i løpet av helgen. Hele 76 ponnier forbedret egen løpsrekord under ponnilandisleiren. Trekampen ble arrangert på Sørlandets Travpark i nært samarbeid med ponniutvalget til Agder Travforbund. Det ble kjørt 16 løp og et rekruttløp med 167 startende deltakere. I tillegg deltok barna på foredrag om det å være en inkluderende venn.

For første gang ble det arrangert Kriterium og Derby for ponnier. Arrangementet var lagt til Varig Orkla Arena i oktober. Det var dessverre ikke nok hester til å avvikle løpene for ponnier i kategori BCD, men løpene for A-ponnier ble avviket etter planen.

Det ble i november avholdt en inspirasjonssamling for ledere og medlemmer i ponniutvalg, aktive instruktører og for andre som skal bidra i rekrutteringsarbeidet i lag og forbund.

Det har i 2023 vært elleve steder med enten travskole eller aktivitetsstall. Alle disse bruker DNTs grunnkurshefter i tre steg. Det finnes to aktive travskoler knyttet til travbanene som har hatt aktivitet i 2023; Forus og Bjerke. Disse har samlet hatt 115 faste elever og 30 periodiske. Aktivitetsstallene har hatt 150 faste elever (lengre kurs) og 80 sporadiske elever gjennom året. Disse drives både privat og gjennom forbund og travlag.

DNT har forbundsvise ungdomsforeninger som er representert gjennom utvalg underlagt travforbundet. Utvalgenes viktigste oppgave er å sørge for gode ungdomsaktiviteter i sitt distrikt. DNT har i flere år bidratt til ungdomsforeningene gjennom distribuering av lærekompender, lederutvikling og økonomisk støtte. Etter koronapandemien med lite aktivitet, var det tungt å komme i gang igjen for forbundene. Vi ser imidlertid noe større aktivitet i 2023, spesielt i Buskerud og Vestfold, Rogaland og i Midt-Norge. I september arrangerte DNT i samarbeid med Norsk Hestesenter og Norges Rytterforbund ungdomssamlingen «Sammen om hesten» over en helg på Starum, med ulike fagaktivi-

teter, foredrag og sosialt samvær. Alle ungdommene overvar kaldblodskåringen, Veikle Balders landsfinale og V75-løpene på Biri den aktuelle helgen.

DNT tar imot besøk av videregående skoler med hestefaglinje, som får omvisning på dyrehospitalet, på trenerstall, i ponnistallen og i gjestestallene hvor de møter både aktive og funksjonærer. Slike besøk avsluttes med travløp og bespisning.

Ny travtrenerutdanning ble lansert i 2022 med inntak av 12 elever som startet sitt studium høsten 2022 og avla eksamen i 2023. Trenerutdanningen er utviklet i nært samarbeid mellom Norsk Hestesenter, DNT og Norsk Travtrenerforening og er en fagskoleutdanning med 30 studiepoeng. Det er lagt opp som et nett- og samlingsbasert studium.

DNT økte i 2023 sin profilering og synlighet ved deltakelse med stand på ulike arrangementer både i og utenfor travsporten. Vi var blant annet representert med egen stand på folkefesten Dyrsku'n 2023, der rundt 90 000 personer besøker arrangementet årlig. DNT har en av de mest sentrale plassene ved festplassen. Ponniene Månstorp Quattro og L.A. Knock Out, viste seg fram sammen med varmlodshoppa Miss Pepper og den pensjonerte kaldblodskongen Odd Herakles for et stort publikum under Oslo Horse Show. I tillegg hadde DNT den mest populære attraksjonen med den mekaniske hesten «Monte Python», der køen for å ri eller kjøre var lang hele helgen.

Mary-Ann Neverdal fra Haugaland Tråvlag ble under DNTs generalforsamling 2023 hedret som «Årets Ildsjel 2022» for sitt engasjement for travsporten på Haugalandet. Nitelven Travlag fikk utmerkelsen «Årets Travlag 2022» og Per Sandbakken fra Ringsaker og omegn Travlag ble tildelt DNTs hederstegn.

RAMMEVILKÅR FOR NÆRINGEN OG SPESIELLE UTFORDRINGER I 2023

Lov om pengespill ble vedtatt av Stortinget 18. mars 2022 med ikrafttredelse 1. januar 2023. I lovens § 14 er det beskrevet at departementet gir forskrift om fordelingen av overskuddet fra pengespill på hest. Landbruks- og matdepartementet vedtok denne forskriften 13. mars 2023. Basert på dette utarbeidet DNT prinsipper for fordeling av midler til totalisatorbanene for den aktiviteten som forskriften beskriver. I tillegg ble det utarbeidet tilskuddsbrev i tråd med forskriften.

En av konsekvensene den nye loven fører med seg, er et tydeligere skille mellom sport og spill. Kravet til effektiv drift og bestemmelsene om hva sportens organisasjoner skal motta fra spillskapet, begrenser Norsk Rikstotos muligheter for å utføre oppgaver for sporten. De tjenestene de eventuelt utfører må i så fall være til markedsmessige vilkår. For å tilpasse seg den nye lovgivningen har Norsk Rikstoto sagt opp en rekke

tidligere avtaler om tjenesteleveranse til sportens organisasjoner. Det handler i første rekke om regnskapstjenester og IT-leveranser.

DNT overtok hele IT-sport gjennom en virksomhetsoverdragelse sent i 2022, mens ansvaret for IT-leveransen og kontorsystemene til både sentralforbundet og samtlige travbaner ble overtatt i løpet av 2023, inklusive tilhørende kostnader. Dette har vært et komplisert og omfattende prosjekt som spenner fra mobiltelefoni, administrasjonstjenester, håndtering av sportsdata til integrasjon mot målfotosystemer. I denne prosessen er det blitt avdekket at DNT har arvet en betydelig teknisk gjeld fra Norsk Rikstoto, som sporten nå må bære kostnadene for.

DNTs sportssystem er godt over 20 år gammelt og nærmer seg svært fort en alder der sentrale programvarer ikke lenger vil ha oppfølging fra leverandør. Det er inngått avtale med Svensk Travsport om utvikling og drift av et felles skandinavisk sportssystem. Det har i 2023 blitt lagt ned store personalmessige ressurser i denne utviklingen, noe som vil eskalere i 2024.

Norsk Rikstoto har tidligere innenfor sine budsjetter dekket kostnader til stevneveterinærer, dopingkontrollører og dyrevelferdskontrollører ved travbanene. I tillegg uttak, håndtering og analyse av dopingprøver, samt beredskapsvakt for akutt veterinærtjeneste ved løp. I følge «Forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest» må DNT nå selv dekke disse kostnadene. Mattilsynet vedtok forskrift om gebyrer for stevneveterinærtjenesten med virkning fra 1. juli 2023. DNT påtok seg å dekke denne kostnaden for driftsselskapene ut året i revidert budsjett for 2023.

Statsråder på besøk (fra venstre): Elisabeth B. Carlsen, Erik Skjervagen, statsråd Lubna Jaffery, statsråd Geir Pollestad, Margrete Dysjaland og Espen A. Schem.
Foto: Marius Lundstein

Styret og administrasjonen la ned et betydelig arbeid overfor stortingspolitikere og regjeringsmedlemmer i løpet av året for å endre rammebetingelsene. Det ble blant annet utarbeidet politisk dokument om sportens rammebetingelser, som ble benyttet i møter med både politikere og byråkrater i departementene. Én følge av dette ble at gebyret for stevneveterinærtjenesten ble fjernet i

statsbudsjettet for 2024 etter lovnader fra Landbruks- og matministeren. Det ble også arbeidet intensivt fra styremedlemmer i DNT for å få til en merknad om sportens rammebetingelser til statsbudsjettet for 2024, som kan følges opp i statsbudsjettet for 2025.

De rammevilkårene som trådte i kraft i 2023, sett opp mot omsetningsutviklingen til Norsk Rikstoto, er ikke bærekraftig over tid. Bortfallet av totalisatoravgiften fra 2020 er for lengst spist opp i lavere spillomsetning og høyere kostnader. Dersom travet skal unngå et betydelig fall i aktivitetsnivå over tid, må arbeidet med at myndighetene sørger for bedre rammebetingelser fortsette med like stor intensitet.

Som en konsekvens av rammevilkårene for næringen, satt styret i 2022 i gang en prosess for en total gjennomgang og analyse av banestrukturen for norsk travsport. Oslo Economics ble engasjert til utarbeidelse av en rapport etter et mandat besluttet av styret i desember 2022. Det ble levert en delrapport som ble presentert for generalforsamlingen i DNT i 2023, mens den endelige rapporten ble presentert for styret i slutten av august. Rapporten ble så drøftet med Landsrådet og behandlet på enkelte høstkonferanser. Styret vedtok i oktober at man ikke vil gjøre endringer i banestrukturen de nærmeste fem årene, men utredningen var et viktig grunnlag for styrets beslutning om å innføre sesongbaner på Østlandet.

Med den nye pengespilloven og tilhørende forskrift om fordeling av overskuddet fra Norsk Rikstoto, har grunnlaget for etableringen av Norsk Trav AS endret seg vesentlig. Med dette som bakgrunn ble det igjen etablert et eget driftsselskap på Bjerke Travbane i 2023. Dernest ble det foretatt en virksomhetsoverdragelse av oppgavene til Norsk Trav AS, avdeling Bjerke til Bjerke Travbane AS. I tillegg er det besluttet at eierskapet til Bjerke Travbane AS overføres til Bjerke Travbane Eiendom AS fra 1. januar 2024, gjennom et aksjesalg. Norsk Trav AS vil etter ferdig omstrukturering være et selskap som leverer enkelte felles-tjenester til hestesporten.

I «Forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest», er det et vilkår for tilskuddet til DNT og Norsk Galopp at enerettsaktøren for pengespill på hest gis en ikke-eksklusiv rett til å benytte og videreformidle lyd og bilder fra løpsarrangementene. DNT har arbeidet sammen med Norsk Galopp for å søke en ny avtale om rettigheter med Norsk Rikstoto. Det er enighet mellom partene om at eierskapet til lyd- og bilderrettighetene tilhører sporten, noe som også er slått fast av EU-domstolen på prinsipielt grunnlag. Det har imidlertid vært diskusjoner om hvem som har rett til å produsere lyd- og bildesignaler fra løpsarrangementene og hvor langt retten til videreformidling av signalene strekker seg. DNT legger til grunn at det sporten selv som skal ha ansvaret for at det blir produsert lyd og bildesignaler og at forskriften regulerer pengespill i Norge og bruk av lyd og bilder i Norge. Norsk Rikstoto har heller ikke virksomhet i andre land.

Norsk Rikstoto har uttrykt pragmatisme i forhold til hvordan ovennevnte løses, så lenge det ikke er risiko for at løsningen kan støte an mot bestemmelser i lovverket. Spillselskapet har så langt pekt på noen forhold som de mener innebærer en slik risiko. Det arbeides videre for å løse rettighetsspørsmålet i 2024.

INTERNASJONALT ARBEID

Nordisk Travkomité består av generalsekretærene i de fire nordiske land Norge, Sverige, Danmark og Finland. I 2023 ble det avholdt to møter i komiteén, der man diskuterer temaer for harmonisering av sport og regelverk, samt utveksler informasjon av gjensidig nytte. Innen Nordisk Travkomité finnes spesialistkomiteéene Skandinavisk Dopingkomité, Nordisk Reglements-komité, Nordisk Avlskomité og Nordisk Dyrevelferds-komité som rapporterer til Nordisk Travkomité.

Nordic Equine Medication Committe (NEMAC) arbeider med antidopingsaker for trav- og galopp-sporten i Danmark, Finland, Norge og Sverige. Harmonisering av karenstider, analysesamarbeid, informasjonsutveksling og juridiske problemstillinger er saker som blir diskutert. NEMAC representerer også medlemslandene i European Horseracing Scientific Liason Committe (EHSLC), hvilket betyr at arbeid for felles nordiske holdninger i EHSLC også er viktig. DNTs sjefsveterinær Anne V. Wangen representerer Norge i NEMAC, og er for tiden komiteens leder. Hun er en av flere representanter fra NEMAC i EHSLC. Birgit Ranheim representerer DNT i den nordiske farmakologiske ekspertgruppen i NEMAC og representerer også NEMAC i EHSLC. Begge er i tillegg medlem av International Group of Racing Specialists Veterinarians (IGRSV).

Norge har vært representert i styret i den europeiske travunionen UET ved generalsekretær Svein Morten Buer. Norge leder arbeidet med å bygge et digitalt system for europeisk datautveksling, i første rekke for å håndtere løpsdata til programunderlag. Systemet benyttes foreløpig av Norge, Sverige, Finland og Frankrike, mens Belgia, Danmark, Italia, Nederland, Tyskland, Spania og Østerrike planlegger oppstart av datautveksling i 2024. Tone Blindheim har vært DNTs representant i UETs avlskomité, Anne Wangen i UETs dyrevelferdskomité, mens Hanne Lene Sæbø er Norges representant i UETs tekniske komité.

DNT har vært representert i svensk-norsk kaldblods-komité med Ingolf Herbjørnrød (leder av komiteen), Målfrid Vatne og Tone M. Blindheim, som også har vært komiteens sekretær.

World Trotting Conference (WTC) ble arrangert av det tyske sentralforbundet i Berlin i midten av august. Hestevelferd og hestenæringens «Social License to Operate» var et gjennomgående tema i samtlige plenumsdebatter. Samtlige lands representanter

merker økt oppmerksomhet fra samfunnet knyttet til sulkysportens virksomhet. DNTs generalsekretær ledet arbeidet i henholdvis Marketing and Business Development Committee og Racing and Wagering Committee, foruten å være DNTs representant i Constitution and Regulation Committee og i general-forsamlingen til International Trotting Association. Tone Blindheim representerte DNT i Breeding Committee, mens Anne Wangen representerte DNT i Equine Health and Integrity Committee.

ADMINISTRATIVE RESSURSER

Ved utgangen av året besto DNTs administrative ledelse av følgende:

Svein Morten **Buer** (generalsekretær)
Anne V. **Wangen** (sjefsveterinær)
Marius **Lundstein** (kommunikasjon- og utviklings-sjef)
Knut Jakob **Larsen** (leder for IT og digitaliserings-strategi)

Det Norske Travelskaps øvrige ansatte arbeider innenfor følgende fem enheter:

- Stab
- Servicetorget
- Avdeling for organisasjon og rekruttering
- Avdeling for avl og hestevelferd
- Avdeling for IT

DNTs servicetorg er en førstelinjetjeneste som skal oppleves som et serviceorgan overfor medlemmer, kunder, samarbeidspartnere og sentraladministrasjonens øvrige ansatte.

Det Norske Travelskaps administrasjon besto pr. 31. desember 2023 av til sammen 21,6 årsverk fordelt på 28 personer, hvorav sentraladministrasjonen besto av 17,2 årsverk og ansatte forbundssekretærer besto av 4,4 årsverk. I sentralforbundet utgjør dette 0,3 flere årsverk enn ved utgangen av 2022. I tillegg leies det lokale forbundssekretærtjenester tilsvarende 1,1 årsverk fra lokale driftsselskaper ved travbanene.

Den samlede arbeidsmengden i 2023 har vært mer enn de arbeidsressurser som har vært tilgjengelig. Dette har ført til lengre saksbehandlingstid på enkelte ressurskrevende saker.

DNT praktiserer full likestilling. Selskapet diskriminerer ikke verken i forhold til kjønn, alder, etnisk opprinnelse eller ulike fysiske eller psykiske handikap. Basert på dette, arbeides det for at norske travanlegg skal være mest mulig tilgjengelig for alle.

STYREANSVARSFORSIKRING

Det Norske Travelskap har forsikring for styre- og ledelsesansvar med inntil 10 mill. kr.

ARBEIDSMILJØ

Det har ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året, som har resultert i store materielle skader eller personskader. Sykefraværet for 2023 har vært på 8,7 % mot 8,89 % forrige år. Sykefraværet skyldes i all hovedsak langtidssykemeldte arbeidstakere. Langtidssykemeldte utgjorde 8,3 % mot 8,2 % i 2022. Til tross for forhold som har gjort at arbeidsmengde og tilgjengelige ressurser har vært utfordrende i 2023, betraktes arbeidsmiljøet som godt.

YTRE MILJØ

DNTs sentralforbund har ikke virksomhet som medfører skadevirkninger på det ytre miljø og følger de pålegg for renovasjon som foreligger.

ÅPENHETSLOVEN

DNT skal rapportere etter den nye Åpenhetsloven som trådte i kraft 1. juli 2022. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger revideres hvert år og forankres i styret. Styret har også vedtatt retningslinjer for ansvarlighet i DNT. Både retningslinjene og aktsomhetsvurderingene er publisert på www.travsport.no. De finnes under overskriften «Organisasjon» i fanen «Lover, reglement og planer».

ØKONOMI

I og med innføringen av den nye pengespilloven fra 1.1.23 og den tilhørende forskriften om fordeling av overskuddet til Norsk Rikstoto, innebærer dette en stor forskjell i 2023-regnskapet til DNT sammenlignet med tidligere årsregnskaper. Mens midler gikk direkte fra Norsk Rikstoto til banenes driftsselskaper i 2022, tilføres nå DNT alle midler og er selv ansvarlig for å gi tilskudd videre til driftsselskapene og følge opp at disse blir benyttet i henhold til forskriften. Tilskuddet fra Norsk Rikstoto skal være 82 % av spillskapets overskudd. Dette utgjorde 423 mill. kr i 2023. 90 % av DNTs andel av overskuddet overføres etterskuddsvis hver måned etter at månedsregnskapet til NR er ferdigstilt. 10 % holdes tilbake inntil styret i NR har vurdert egenkapitalbehovet i stiftelsen og fastsatt årsregnskapet. Det betyr at sporten selv må finansiere 10 % av tilskuddet i en periode på ca. tre måneder, noe som tærer på likviditeten hvert år.

Med NRs budsjetttrammer for DNT som bakgrunn, fattet styret i DNT et budsjettvedtak med et underskudd på 25 mill. kr. Budsjettet hadde tatt høyde for uttak av 13,5 mill. kr fra premiefondet som kunne inntektsføres. NRs regnskap for 2022 ble vedtatt etter at DNT hadde vedtatt sitt årsregnskap for samme år. Da NRs regnskap ble vedtatt, gjorde de samtidig en overskuddsdisponering der DNT ble tilført 45,5 mill. kr som ekstra tilskudd og 6,1 mill. kr til utkjøp av den tidligere ordningen med «Bidrag finans» til driftsselskapene. Styret fattet etter dette et vedtak om revidert budsjett med et overskudd på 15,3 mill. kr, men fremdeles med uttak av 13,5 mill. kr fra premiefondet.

Sentralforbundets resultat for 2023 ble en god del bedre enn budsjettet, grunnet høyere spillomsetning og resultat i NR enn de hadde budsjettet med. I DNTs reviderte budsjett var tilskuddet fra NR beregnet til 424,1 mill. kr, mens det faktisk utbetalte ble 468,5 mill. kr, altså 44,4 mill. kr mer enn budsjettet. DNTs årsresultat ble et overskudd på 45,9 mill. kr, samtidig som det ikke ble foretatt uttak fra premiefondet. Differansen på disse to forholdene opp mot revidert budsjett er 46,2 mill. kr. Dette betyr at de økte inntektene stemmer godt i forhold til differansen mellom årsresultatet og revidert budsjett.

Styret i NR fattet våren 2022 en beslutning om avvikling av ordningen med bidrag til avskrivninger overfor travbanenes driftsselskaper. Den gjenstående saldoen på avskrivningsbeløpene ble besluttet overført DNT med til sammen 25,3 mill. kr. Senere ble det fattet vedtak om å gjøre det samme med ordningen om bidrag til finans, som utgjorde 6,1 mill. kr. Av dette beløpet har enkelte driftsselskaper søkt om og fått godkjent bidrag til investerings-tilskudd/avskrivninger som er brukt i henhold til DNTs formålsaktiviteter. Det ble kostnadsført 4,2 mill. kr til dette formålet i 2023. Restbeløpet på 24,6 mill. kr er avsatt til øremerket egenkapital, forbeholdt driftsselskapene.

Selskapets omløpsmidler er på 133,7 mill. kr, og forholdet til den kortsiktige gjelden er positivt med 72,7 mill. kr, hvilket er 37,9 mill. kr mer enn ved utgangen av 2022. Det er et mål om at forholdet mellom omløpsmidlene og den kortsiktige gjelden alltid skal være positivt.

Den langsiktige gjelden er redusert med 2,7 mill. kr fra 31.12.2022. Hele reduksjonen skyldes endringer i «Diverse fond i mellomregning». Norsk Rikstoto innvilget en selgerkreditt på 1,8 mill. kr i forbindelse med at DNT fattet vedtak om kjøp av Rikstotoklinikken Bjerke AS sammen med Norsk Galopp. Halvparten av den samlede selgerkreditten er ført som langsiktig lån i DNT.

Styret i DNT innvilget i 2021 et lån på 10 mill. kr til Buskerud Trav Drift AS i forbindelse med deres overtakelse og utvikling av Myremoens Travbane i Hokksund. Selskapet er senere døpt om til Myremoens Hestesportsenter AS. Lånet løp opprinnelig til 31.12.2022, men selskapet fikk først forlenget låneavtalen med ett år, deretter godkjente styret i DNT en forlengelse av låneavtalen til 31.5.24 etter at lånet ikke ble innfridd til opprinnelig dato. Lånet har sikkerhet gjennom pant i aksjene i Buskerud Holding Eiendom AS.

DNT har i 2023 levd med en usikkerhet knyttet til deler av tilskuddet fra NR. I et brev fra Skatteetaten i juli konkluderte de med at en andel av tilskuddet DNT mottar fra NR er vederlag for avgiftspliktig omsetning, knyttet til NRs bruk av DNTs sportsdata i spillproduktene sine. Etter at DNT henvendte seg til Skattedirektoratet om saken, korrigerte Skatteetaten sitt svar fra juli 2023, og har i 2024 fastslått at ingen del av tilskuddet fra NR er vederlag for avgiftspliktig omsetning.

I DNT konsern inngår Det Norske Travelskap, Norsk Trav AS, Bjerke Travbane Eiendom AS, Bjerke Nord AS, Bjerke Syd AS, Bjerke Trav AS, Hesteskoen AS, Norsk Travsportsenter AS, Bjerke Travbane AS, Bergens Traverbane AS, Sørlandets Travpark AS, Travparken Eiendom AS og Totonor Eiendom AS. Fem av selskapene ble fisjonert ut av Bjerke Travbane Eiendom AS i 2022, hvor fire selskaper er tilknyttet tomteområder på Bjerke Travbane. Det femte er Norsk Travsportsenter AS (NTS) som har gjenoppstått som eget selskap.

DNTs datterselskaper hadde et samlet underskudd i 2023 på 5,87 mill. kr, mens konsernets overskudd var på 40 mill. kr. Bjerke Travbane Eiendom AS (BTE) og NTS hadde et samlet underskudd på 5,4 mill. kr.

Tempoet i Plan- og Bygningsetaten i Oslo kommune er nå skrudd opp gjeldende utviklingen på Bjerke Travbane. BTE planlegger sammen med Selvaag Bolig ASA å oversende detaljregulering av «Parkering Nord» denne høsten. Det er et håp om at detaljreguleringen kan være klar for politisk behandling i 2026.

Selvaag Bolig ASA har i tillegg til kjøpet av «Parkering Nord» opsjon på kjøp av «Parkering Syd». Endelig kjøpesum er først klar når tomtene er ferdig detaljregulert. Det er forventet en relativ høy utnyttelsesgrad på «Parkering Nord», mens øvrige tomteområder vil få en noe lavere utnyttelsesgrad.

De selskapene som ikke er tilknyttet «Parkering Nord» eller «Parkering Syd» er det ikke gjort noen avtale om salg på og er heleid av BTE. Detaljreguleringen av disse områdene vil først ta til etter at reguleringen av «Parkering Nord» er godt i gang.

I konsernet var det sysselsatt personer tilsvarende 74,1 årsverk ved utgangen av 2023. Tilsvarende i de siste årene har det vært 73,3 årsverk i 2022, 65,1 årsverk i 2021, 73,5 årsverk i 2020, 84,6 årsverk i 2019 og 87,6 årsverk i 2018.

KREDITTRISIKO

Risiko for at motparter ikke vil ha økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses som lav.

FINANSIELL RISIKO

Spillets rammevilkår:

Norsk Rikstotos konkurransekraft er avhengig av nasjonale myndigheters regulering av rammevilkårene for spill. Stadige endringer i disse rammevilkårene har hatt innvirkning på stiftelsens evne til å optimalisere overskuddet som skal komme hestesporten, hesteholdet og norsk hesteavl til gode. Tilskuddet DNT får gjennom resultatet av NRs virksomhet er ikke bærekraftig over tid.

Spillproduktet:

Størrelsen på populasjonen av travhester regulerer antall løp og løpsdager som det er mulig å avvikle og arrangere spill til. Det reduserer også inntektsmulighetene fra spillet. Løp med dårlig fyllingsgrad og løp med store favoritter gir ofte lave utbetalinger i spillet. Et dårligere spillprodukt fører også til fallende omsetning og vil kunne påvirke finansieringen negativt.

FORTSATT DRIFT

Styret og generalsekretæren bekrefter at så langt man kan vurdere situasjonen ved avleggelsen av denne beretningen, er forutsetningen for fortsatt drift til stede.

VIKTIGE UTFORDRINGER I 2024 OG FRAMOVER

Forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest beskriver fordelingen av overskuddet etter følgende nøkkel:

- Det Norske Travelskap – 82 %
- Norsk Galopp – 9,2 %
- Norsk Hestesenter – 5,8 %
- Ikke-fortjenestebaserte organisasjoner som arbeider for å fremme norsk hesteavl, hestehold og hestesport – 3 %

Ovennevnte betyr at trav- og galoppens organisasjoner mottar en mindre del av verdiskapningen til Norsk Rikstoto enn før pengespilloven trådte i kraft. Dette kombinert med at totalomsetningen og dertil overskuddet i pengespill på hest i Norge ikke er i nærheten av 2017-nivået, gjør den framtidige finansieringen av travsportens oppgaver utfordrende.

Utviklingen i konsumprisindeksen med prisøkninger på en rekke varer og tjenester berører også travsporten, og vil fortsatt være utfordrende for alle deler innen travsporten, inkludert spillerselskapet Norsk Rikstoto.

Politisk påvirkningsarbeid, spesielt knyttet til statsbudsjettet for 2025, vil være svært viktig. DNT vil følge opp merknaden til statsbudsjettet for 2024, med mål om at deler av de oppgavene som i dag finansieres av overskuddet fra pengespill på hest, kan finansieres over statsbudsjettet.

Styret i Norsk Rikstoto har lagt til grunn en overførsel til norsk travsport på 400,5 mill. kr i 2024. Ved innføringen av ny pengespillov overtok travsporten oppgaver og kostnader knyttet til i hovedsak IT og hestevelferd på i størrelsesorden 30 mill. kr. Ved at DNT har overtatt oppgaver fra Norsk Rikstoto, skal dette presumtivist gi spillerselskapet et større overskudd. For hver 100-lapp DNT får i ekstra kostnader, som eventuelt gir NR 100 kr høyere overskudd, får vi imidlertid kun 82 kr igjen gjennom den nye overskuddsfordelingen.

Styret i DNT ser svært alvorlig på den drastiske nedgangen i antall bedekninger for begge raser. En kraftig svekket hestepopulasjon over tid, kombinert med dårlige rammebetingelser, gjør at styret er klar til å sette i verk en rekke tiltak for å motvirke dette, blant annet tiltak som er foreslått etter utviklingskonferansen høsten 2023. De områder styret ønsker å prioritere er arrangementsutvikling, arbeid med samarbeidspartnere, andelslag, sosiale medier og digitale verktøy, omdømme og synlighet, samt rammebetingelser for hestesporten. Utover dette mener styret det viktigste tiltaket på kort sikt er å forsterke og sikre forutsigbarheten rundt løpspremier. Derfor er man villige i en treårsperiode fra og med 2024 å tilføre premiene 25 mill. kr ekstra hvert år. For å oppnå ovennevnte satsninger er styre beredt til å låne inntil 150 mill. kr til driften av norsk travsport. Styret mener å kunne gjøre dette med bakgrunn i fremtidige inntekter fra tomtesalg i Bjerke Travbane Eiendom AS, der første del vil komme senest primo 2027. Dette forutsetter imidlertid finansiering fra bank, som styret ønsker å drøfte med generalforsamlingen. Til tross for ovennevnte satsning, rokker ikke dette ved det faktum at behovet for eksterne inntekter i travsporten vil være økende. Alle driftsselskaper forutsettes å arbeide med dette.

Oppmerksomheten rundt travsportens virksomhet fra deler av samfunnet som er kritisk til konkurranser med dyr, merkes godt allerede. Denne oppmerksomheten ventes

å øke i årene som kommer. Dette betyr at DNT må fortsette arbeidet for å trygge hestevelferden på en god måte, og at vi hele tiden evner å stille kritiske spørsmål til egen virksomhet. Det er også av betydning å kunne få et bedre faktagrunnlag knyttet til hestesportens totale innvirkning på samfunnet, for å kunne trygge en framtidig bærekraftig virksomhet og samfunnets aksept for vår aktivitet.

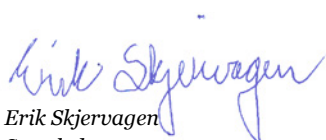
DNT ønsker å fortsette arbeidet med å styrke aktivitetene i lag og forbund. Det vil også i 2024 bli gjennomført organisasjonskurs for alle lag i forbund, der tillitsvalgte får muligheten til å tilegne seg nødvendig kompetanse for å utøve sin rolle til det beste for travsporten.

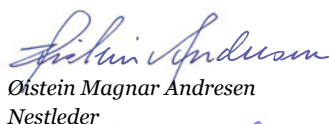
Overtakelsen av IT-oppgaver fra Norsk Rikstoto vil også i 2024 beslaglegge vesentlig kapasitet. Dette for å kvalitets sikre den etablerte digitale plattformen og driftsmiljøet innen hestesporten for DNT, driftsselskapene, Norsk Galopp og Bjerke Dyrehospital. I tillegg øker hastigheten i prosjektet med utvikling av nytt sportssystem, som vil kreve mye testkapasitet gjennom året, samtidig som man må opprettholde den daglige driften på gjeldende nivå for travsporten. DNTs og banenes digitale flater mot medlemmer, utøvere og publikum vil også i 2024 videreutvikles.

Nåværende strategiplan løper ut 2025. Styret vil starte arbeidet med neste strategiplan i løpet av innværende år.

Oslo, 18.04.2024

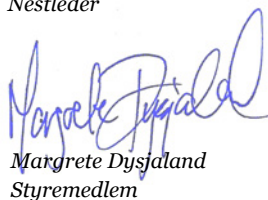
Styret i Det Norske Travelskap

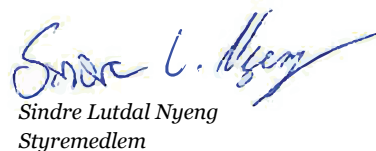

Erik Skjervagen
Styreleder

Øistein Magnar Andresen
Nestleder

Petter Andreas Astrup Baalsrud
Styremedlem

Kari Agerlie
Styremedlem

Margrete Dysjaland
Styremedlem

Sindre Lutdal Nyeng
Styremedlem

Roy Kristiansen
Styremedlem
Ansattes representant

LOVBESTEMTE KOMITEER OG UTVALG

AVLSKOMITEEN

Avlskomiteén (heretter AK) har siden generalforsamlingen 2023 hatt følgende sammensetning:

For kaldblod

Elin **Bergseth** (leder)

Karoline **Bakke**

Line Firman **Torp**

Varamedlemmer:

Thomas **Rousalis**

Kristine Støen **Kivle**

For varmblood

Ments Tore **Møller** (nestleder)

Anita **Sønsteby**

Hans **Tronstad**

Varamedlemmer:

Atle **Opstvedt**

Stian **Hovstø**

AK arbeider etter instruks vedtatt på DNTs generalforsamling i 2018 og er en rådgivende komité for styret i DNT. DNTs avlsfaglige rådgiver, Tone M. Blindheim har vært sekretær.

AK har i 2023 avholdt tre møter. Møteformen har vært en kombinasjon av fysisk fremmøte i Hestesportens Hus og Teams. Protokoll fra møtene publiseres på www.travsport.no.

Det er behandlet og protokollert 14 saker. I tillegg er det behandlet 15 orienteringssaker.

Alle møtereferat/protokoller er sendt både medlemmer og varamedlemmer for best mulig informasjon og kjennskap til saker som behandles.

INNSPILL TIL STRATEGIPLAN/HANDLINGSPLAN

Komiteén har gitt innspill til DNTs gjeldende strategiplan/handlingsplan med et brev til DNT-styret i april. Det er punkter i strategiplan/handlingsplan som komiteen trekker fram som særlig viktige å følge opp for styret:

- Løpstilbud som gjenspeiler ønske om å få frem holdbare og allsidige individer.
- Trykket på de unge kaldblodshestene skal reduseres, med mål om å øke holdbarhet.
- Sportslig tilbud skal tilrettelegges for, og utvikles på en slik måte at flere hester skal komme til start.
- Hverdagstrav med geografisk spredning tilpasset hesteholdet, med fokus på breddepremiering for å sikre variasjon i hestematerialet som avles frem.
- Langsiktig og konkret plan for hvordan både avlsstimulerende tiltak og løpsoppsett skal motivere dagens oppdrettere til å få frem holdbare individer.

- Løpsoppsett for hoppene bør forbedres, det vil bidra til en større variasjon i hoppematerialet som er attraktivt for avl, noe som igjen vil virke innavlsdempende og kan bidra til at flere hopper fra ulike linjer blir interessante i avlen.
- Forutsigbarhet og langsiktige ordninger for oppdrettere for å hindre for høy innavlsutvikling hos kaldblodsraser.

REVISJON KALDBLODS AVLSPLAN

Det pågår en delrevisjon av kaldblods avlsplan og AK ønsker å fremheve følgende punkter som bør sees på ved denne revidering:

Mankehøyde: AKs medlemmer mener det er viktig at krav om mankehøyde består da dette er særs viktig for rasetypen. Ved forrige revidering i 2019 (avlsplan gjeldende fra 2020) ble bør alltid innført som nytt begrep vedrørende mankehøyde (minimum 148 cm). AK mener at dette bør fortsatt gjelde.

AK mener det vil være naturlig at tema som livstidskvoter og årlige hoppekvoter må tilpasses de siste års synkende bedekningstall. AK har også diskutert å innføre avlsvurdering med poengsetting for kaldblod som erstatning for dagens kåring, men beholde samme bestemmelser for diskvalifiserende lidelser. Det bør også vurderes om bruk av helsekort som underlag til kåring kan utredes i revideringsarbeidet, da holdbarhet hos hester må sterkt fremkomme i avlsarbeidet.

ÅRETS LAVE BEDEKNINGSTALL OG AVLSSTIMULERENDE TILTAK

AK mener det er svært viktig å finne gode avlsstimulerende tiltak for de neste årene, og akutte tiltak må innføres på kort sikt. Det kreves krisetiltak omgående for å høyne antall bedekte hopper neste år (og forhindre slakt av mulige avlshopper). DNT må signalisere til oppdretterne at situasjonen med lave bedekningstall blir tatt på største alvor og komme med konkrete virkemidler.

AK har diskutert følltilskudd med midler fra Avlsfondet og ny modell for oppdretterpenger, men komiteén er delt i synet på dette. Positivt med økning av premiebudsjet.

AK ser med stor bekymring på synkende bedekningstall for begge raser.

ÅRETS OPPDRETTERBRAGD

Ved utnevnelsen av Årets Oppdretterbragd har administrasjonen og AK tatt fram kandidater og AK har vært jury. Oppdretterbragden 2023 ble tildelt Bjørn og Turid Rishaugs BR oppdrett.

BR-hestene utmerket seg gjennom hele året med gode prestasjoner, og Stall Rishaug toppet også oppdretterstatistikken. Høydepunktene var Meghan B.R. som

vant både Hoppe-Kriteriet og Oaks. I tillegg ble Laureen B.R. nummer to i Hoppe-Derby, mens både Lancelot B.R. og Lexus B.R. har gjort god reklame for BR-hestene. Oppdretterbragden utdeles under travgalla på Varig Orkla Arena lørdag 9. mars. 2024.

OPPDRETTSEMINARET

Oppdretterseminar ble arrangert 17.–19. februar på Thon hotell Linne med ca 70 deltagere + gjester.

Oppdretterseminaret var et samarbeid mellom Avlskomiteen, administrasjonen og avlsorganisasjonene Veikle Balder og Travavl.no. Seminaret var svært vellykket og anses som et viktig møtested for oppdrettere og en arena for kompetanseutveksling.

DNT har takket av Ingar Hagen og Torstein Gudmestad, som begge har gått av for fylte 70 år, og har vært dommere i tillegg til leder av avlsvurderingsnemnd og kåringsnemnd.

DNTs Eliteavlshopper utnevnes årlig, og de utvalgte for 2023 ble publisert på årets oppdretterseminar. Det blir utdeling av diplom i juni på Bjerke til eiere av følgende avlshopper: Alsaker Kosi, Arien, Bru Linn, Hege Tina, Lia Topsa, Rei Spika, Valle Terna og Sharapova.

PÅTALEKOMITEEN

Påtalekomiteen avgjør hvilke saker som skal påtales til DNTs Påtalekomité for brudd på straffebestemmelsene i DNT Lovs kapittel 11. Påtalekomiteen fatter også beslutning i saker som omhandler anke, begjæring om suspensjon, og begjæring om gjenopptakelse.

Påtalekomiteen består av leder, to faste medlemmer og to varamedlemmer, som alle velges på DNTs generalforsamling. Etter generalforsamlingen 29.4.23 har Påtalekomiteen bestått av følgende personer:

Per Dag **Hole**, leder
Øistein **Eriksen** og Kristin **Brækken**
Varamedlemmer: Ragnhild **Olsen** og Eirin **Vinvand**

Påtalekomiteen har i løpet av 2023 avholdt to møter hvor totalt fem saker har vært oppe til behandling. Påtalekomiteen har besluttet å reise påtale til DNTs Domskomite i to saker. Disse to sakene har dreid seg om henholdsvis brudd på DNTs løpsreglement og på DNTs Antidopingreglement. Påtalekomiteen har vært ankemotpart i ytterligere tre saker, der to har dreid seg om brudd på DNTs Antidopingreglement, mens en sak har vært for brudd på DNTs lov.

DOMSKOMITEEN

Domskomiteen har frem til generalforsamling 2023 bestått av Randi Merete **Wahl** (leder), Jan Roger **Humblebekk** og Anders **Morken**, med Hans Sigmund **Vister** som 1. varamedlem, Cecilie H. **Andersson** som 2. varamedlem og Elisabeth B. **Carlsen** som 3. varamedlem.

Ved generalforsamling 2023 ble Jan Roger **Humblebekk** gjenvalgt og Endre **Storhaug** og Per **Sandbakken** ble valgt til henholdsvis nytt 2. og 3. varamedlem.

Domskomiteen har i 2023 behandlet 7 saker mottatt fra Påtalekomiteen. Fem av disse gjaldt hendelser i 2022 og to i 2023. Sakene ble behandlet fortløpende etter tidspunktet for de påtalte overtredelsene.

1/2023: Saken gjaldt brudd på antidopingreglementets regler om tilførsel av den ulovlige substansen mepavakain. Domskomiteen konkluderte med at saksøkte egen forklaring tilsa en uaktsom overtredelse og idømte bot. Saksøkte anket dommen og Appellkomiteen fant at saksøkte kun ble å dømme for overtredelse av den objektive bestemmelsen i antidopingreglementet og reduserte botens størrelse tilsvarende.

2/2023: Saken omhandlet brudd på antidopingreglementets bestemmelser om føring av helsekort. Domskomiteens faste medlem, Anders Morken kjente seg inhabil i saken og 1. varamedlem, Sigmund Vister, trådte inn i hans sted. Saksøkte ble dømt for uaktsom overtredelse av reglene om kontroll og innhold i en rekke helsekort og ilagt bot. Dommen ble anket av saksøkte. Appellkomiteen sluttet seg i det alt vesentlige til Domskomiteens premisser, men fant å redusere botens størrelse noe.

3/2023: Saken gjaldt brudd på reglene om forbud mot seksuelle overgrep/trakassering, samt opptreden som er egnet til å skade travets omdømme. Domskomiteen fant at saksøktes påtalte oppførsel ikke var tolererbar og idømte en rekke rettighetstap for alltid, herunder tap av retten til å ha valgte eller oppnevnte verv, tap av retten til å delta i travløp og trening (utelukkelse) på anlegg eid eller finansiert av DNT, samt retten til å delta på annen aktivitet i regi av DNT og tap av retten til å oppholde seg på eller benytte anlegg eid eller finansiert av DNTs organisasjonsledd eller dets selskaper. Appellkomiteen tiltrådte Domskomiteens premisser, som også i det alt vesentlige er inntatt i den endelige avgjørelsen. Appellkomiteen fant allikevel grunnlag for å nedsette reaksjonen til utestengelse i henholdsvis 10, 3 og 10 år, fra dommens avsigelse.

4/2023: Også denne saken omhandlet brudd på antidopingbestemmelsene og innbefattet oppmelding og start i konkurranse for tidlig, etter omfattende kortisonbehandling. Saksøkte ble idømt bot for uaktsom overtredelse som ansvarlig trener, til tross for at veterinær hadde nedtegnet for kort karenstid i henhold til regelverket.

5/2023: I denne saken gjaldt påtalen to tilfeller av blistring som rammes av antidopingreglementet og et for start med hest med sårskader i strid med Løpsreglementet. Saksøkte ble ilagt bot for alle tre forholdene.

6/2023: Saken gjaldt brudd på antidopingreglementet etter funn av trimetoprim i en hest, mangelfull føring av helsekort, samt ulovlig og ureglementert oppbevaring av

legemidler. Domskomiteens leder, Randi Merete Wahl, erklærte seg inhabil i saken og 1. varamedlem, Sigmund Vister, fungerte som leder av komiteen i behandlingen av saken. Saksøkte ble dømt til bot for alle tre forholdene. Dommen er anket av saksøkte, men enda ikke behandlet i Appellkomiteen.

7/2023: Saken ble påtalt etter brudd på Løpsreglementet etter at saksøkte startet med hest, som før løpet viste halthet. Domskomiteen kom til at Løpsreglementet var overtrådt, men fant ikke at noen av straffbarhetsvilkårene var oppfylt og frifant saksøkte. DNT har anket dommen, som enda ikke er behandlet.

Domskomiteen har ingen utestående saker.

APPELLKOMITEEN

På DNTs generalforsamling 29. april 2023 ble følgende valgt til appellkomité (heretter AK): Tormod **Haugnes**, Lars **Borge-Andersen** (ikke på valg) og Anne Mette **Berg-Christiansen** (ikke på valg) og som varamedlemmer Lars Erik **Aas**, Per **Jørgensen** og Charlotte M. **Tuverud**. Komitéen har valgt Tormod **Haugnes** som leder.

AK behandler appeller etter avgjørelser i banedommernemndene og anker over avgjørelser i domskomiteén. I 2023 mottok AK 6 appeller og 4 anker. Med unntak av 1 anke, som ble mottatt noen få dager før jul, er samtlige appeller og anker, samt 2 overliggende appeller fra 2022, blitt avgjorte i løpet av året. De ble avgjort slik:

Appellsak 1/2022: Banedommernemnda hadde gitt en kusk kr 5 000,- i bot, samt 21 dagers utelukkelse for grov sjenering av konkurrenter. I starttrusket kom ekvipasjen i fjerdespor og la seg altfor tett inn på ekvipasjen i tredjespor som måtte ta opp for å unngå kontakt. Deretter presset han seg mot ekvipasjen i andrespor (sulkyhjulkontakt) som ble presset inn mot ekvipasjen i førstespor. Det ble kontakt mellom sulkyhjulene og innersporets hest som av den grunn galopperte. Siden sjeneringen hadde rammet flere ekvipasjer, skjerpet banedommernemnda reaksjonen i forhold til minstesatsene. Dette var AK enig i og forkastet appellen.

Appellsak 2/2022: Banedommernemnda hadde gitt en kusk kr 800,- i bot, samt 14 dagers utelukkelse, for grov sjenering av konkurrent. Ekvipasjen (A) lå i andre utvendig, men ble presset ut i tredjespor da ekvipasjen som lå bak leder (B) gikk ut i andrespor i en altfor liten luke (kusken fikk sanksjon for grov sjenering for denne manøveren). A forsøkte å gå tilbake til sin opprinnelige plass i andrespor, men ekvipasjen i tredje utvendig (C) hadde tettet luken noe og As sulky berørte her høyre forben til Cs hest med galopp til følge. AK var enig med banedommernemnda at dette var en grov sjenering. Banedommernemnda hadde satt reaksjonen til sank-

sjonsnormens minstesats. Det ble dog uttalt at boten burde ha vært satt høyere, men det ble tatt hensyn til den grove sjeneringen A hadde vært utsatt for umiddelbart før. AK var enig også i dette og appellen ble dermed forkastet.

Appellsak 1/2023: Banedommernemnda hadde gitt en kusk kr 800,- i bot, samt 5 dagers utelukkelse, for grov sjenering av konkurrent. I starttrusket kom ekvipasjen fra sitt femtespor, la seg innover i banen, men da han skulle inn i andresporet hadde han ikke tilstrekkelig plass til å legge seg foran en konkurrent. Det var kontakt med hans sulky og konkurrerende hests høyre forben slik at sistnevnte galopperte. AK var enig med banedommernemnda i at dette var en grov sjenering, og siden sanksjonen var satt til sanksjonsnormens minstesatser, ble appellen forkastet.

Appellsak 2/2023: Banedommernemnda hadde gitt en kusk kr 1 200,- i bot, samt 7 dagers utelukkelse, for grov sjenering av to konkurrenter. Inn i siste sving ligger ekvipasjen (A) utenfor lederen (B), presser B og får en ledelse på $\frac{3}{4}$ -lengde. A legger seg alt for langt inn og B må utenfor grensen for løpsbanen for å unngå kontakt. A korrigerer deretter utover hvor han er i nærkontakt (hjulhekt) med en ekvipasje (C) som har gått ut fra andre utvendig og ligger i tredjespor. Da A korrigerer tilbake blir B på ny hindret slik at B på ny må kjøre utenfor løpsbanens grenser, nå så langt ut at Bs venstre sulkyhjul er utenfor en skråning, for å unngå sammenstøt. AK var enig med banedommernemnden i at dette var en grov sjenering av B. AK stilte et spørsmål om det var en grov sjenering også av C som lå i «tredjespor» siden C lå i halvspor mellom andre og tredjespor. Hadde C holdt sitt tredjespor, noe den var pliktig til, ville sammenstøtet vært unngått. Siden den ilagte reaksjonen var sanksjonsnormens minstesats, fant ikke AK grunn til å ta stilling til dette, og appellen ble forkastet.

Appellsak 3/2023: Banedommernemnda hadde gitt en kusk kr 2 000,- i bot, samt 7 dagers utelukkelse, for ureglementert driving. AK var enig med banedommernemnda at kusken rykket med tømmene på oppløpet. AK var også enig med banedommernemndas bøtefastsettelse, men reduserte utestengelsestiden til 5 dager. Utelukkelsestiden for kusken, som hadde utenlandsk lisens, måtte vurderes ut fra totale antall kjørte løp, ikke bare løp med norskregistrerte hester.

Appellsak 4/2023: Banedommernemnda hadde gitt en kusk kr 1.500,- i bot, samt 15 dagers utelukkelse, for grov sjenering av konkurrent, samt i tillegg kr 1 500,- i bot, samt 15 dagers utelukkelse, for grov ureglementert driving. Ved den grove sjeneringen lå ekvipasjen i tredje innvendig inn i andre sving og dro seg ut i andresporet litt tett foran konkurrent som måtte korrigere sin hest noe. AK var enig med banedommernemnda at dette var en sjenering, men ikke at den var grov. Uttalt

at enhver sjenering vil ha et element av fare og/eller tilsi-desettelse av konkurrents rettigheter, i seg, men det bør være en kvalifisert sjenering for at den skal klassifiseres som grov. Boten ble satt til kr 800,-, mens utelukkelsen utgikk. Når det gjaldt drivingen var AK enig med banedommernemnda i at kusken rykket med tømmene flere ganger på oppløpet og at dette var en grov ureglementert driving. Dette var sjettede overtredelse i løpet av 7 måneder noe som måtte medføre skjerpelse i forhold til minstesatsene. Dette hadde banedommernemnda gjort og AK var enig i den fastsatte boten, men skjerpet utelukkelsen til 21 dager.

Appellsak 5/2023: Banedommernemnda hadde gitt en kusk kr 1 200,- i bot, samt 13 dagers utelukkelse, for grov sjenering av konkurrenter. Kusken tapte kampen om teten fra andrespor, bremsset opp for å sikte seg inn på tredje innvendig. Bremsingen var såpass brå at ekvipasjene i andrespor ble sjenert. Grunnet oppbremsingen hadde han lavere fart enn ekvipasjene i førstespor og da han la inn ble det berøring med hans sulkyhjul og benet til hest i tredje innvendig, som galopperte. Sjeneringen av denne forplantet seg bakover i feltet. Bare de to foranliggende ekvipasjene unngikk å bli sjenert. Banedommernemnda hadde skjerpet reaksjonen til tilsvarende annen gangs forseelse, men AK fant at skjerpingen burde være mer markert og satte boten til kr 2 000,-. Videre skjerpet AK utelukkelsen fra 14 (som ved en feilregning hadde blitt 13) dager til 20 dager.

Appellsak 6/2023: Banedommernemnda hadde gitt en kusk kr 800,- i bot, samt 3 dagers utelukkelse, for grov sjenering av konkurrent. Ekvipasjen (A) lå i tredjespor på siste bortre og skulle legges inn foran ledende ekvipasje i andresporet (B). I den forbindelse trakk A venstre forben opp i sulkyen til B og ble hengende fast slik at begge ekvipasjer måtte bryte løpet. Flertallet i AK fant å legge til grunn at dette skjedde grunnet for trang kjøring, ikke at A hadde påbegynt innlegging foran B. Manglende dommer-video gjorde det umulig å ta stilling til sistnevnte. Dette var uansett en grov sjenering. Banedommernemnda hadde fastsatt sanksjonen til sanksjonsnormens minstesatser og AK (flertallet) fant ikke grunn til å skjerpe straffen og forkastet appellen. AKs mindretall mente det var mest sannsynlig at uhellet skjedde idet A forsøkte å legge seg inn foran B. Videre at det i slike tilfelle må reageres strengere enn minstesatsene og foreslo kr 1.500,-, samt 5 dagers utelukkelse, som en passende reaksjon.

Ankesak 1/2003: (I denne saken erklærte lederen, Tormod Haugnes, seg inhabil og første varamedlem Lars Erik Aas tiltrådte AK. Lars Borge-Andersen fungerte som leder). En travtrener ble av domskomiteén dømt for uakt-som overtredelse av antidopingsreglementets § 13 (2)b til en bot på kr 69 574,-. Påtalekomiteén hadde innstilt på overtredelse av antidopingsreglementets § 13 (4) (det objektive treneransvaret) til en bot på kr 35 587,-. Siden det ikke hadde vært muntlige forhandlinger, hevdet trene-ren at domskomiteén ikke hadde kompetanse til å dømme til en strengere sanksjon enn innstillingen fra påtale-

komiteén. AK var uenig i dette og mener at domskomiteén står fritt til å dømme etter det straffebud den finner bevist og til den straff den mener er riktig, så lenge det dreier seg om det samme forhold som innstillingen gjelder. Men AK mente samtidig at dersom domskomiteén vurderte å gjøre dette, måtte aktørene få anledning til å uttale seg om dette på forhånd. Dette var det ikke gitt anledning til og AK anså dette som en saksbehandlingsfeil som kunne medføre opphevelse av dommen. AK hadde imidler-tid tilstrekkelig grunnlag til å avsi ny dom. AK fant ikke det tilstrekkelig bevist at det var en årsakssammenheng mellom den påståtte uaktsomme handling (manglende rengjøring av førkrybbe som en uke før var benyttet av en hest som var medisineret med det aktuelle stoffet) og funnet av stoffet i dopingprøven. AK dømte derfor etter det objektive treneransvaret (som ikke var bestridt) til en bot i tråd med sanksjonsnormen (som innstilt av påtale-komiteén), dog avrundet til kr 35 000,-.

Ankesak 2/2003: (I denne saken erklærte Anne Mette Berg-Christiansen seg inhabil og første varamedlem Lars Erik Aas tiltrådte AK). En amatørkusk og travtrener ble av domskomiteén dømt for overtredelse av DNTs lov § 11.2 (1)a for alltid til a) ikke å ha valgte eller oppnevnte verv, b) ikke å delta i travløp eller trening på baner eid eller finans-iert av DNT, eller delta i andre aktiviteter i regi av DNT og c) ikke å oppholde seg på eller benytte anlegg eide eller finansiert av DNTs organisasjonsledd eller dets selskaper. Han var ved rettskraftig dom i tingretten dømt til 120 dagers ubetinget fengsel for overtredelse av straffeloven §305a (hadde sendt 30 seksualiserte bilder og 5 videoer til en jente på 13 år). Eierselskaper deleid av DNT hadde foretatt eierbeslutninger (oppsigelse av stallplass, ikke benytte baneanlegget). Dette var ikke straff og forhindrer ikke at DNT senere kan dømme i henhold til sin lovgivning.

AK var enig med domskomiteén i at vedkommende hadde overtrådt DNTs regelverk og herunder var hans handlinger egnet til å skade sportens omdømme. Domskomiteén hadde en lengre og instruktiv beskrivelse som ble inntatt (nesten) i sin helhet i AKs dom og som det her medtas et avsnitt som oppsummerer kjernen i saken:

«DNT må sikre at barn- og ungdomsaktiviteter i travsport-ens regi aldri blir oppfattet som et risikomiljø for barn som er interessert i hest. Travet, og arenaer som kan knyttes til dette, skal være trygge slik at enhver, på hvilket som helst nivå, kan ta del i fellesskapet uten frykt for å bli utsatt for uønsket adferd. Oppmerksomhet av seksuell art overfor et barn er åpenbart uønsket adferd, og det er egnet til å skade travets anseelse. I travsporten aksepteres ingen former for trakassering. Det foreligger en nulltoleranse.»

Under ankeforhandlingen ble det opplyst at det var en feil i lovverket slik at en av de sanksjonene som var ilagt etter lovintensjonen skulle kunne tidsbegrenses, men etter ordlyden skulle gjelde for alltid. AK la intensjonen til grunn. Sanksjonslengden ble satt til 10 år for retten til å ha valgte eller oppnevnte verv, samt for retten til å oppholde seg på

eller benytte seg av anlegg eid eller finansiert av DNTs organisasjonsledd eller dets selskaper, men 3 år fra å delta i travløp eller trening på baner eid eller finansiert av DNT eller for andre aktiviteter i regi av DNT.

Ankesak 3/2023: (I denne saken erklærte Anne Mette Berg-Christiansen seg inhabil og første varamedlem Lars Erik Aas tiltrådte AK). En travtrener ble av domskomiteén dømt til en bot på kr 42 818,- for uaktsom overtredelse av antidopingsreglementets § 13 (3) a. Under en tilfeldig kontroll ble det oppdaget feilføring av et helsekort og påfølgende undersøkelser avslørte ytterligere 16 slike feilføringer i et tidsrom over 3 år. Feilføringene var foretatt av alternativ behandler som hadde anført at hestene (som alle på behandlingstiden var starterklærte) var behandlet med akupunktur og osteopati, mens den reelle behandlingen var osteopati. Det ble ansett som uaktsomt at treneren ikke kontrollerte føringene. Osteopati hadde en karenstid fra kl 00:00 på løpsdagen, mens akupunktur hadde en karenstid på 96 timer. Feilføringene ga inntrykk av at hestene hadde startet i karenstiden, mens den reelle behandlingen ikke var til hinder for at hestene startet. Selv om det ble lagt til grunn at ingen av hestene var dopet, må det reageres på slike omfattende feilføringer av helsekortet. Boten ble likevel redusert til kr 38 000,-, mens et mindretall voterte for kr 20 000,-.

LOVKOMITEEN

Lovkomiteen skal avgjøre uttalelser om innkomne lovforslag og om fortolkningsspørsmål som styret forelegger. Komiteen kan også selv fremme lovendringsforslag til styret. Videre er komiteen tillagt å avgjøre interne tvister i organisasjonen vedrørende saksbehandling og habilitet utenfor disiplinær- og straffeområdet.

Lovkomiteen har i beretningsåret bestått av:
Tom Erik **Vestrheim**, leder
Ragnhild **Tjaum**
Tore E. **Brath** (leder frem til han trakk seg med virkning fra 23.11.23)

Varamedlemmer:
Anne-Guro **Herregården** (1. varamedlem frem til 23.11.23, deretter ordinært medlem)
Anette **Isaksen** (2. varamedlem frem til 23.11.23, deretter 1. varamedlem)

Tore Kristiansen har vært sekretær for komiteen.

Lovkomiteen har avholdt 5 møter med totalt 13 sakspunkter i beretningsåret. Komiteen har i tillegg til vurdering og uttalelser om lovendringsforslagene i forkant av DNTs generalforsamling 2023, behandlet saker som:

- Forslag og utarbeidelse av lovendringsforslag til styret.
- Etter forespørsel fra styret, avgitt uttalelse vedrørende godkjenning av protokoll fra DNTs generalforsamling 2023.

- Oppdatering av DNTs lover, inkludert normlov for hhv. travforbund og travlag etter DNTs generalforsamling 2023, inkludert oppgaven fra generalforsamlingen vedrørende redaksjonell endring av DNTs lov kap. 7.

Komiteen praktiserer detaljerte begrunnelser for sine lovtolkningsvedtak. Protokollene fra Lovkomiteens møter oversendes styret i DNT til orientering.

KONTROLLKOMITEEN

Kontrollkomiteén har i meldingsåret hatt denne samansetninga:

Gunnar **Eilefstjønn**, leiar
Odd **Ulsaker** og Stine **Ambjør**, medlemmer.

Vi har gjennomført kvartalsvise gjennomgangar av rekneskap og protokollar for Det Norske Travselsskap (DNT) og dei selskapa DNT har dominerande eigarskap til. Vi har gjennomgått selskapa sine årsmeldingar, rekneskap og revisor sine meldingar i dei selskap der desse ligg føre. Vi har hatt kommunikasjon og møte med revisor og generalsekretær om interne forhold og drift i dei selskapa DNT kontrollerar. Styreleiar er invitert, men har ikkje møtt.

Kontrollkomiteen er uroa for fyljene av ny pengespillov som vart vedteken i Stortinget 18. mars 2022, og gjeld frå 1. januar 2023. I stiftinga Norsk Rikstoto har staten teke seg til rette ved at dei skal ha rett til å oppnemne eit fleirtal av medlemmene i styret. I røynda er dette ein okkupasjon av stiftinga som vart etablert av Det Norske Travselsskap og Norsk Jockeyklub.

Det Norske Travselsskap har heller ikkje innsyn i Norsk Rikstoto sine disposisjonar. Kontrollkomiteen oversendte av den grunn eit forslag til styret i DNT om å foreslå etablering av eit kontrollorgan i Norsk Rikstoto for å få økonomisk innsyn i si eiga stifting. Styret har ikkje vald å fylgje oppmodinga.

Kontrollkomiteen registrerer med bekymring at omsetninga i Norsk Rikstoto dei siste 5 åra har gått ned frå 3 664 mill. kr til 3 144 mill. kr (-14,2 %). Kostnadene har i same periode auka med 32,4 % og driftsresultat har gått frå 535 mill. kr til 499 mill. kr. Det er grunn til å stille spørsmål om Norsk Rikstoto er ein god forretningspartner for travsporten, både økonomisk og som aktør for å synleggjera travsporten i marknaden og media.

Økonomien i travet lir av auka kostnader generelt i samfunnet og premiane i travet har ikkje fylgt med i denne utviklinga.

Kontrollkomiteen registrerer at styret går for å låne til drift av sporten vidare. Det er vår vurdering at det er ein svært dårleg forretningside, og vi kan ikkje sjå at det

ligg føre ein strategiplan for den langsiktige økonomien for travet.

Kontrollkomiteen registrerer også at avtala med Norsk Rikstoto om rettigheter til lyd og bilde, som gjekk til forfall 31.12.23, ikkje er ferdig reforhandla, men prolongert vidare.

Habilitet har i mange og sentrale fora fått stor aktualitet siste året. Saman med revisor har vi drøfta dette med tanke på DNT. Arbeidet har vi gjennomført i lag med revisor og generalsekretær og dette vil no få fokus i tildelingsbrev.

Av dei områda kontrollkomiteen ser til er om vedtak i Generalforsamlinga blir gjennomført eller arbeid med slik føresetnaden var. Slik vi ser det er dette i hovudsak gjennomført, med unntak av vedtak i sak 11 forslag 7 på generalforsamlinga i 2023 gjeldande § 4.2 i DNT sine lover om samansetting av styret. Dette er protokollert i vårt møte 13. mars 2024.

Dei aktuelle selskapa vi fylgjer utover DNT er Norsk Trav AS, Sørlandets Travpark AS og Bergens Traverbane AS, samt Bjerke Travbane Eiendom AS, Bjerke Travbane AS og Totonor Eiendom AS. Det er etablert fire selskap, utparsellert på Bjerke Travbane (ikkje matrikulert); Hesteskoen AS, Bjerke Trav AS, Bjerke Syd AS og Bjerke Nord AS. I tillegg er Norsk Travsportsenter et heileigd dotterselskap av Bjerke Travbane Eiendom AS.

Kontrollkomiteen møter framleis utfordringar gjennom året knytt til vurdering av rekneskap grunna ulikt og lite detaljert underlag. Det bør bli lagd fram budsjett, noteplan og detaljerte underlag etter felles mal for alle selskapa. Tidsplanen for å bringe fram kvartalsrapportane er heller ikkje tilfredsstillande og ikkje i samsvar med det som vart skissert.

Kontrollkomiteen har utarbeid eit forslag til revidert instruks for komiteen, der krav til handsaming og tidsrammer for rekneskapsrapportar er presisert. Dette forslaget, saman med forslag til endring og forenkling av § 7.1 i DNT sine lover om Kontrollkomiteen og revisjon, er oversendt DNTs styre og DNTs lovkomite for vidare handsaming. Kontrollkomiteen meiner og at alle selskapa bør levere ei årsmelding, sjølv om det ikkje er lovpålagt, spesielt med tanke på at selskapa er ein del av ein foreiningsbasert verksemd. Styreprotokollane i fleire selskap er lite informative og gjev avgrensa innsyn i planer og drift.

NORSK TRAV AS syner ei omsetning på 46,9 mill. kr. og utgifter på 47,1 mill. kr. Driftsresultatet er 0,2 mill. kr i underskot. Etter finans og skattekostnad er det eit underskot på kr 31 590. Eigenkapitalen er på 6,3 mill. kr og likviditeten er god. Selskapet har 17 tilsette, der ein stor del er løpsfunksjonærar ved Bergen Travpark.

SØRLANDETS TRAVPARK AS har driftsinntekter på 23,1 mill. kr driftskostnader på 22,5 mill. kr. Dette gjev eit driftsresultat på 0,6 mill. kr, men etter finans og skatt eit

underskot på 0,6 mill. kr. Eigenkapitalen er på 7,0 mill. kr. Likviditeten er svak og betydeleg svekket sidan 2022. Selskapet har 5 årsverk.

BERGENS TRAVERBANE AS har sum driftsinntekter på 20,2 mill. kr og driftskostnadene er på 19,2 mill. kr. Driftsresultatet er på 1,0 mill. kr, som kjem av endring i periodisering av kostnader på tribunebygg. Resultat etter finans er eit overskot på 1,2 mill. kr. Likviditeten er tilfredsstillande og eigenkapitalen er på 10,7 mill. kr. Selskapet har 8,5 årsverk.

BJERKE TRAVBANE EIENDOM AS. Driftsinntektene syner 34,0 mill. kr og driftskostnadene 34,1 mill. kr. Etter finans og skatt er resultat 3,4 mill. kr i underskot. Eigenkapitalen er på 27,7 mill. kr. Her ligg ein utsett skatt på 3,6 mill. kr. Selskapet har eit pantelån på 78,9 mill. kr. Likviditeten er ikkje tilfredsstillande. Selskapet har 12 årsverk.

BJERKE TRAVBANE AS ny 2023 og har driftsinntekter på 13,6 mill. kr, driftskostnader på 14,2 mill. kr, som gjev eit driftsunderskot på 0,5 mill. kr. Etter finans og skatt er resultat eit underskot på 0,4 mill. kr. Eigenkapitalen er på 3,0 mill. kr og likviditeten er tilfredsstillande. Selskapet har 7 årsverk.

TOTONOR EIENDOM AS har driftsinntekter på 14,1 mill. kr og driftskostnader 14,1 mill. kr, gjev eit driftsunderskot på kr 37 000. Etter finanskostnader og skattereduksjonar er resultatet minus 0,3 mill. kr. Her ligg ein utsett skattefordel med 0,5 mill. kr. Eigenkapitalen er på 8,9 mill. kr. Likviditeten er tilfredsstillande. Selskapet har 3 årsverk.

DET NORSKE TRAVSELSKAP syner samla inntekter på 509,5 mill. kr etter eit tilskot frå Norsk Rikstoto på 474,6 mill. kr. Samla kostnader er på 466 mill. kr som syner eit driftsresultat på 43 mill. kr. Etter andre inntekter og finans er årsresultat 46 mill. kr. Eigenkapitalen er på 156,6 mill. kr, men likviditeten vil likevel vera utfordrande framover, gitt dagens kostnadsnivå. DNT har ein sum anleggsmidlar på 97,3 mill. kr, av dette utgjer 66,3 mill. kr investeringar i dotterselskap, vel 18 mill. kr er lån til forbund, lag og konsern. Selskapet har 21,6 årsverk.

DNT har nye vilkår å leve med. Kostnadene stig og oppgåvene med rekneskap og IT er overteke og blir drifta i eige hus. Tilskotet skal dekke drift, aktivitetsnivå, avl og premier. DNT sine krav til prioriteringar vil bli større og vil krevje langsiktige strategiar.

ANDRE FORHOLD. Kontrollkomiteen nyttar ikkje DNT som sekretariat for sitt arbeid, men gjer sitt sjølve med god tilrettelegging frå administrasjonen i DNT.

UTVALG

DU-UTVALGET

DU-utvalget har bestått av leder Frank **Westberg**, Kari **Agerlie**, Roy **Kristiansen**, Øivind **Gryteland**, Gunnar **Gjerstad** og varamedlem Robert **Våler**. Tron Gravdal har fungert som sekretær.

Utvalget har i løpet av året avholdt 4 møter og behandlet 18 saker. I forbindelse med sitt møte i juni fikk DU-utvalget også møte DNTs styre. I september avholdt utvalget befaringsanlegg på Agder. Det er 13 treningsanlegg under Agder Travforbund som mottok banebidrag i 2023. 12 av disse ble besøkt på befaringsrunden. I løpet av beretningsåret ble delegasjonsreglementet revidert, og oppfølging av aktivitetsstaller ble lagt til. Tove Onshuus deltok på årets siste DU-møte, og informerte utvalget om status for prosjektet.

DU-utvalget har også en kontakttelefon hvor lagene og forbundene kan ta kontakt for få hjelp til å løse små og store utfordringer knyttet til drift og bygging av treningsanlegg.

DU-TILSKUDD

Kr 562 033 ble bevilget til 10 treningsanlegg.

BANEBIDRAG

Kr 2 490 000 er utbetalt i banebidrag. 118 treningsanlegg fikk tildelt banebidrag (vedlikeholdstilskudd). Beløpene varierer fra kr 10 000 for de minste anleggene, og opp til kr 50 000 til de største og mest brukte anlegget. De baner/anlegg som får kr 30 000 eller mer i banebidrag, forutsetter DU-utvalget har helårsdrift.

ANLEGGSKONTAKTENE

Anleggskontaktene er viktige samarbeidspartnere for DU-utvalget, og er forbundsstyrenes fagperson når det gjelder vurdering av banebidrag, DU-tilskudd og bygging av nye anlegg.

PROSJEKT «TIL START»

Målet med prosjektet er å få flere hester til start gjennom en sunn oppvekst, riktig foring, trening og oppfølging. Siden oppstarten i 2011, har mer enn 3000 hester med sine eiere og trenere, deltatt i prosjektet. Fra de 4 første prosjektene som ble startet i 2011, har det de siste årene blitt arrangert «Til Start» prosjekter i alle landets travforbund. I 2023 ble det avholdt «Til start» på totalt 18 ulike anlegg.

Flere nye hesteeiere og trenere deltar sammen med mange erfarne hestefolk. Det er viktig ettersom de mer rutinerne setter standarden og ikke minst er inspiratorer og mentorer.

I november blir det gjennomført evaluering hvor de fleste arrangører deltok sammen med DNTs treningsveiledere og DU-utvalget.

Hovslagere og veterinærer som deltar på Til Start-samlingene er lokale. DNT stiller med treningsveiledere. Gunnar Gjerstad har innehatt denne rollen helt siden han var med og etablerte «Til Start» i 2011. Gunnar er fortsatt med, men nå er det også kommet med noen flere som kan bekle denne rollen. I Midt-Norge har Odd Arne Kjosnes fungert som treningsveileder i noen år. Fra 2023 har også Bjørn Duestad og Jørn Morten Kvikstad kommet med som nye treningsveiledere.

LOKALKJØRINGER OG HESTENS DAG

Aktiviteten er gradvis på vei opp igjen og det ble i 2023 arrangert 41 lokalkjøringer. Det var tre flere enn året før. Disse har til sammen fått utbetalt kr 532 500 i løpsbidrag. I tillegg er det arrangert 20 Hestens Dag-arrangementer som totalt har fått utbetalt kr 100 000 i tilskudd. Antall Hestens Dag-arrangement økte med seks fra 2022.

AKTIVITETSSTALL

Ved utgangen av året er det etablert totalt åtte aktivitetsstaller, hvorav to ble etablert i løpet av 2023. Alle aktivitetsstaller bruker grunnkurshefter i fire steg. I tillegg avholder de mange andre ulike aktiviteter. Eksempler på dette kan være knøttekurs, bursdager, tandemkjøringer, familiedager og etter skoletid-arrangement. Flere nye aktivitetsstaller er under planlegging.

RAPPORT FRA ADMINISTRASJONEN

Administrasjonen har i beretningsåret bestått av fire avdelinger i tillegg til stab; IT, organisasjon og rekruttering, avl og hestevelferd samt servicetorg. Avdelingene har vært ledet av tre avdelingsledere og to teamledere. Under beretningsåret er det igangsatt en prosess med å få tilbakeført sportsavdelingen fra Norsk Trav AS til DNT gjennom en virksomhetsoverdragelse. Dette vil være gjennomført innen første kvartal 2024.

Administrasjonens rapport beskriver hovedelementene til de respektive avdelingene.

IT

DNT har i løpet av 2023 overtatt store deler av IT leveransene som Norsk Rikstoto har vært leverandør av. Dette har vært et omfattende og komplisert prosjekt. IT tjenestene som NR har levert til DNT har spent fra mobiltelefoni til Sportssystem og målfoto. Spekeret har vært vidt og bredt, og ført med seg vesentlige kostnader for hestesporten og DNT spesielt.

DNT har etablert seg med tjenesteleveranser fra Orange Business Services som primærleverandør for

RAPPORT FRA ADMINISTRASJONEN

de tjenester som har vist seg nødvendige. Dette er en A-Å leveranse, med noen unntak.

DNT har påtatt seg tjenesteleveranse til Norsk Galopp og Bjerke Dyrehospital, i tillegg til egen organisasjon. Dette for å få en helhetlig leveranse over fra Norsk Rikstoto til ny driftspartner, samt at det er stordriftsfordeler å hente på slike tjenestefellesskap. DNT og Norsk Trav sine leveranser til Norsk Galopp og Bjerke Dyrehospital skjer mot et avtalt vederlag.

Alle totobaner i Norge, inkludert Øvrevoll og Bjerke Dyrehospital har fått etablert nytt nettverk der vår tjenesteleverandør har en proaktiv styring med løsningen. I forbindelse med dette prosjektet overførte Norsk Rikstoto 3 000 000 kr til prosjektkostnadene. Dette beløpet har vært med på en delvis dekning av prosjektkostnadene rundt på baner og lokasjoner.

I overtakelsen av IT på alle baner, inkludert Øvrevoll og Bjerke Dyrehospital, så har DNT overtatt forvaltningen av en noe aldrende utstyrspark. Det har derfor i overgangen medført en rekke nødvendige nyinvesteringer i IT utstyr.

I forholdet til Norsk Rikstoto og spillgjennomføring, har DNT forpliktet seg til et avtalt tjenestenivå. Dette er knyttet opp mot den kvalitet som fordres for IT leveranser mot NR som spillprodusent. Dette tjenestenivået har en kostnad ift. den kvalitet og ressurstilgang DNT må stille.

DNT har signert avtale om overgang til et nytt sportsystem. Denne avtalen er gjort med Svensk Trav og vil sikre at dagens sportssystem ikke utløper av support uten at ny løsning er på plass. Det legges ned mye arbeid i dette fra norsk side. En ser at dette prosjektet har et høyt tempo, og en god leveransegrad.

ADMINISTRASJON OG ORGANISASJON

Det ble i beretningsåret tildelt totalt 1 400 000 kr i drift- og administrasjonstilskudd til travforbundene.

Avdeling for organisasjon og rekruttering har et administrativt ansvar for DU-utvalgets ansvarsområder, herunder tilskudd til anlegg (ny-investeringer og banebidrag), «Hestens Dag», lokalkjøringer og «Til Start!». Det vises her til utvalgets egen rapport. Avdelingen er også ansvarlig for innsending av søknad om momskompensasjon for DNT, forbundene og lag til Lotteri- og stiftelsestilsynet. Søknadsgrunnlaget er eget regnskap samt mottatte årsrapporter fra forbund og lag. Kompensasjonen gjeldende 2022 ble mottatt medio desember 2023 og ble overført organisasjonsleddene samme måned. Forbundene og travlagene fikk henholdsvis totalt 714 639 kr og 1 818 315 kr til fordeling.

I 2023 ble det gjennomført tillitsmannskurs i samtlige travforbund. Formålet med organisasjonskurset er å gi de som er valgt som styremedlem i travlag eller forbund den informasjonen man trenger for å utøve rollen som styre-

medlem til det beste for organisasjonen og travsporten. Kurset ble holdt av representanter fra sentraladministrasjonen med støtte fra forbundssekretærene. Agendaen for kursene inneholdt disse temaene:

- Organisasjonsteori og Det Norske Travelskap
 - Travlagets oppgaver, med spesielt fokus på aktivitet og rekruttering
 - Omdømme, synlighet og kommunikasjon
 - Medlemsregister og medlemsutvikling
- Totalt deltok rundt 350 tillitsvalgte på kursene som ble avholdt i februar og mars.

Fredag under Klasseløpshelgen arrangerte DNT sin første utviklingskonferanse. Konferansen ble til etter innspill fra samarbeidende organisasjoner, og styret vedtok i mai 2023 en arbeidsgruppe som skulle arbeide frem forslag til innhold på konferansen.

Konferansen var forbeholdt inviterte deltakere fra driftselskapene, travforbundene, samarbeidende organisasjoner, samt DNTs styre og administrasjon. I alt deltok 105 deltakere, og samtlige av de ovennevnte organisasjonene var representert.

Formålet med utviklingskonferansen var å stimulere til deltakernes optimisme og motivasjon for endring og utvikling i travsporten. Den skulle påvirke til utviklingstekning og tiltak gjennom deling av kunnskap, erfaring og historier innenfor aktuelle tema. Med dette som bakgrunn ble konferansen bygget opp med følgende tema: Hvordan vi kan skape gode arrangementer, styrke sponsorarbeidet samt utnytte digitale verktøy og sosiale medier for å nå ut til et bredere publikum. Foredragsholdere som deltok var Kalle Bjørkmann (salgs- og markedsjef i Elverum Håndball), Tore Fyrand (blant annet tidligere VD for Solvalla), Mats Utter (markedsansvarlig på Umåker Travbane) og én av travets mest fremtredende aktører på sosiale medier, Heidi Moen.

Etter konferansen ble det gjennomført en spørreundersøkelse, der det ble samlet inn tilbakemeldinger og ideer til utviklingstiltak i travsporten. I tillegg ble det målt deltakernes tilfredshet ved konferansen gjennom «terningkast», der 1 var svært misfornøyd og 6 svært fornøyd. Konferansen landet på 5,16.

MEDLEMMER

Antall travforbund ble i 2023 redusert fra 11 til 10 da Buskerud Travforbund og Vestfold Travforbund ble slått sammen til Buskerud og Vestfold Travforbund. Antall travlag tilknyttet DNT ble i løpet av 2023 redusert fra 159 til 156 lag. Årsaken er sammenslåinger av travlag i forbundene Buskerud og Vestfold, Midt-Norge og Rogaland. Det var ved utgangen av 2023 totalt 9 887 travlagsmedlemmer, mot 9 746 medlemmer året før. Buskerud og Vestfold Travforbund økte medlemsmassen mest med 5%. Det er totalt en økning på både kvinneandel og medlemmer under 16 år. Agder Travforbund hadde den største prosentvise

økningen av kvinneandel, mens Rogaland Travforbund skiller seg klart ut i kategorien medlemmer under 16 år der de doblet antall medlemmer.

MEDLEMSOVERSIKT 2023

	Lag	Medl.	Prosent- endring	Kvinne- andel	Prosent- endring	<16 år	Prosent- endring
Oslo Akershus	9	656	0,0%	286	0,4%	9	28,6%
Østfold	14	883	-2,7%	398	-1,0%	29	-27,5%
Innlandet	23	1321	2,2%	520	4,4%	30	7,1%
Buskerud og Vestfold	16	1479	5,0%	613	5,7%	83	6,4%
Telemark	14	838	3,1%	324	5,5%	16	6,7%
Rogaland	8	819	2,0%	320	6,0%	61	103,3%
Vesten- fjeldske	13	771	-1,4%	366	-3,4%	25	-10,7%
Agder	13	759	3,6%	418	7,5%	56	5,7%
Midt-Norge	32	1688	1,4%	756	4,4%	48	0,0%
Nord-Norge	14	673	-2,0%	424	1,4%	43	22,9%
Totalt	156	9887	1,5%	4425	3,3%	400	10,5%

*prosentendring 2022–2023

MEDEMSREGISTER OG «MIN SIDE»

DNTs medlemsregister, som er implementert med Sportssystemet og er en del av kundeportalen «Min Side», er godt innarbeidet hos travlag og travforbund som har egen tilgang til registeret. Medlemsregisteret fremstår som funksjonell og effektiv, og man har gode løsninger for å kommunisere til samt ivareta sine medlemmer.

Alle medlemmene har tilgang til sitt medlemskap og travlag via «Min Side». Her ligger bl.a. medlemskontingent, personlig medlemsbevis og styreoversikt med kontaktinformasjon tilgjengelig. Medlemmene kan følge travlagets til enhver tid «Topp 5» hester, eiere, trenere, kusker, ryttere og oppdrettere. Medlemsregisteret er tilrettelagt for alle plattformer, og har et format som er tilpasset mobil, nettbrett og pc.

«Min Side» er DNTs kundeportal og hadde rundt 6 200 brukere ved utgangen av 2023. «Min Side» er tilgjengelig for alle som er registrert i Det Norske Travskapskorp og inneholder informasjon og digitale løsninger for alle som driver med hest registrert i DNT. Det kan blant annet nevnes total økonomisk oversikt, oversikt over eide/leide hester med ulike varslingsfunksjoner, status innskuddsløp (viser hvilke løp hesten er startberettiget i samt strykingsfrister), nettinnmelding med sko- og sulkyinformasjon, bestilling av tollpapirer, registrering av fødselsmelding, bedekningsrapport for hingsteholdere, uttak av avlsfond mm.

«Min Side» er godt etablert hos brukerne og oppfattes som effektiv og brukervennlig. Siden er under stadig utvikling av nye digitale funksjoner. Portalen er tilrettelagt for alle plattformer, og har et format som er tilpasset mobil, nettbrett og pc.

KOMMUNIKASJON

DNT benytter nettsiden travsport.no og sine sosiale medier som plattformer for digital kommunikasjon, i tillegg til verktøy som kommunikasjonsløsningen i medlemsregisteret, e-post og SMS. Via travsport.no deles informasjon til medlemmer, aktive utøvere og ellers interesserte. Sosiale medier benyttes til å synliggjøre og markedsføre hesten, norsk travsport og dens samfunnsnytte, blant annet ved å videreformidle aktuelle saker fra travsport.no og ellers andre aktiviteter som DNT er involvert i. Sosiale medier er i tillegg en direkte kanal for direkte kontakt med medlemmer, aktive og øvrig publikum.

DNT har i 2023 satt i gang flere nye kommunikasjons tiltak. Innenfor arbeid med åpenhet i organisasjonen har DNT igangsatt nye informasjonstiltak knyttet til styrets arbeid. Via travsport.no tilgjengeliggjøres saksliste, forhåndstale av sakene, pressemeldinger og protokoll fra hvert enkelt møte. Sakslisten publiseres en uke før hvert enkelt styremøte, og senest to dager før møtet publiseres en forhåndstale. Dette er en kortfattet oppsummering av hver enkelt sak, der formålet er at medlemmer og øvrige interessenter raskt kan holde seg orientert om de sakene styret skal behandle. Etter styremøtet publiseres pressemeldinger ved aktuelle saker. Det er i tillegg innført et nytt tilbud, «Styrets digitale informasjonsmøter». Som hovedregel avholdes informasjonsmøte førstkommande mandag etter hvert enkelt styremøte, der medlemmer kan delta for å få informasjon om styresakene og annet aktuelt. Medlemmer registrerer seg for deltakelse i Min Side. Det gjøres også opptak av samtlige informasjonsmøter som tilgjengeliggjøres i Min Side dersom man ikke har anledning til å delta på informasjonsmøtet.

I sosiale medier er det også gjort nye tiltak. Disse baserer seg i stor grad på bredere dekning av aktuelle saker i organisasjonen, økt publiseringshyppighet, samt at det er tatt i bruk nye verktøy via de sosiale mediene. Med bredere dekning av aktuelle saker kan det blant annet nevnes digitalt innhold fra «En dag på avlsstasjon», «En travtreners hverdag» og lokalkjøring. Innholdet har skapt godt engasjement og har således bidratt positivt med tanke på synliggjøring av travsportens ulike områder og aktiviteter. Dette også i sammenheng med bruken av nye former for å publisere digitalt innhold på.

I tillegg til tiltakene gjeldende åpenhet og sosiale medier, har DNT reformert sitt digitale uttrykk ved lansering av nye nettside. Mer om dette kan man lese om under avsnittet «travsport.no».

TRAVSPORT.NO

I november 2022 lanserte DNT nye travsport.no under en foreløpig nettside, slik at brukere av siden kunne gjøre seg kjent med den nye siden og komme med til-

bakemeldinger. Den 23. oktober 2023 gikk DNT over til ny nettside. Med tanke på design kan den nye nettsiden sies å være totalt reformert sammenlignet med den gamle nettsiden. DNTs gamle nettside hadde ikke gjennomgått endringer på mange år hva gjelder form, funksjon og uttrykk, og oppgraderingsbehovet var stort. Det var derfor ekstra gledelig at DNT nå endelig kunne gå over til en ny nettside.

Overordnet sett er målet med den nye nettsiden å balansere forholdet mellom aktive besøkende, nysgjerrige og nye besøkende. Aktive besøkende (eksempelvis utøvere) skal raskt kunne navigere seg til sportslig informasjon. Derfor er uttrykket «sportsbasen» et nytt menyvalg der sportsinformasjon er samlet på ett sted. På den andre siden søker nettsiden å raskt gi nysgjerrige og nye besøkende et inntrykk av travsporten. Med denne bakgrunn innehar den nye løsningen i større grad grafisk materiell, slik som bakgrunnsvideo innenfor hvert virksomhetsområde.

I tillegg til nytt design og uttrykk, kom også nettsiden med forbedret visning av sportsinformasjon. I forbindelse med nettside-prosjektet er det gjort et omfattende arbeid i forbindelse med dataflyten fra sportssystemet, noe som har gitt sitt resultat i ny løpskalender, interaktive sportslistor (eksempelvis klikkbare navn), mer tilgjengelig informasjon i søket og ikke minst topplister som oppdateres hver kveld. Arbeidet med datakvaliteten på den sportsinformasjonen som presenteres er blant de viktige elementene som krever oppfølging og vil fortsette i tiden fremover.

Med ny travsport.no har også samtlige travforbund og travlag fått ny nettside. Mens travforbundenes sider er dynamiske, er travlagenes sider statiske og ikke redigerbare for lagene. Travlagenes sider presenteres med kort informasjon om laget, mulighet til å bli medlem, kobling mot sosiale medier, samt kontaktinformasjon og styreoversikt. De to sistnevnte elementene oppdateres automatisk basert på den informasjonen som legges inn i medlemsregisteret.

Nye travsport.no vil være i kontinuerlig utvikling. Med bakgrunn i at det under beretningsåret var to nettsider (både gammel og ny versjon i beta.travsport.no), presenteres ikke brukertall på lik linje som tidligere. Dette med bakgrunn i at tallene ville gitt et uriktig bilde. For neste beretningsår vil det være en klarere oversikt på dette området.

I 2023 har det vært en oppgang i publiserte saker på nettsiden. Det er publisert i alt 288 aktuelt-saker på travsport.no. Dette gir et månedlig snitt på 24 saker per måned. Til sammenligning ble det i 2022 publisert 207 saker med et snitt på ca. 17 saker per måned.

DNT PÅ FACEBOOK

I 2023 passerte DNT 10 000 følger på Facebook! Ved overgangen til 2024 hadde DNT om lag 10 030 følgere, sammenlignet med 9 750 følger ved starten av 2023. Med dette holdes en stabil utvikling av antall mennesker som vil følge organisasjonen på Facebook.

Det er publisert over 170 innlegg på Facebook i løpet av året. Saker i 2023 med flest antall klikk på innlegg og størst antall engasjement (delinger, reaksjoner osv.), gjaldt sportslige prestasjoner/hendelser og/eller videoreportasjer av profiler, omdømme og de myke verdiene knyttet til hesten. Saken med størst rekkevidde var innlegget om overrekkelser av midlene fra Dyrsku'n-lotteriet til Stallen rus- og avhengighetsbehandling ung, som nådde ut til om lag 40 000 mennesker.

DNT har som nevnt økt bruken av nye publiseringsformer i sosiale medier, og dette er også gjort i forbindelse med publiseringer på Facebook.

DNT PÅ INSTAGRAM

DNT har benyttet Instagram i økende grad i 2023 sammenlignet med tidligere. Blant annet ved bruk av den nye publiseringsformen «reels». Dette er en populær form for publisering av videoer og små egenredigerte reportasjer, som kan benyttes både på denne plattformen og på Facebook.

Ved utgangen av 2023 noterte kontoen 2550 følgere, og antallet har med det holdt en stabil utvikling. Det er i alt publisert 135 innlegg. I tillegg til dette kommer publiseringer via historie, som antas å være på minimum det samme. Innleggene som har engasjert mest gjennom året har vært relatert til ponnitrevet, og ellers sportslige prestasjoner på to- og firbente utøvere. I tillegg hadde innleggene som ble publisert under Klasseløpshelgen god spredning.

DNT PÅ YOUTUBE

DNT har konto hos nettstedet YouTube, som er verdens største nettsted for opplasting, visning og deling av videoklipp. DNT har i første rekke DNT-TV til denne typen formål og laster i hovedsak opp videoer i denne plattformen. YouTube er imidlertid benyttet i de tilfeller der videoer/livesendinger ønskes spredt i alle tilgjengelige kanaler. Et eksempel på dette var forhåndssendingen til Klasseløpsauksjonen.

DNT-TV

DNT-TV er travselskapets egen WEB-TV-kanal. Kanalen er tilgjengelig via travsport.no og ble i 2023 i all hovedsak brukt til formidling av ponniløp og DNTs generalforsamling.

DNT PÅ LINKEDIN

DNT har en konto på LinkedIn. LinkedIn er et sosialt nettverk for personer, bedrifter og organisasjoner. Gjennom denne profilen ligger tilgjengelig informasjon om norsk

travsport og hestens verdiskapning i det norske samfunn. Formålet med kontoen er i første rekke å være synlig blant organisasjonene i den digitale plattformen, samt en kilde til informasjon om hva som skjer i DNT.

PRODUKSJON AV SPORTSLIG OG OMDØMMERELATERT STOFF

DNT og Norsk Galopp har en felles avtale med en selvstendig journalist som under full redaksjonell frihet produserer stoff av sportslig og omdømmerelatert karakter som tilbys til ulike medier, både lokalt og nasjonalt. Formålet er blant annet å gjøre trav- og galoppporten synlig på de samme flatene som humanidretten befinner seg. For DNT sin del bidrar dette arbeidet til redaksjonelt innhold og grafisk materiell fra travsporten under både storløpshelger og ellers i hverdagstravet.

SAMARBEIDENDE ORGANISASJONER

Følgende organisasjoner er offisielt godkjent som DNTs samarbeidende organisasjoner: Norsk Travtrenerforening, Norsk Travamatørforening, Norsk Heste-eierforbund, Norsk Dametravforbund (lagt ned i løpet av beretningsåret), Veikle Balder og Travavl.no. DNT gir organisasjonene driftstilskudd samt støtte til enkelte aktivitetstiltak. Det gjennomføres faste dialogmøter mellom organisasjonene og DNTs administrative ledergruppe. Under beretningsåret ble det avholdt to møter.

REKRUTTERING

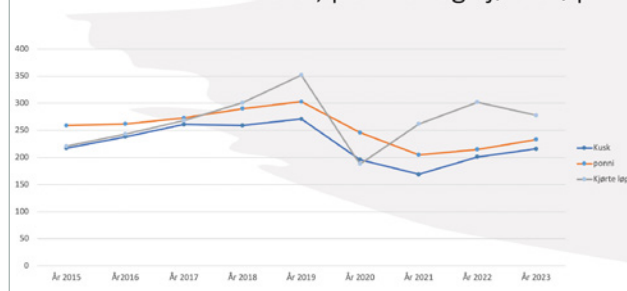
PONNI

Rekrutteringen innenfor ponnitravet har en liten oppgang også i 2023. Travskolene og aktivitetsstallene har vært gode bidragsytere til dette, og står samlet for 70 % av nyrekrutteringen. Noen faller også fra, og for en del handler det naturligvis om at de går fra travponni til travhest. De siste par årene har 20-25 ungdommer tatt dette steget.

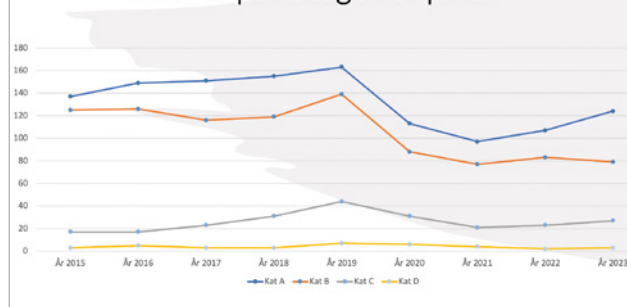
Det er en god gjeng med engasjerte personer i forbund og lag som holder treninger, lisenskurs og samlinger for barn og unge. Gode, trygge aktive miljøer er viktig for rekrutteringen.

I 2023 er det registrert 53 nye ponnilisenser. Av disse er det 39 som kommer fra travskole/aktivitetsstall. Det er registrert 32 nye ponnier, det er 7 flere enn i 2022. Det er fortsatt vanskelig å få tak i gode individer til ponnitravet og ponnier er dyrt. Heldigvis ser man en positiv utvikling på nye norskfødte ponnier. Aktive kusker i 2023 var 216, en økning på 15 fra 2022. Det har vært 233 aktive ponnier, det er en oppgang på 18 stykker fra 2022. Det er kjørt 248 ponniløp noe som er en nedgang på 40 løp kontra 2022. Folk har reist litt mindre i 2023, flere prioriterer hjemmebane. I tillegg er det avviklet færre hele ponnidager i 2023. Både 2021 og 2022 ble det avholdt mange heldager rundt om i landet.

Antall aktive kusker, ponnier og kjørte løp

Fordelt på kategorier pr. år

NORGESREKORDER

I 2023 er det satt en ny norgesrekord. Klæbakkens Sonja slo sin gamle rekord etter ett års fravær fra løpsbanen.

Kategori D, 6 år og eldre hopper

Navn: Klæbakkens Sonja

Tid: 2.06,8

Sted: Klosterskogen travbane 1.7.23

Kusk: Malin Jørgensen

Eiere: Silje Tjørnholm og Åse Helland

Oppdretter: Bjørn Arild Stea.

Klæbakkens Sonja med Malin Jørgensen
Foto: Hesteguiden.com

NORGESMESTERSKAP

Norgesmesterskapet for ponniekvipasjer ble arrangert på Biri Travbane den første helgen i august. I samarbeid med arrangør Biri Travbane, lagde ponniutvalget i Innlandet en flott ramme rundt løpene.

Vinner kategori A: Månstorps Quatro med kusk Amalie B. Martinsen, eier Det Norske Travelskap. Oppdretter Jan Hermansson og Åsa Liljegren (Sverige).

Månstorps Quatro og Amalie B. Martinsen
Foto: Hesteguiden.com

Vinner kategori BCD: L.A. Knock Out med kusk Tuva Moen Lien, eier Thea E. Kristofferstuen. Oppdretter Anna Manberger (Sverige).

L.A. Knock Out med Tuva Moen Lien (høyre) og Marthe Kristofferstuen
Foto: DNT

Gratulerer så mye både til vinnerne og deltagerne, og en stor takk til Innlandet ponniutvalg og Biri Travbane for et flott gjennomført arrangement.

AKTIVITETER

Nordisk Mesterskap ble i 2023 arrangert av Sverige på Axevalla Travbane.

I kategori A hadde Norge kun to ponnier. Augusto Un Ganador med kusk Lilly Garseg tok en flott 5. plass og satte samtidig ny rekord. Emilia Garseg er eier. Ponnihaugens Sigurd og Hannah Osmark ble dessverre disket denne gang, men kommer sterkere tilbake.

I kategori B hadde Norge med seg tre ponnier. Smedens Nirvana og kusk/trener Eli M. Eithun tok en flott 2. plass og satte samtidig ny rekord. Eiene er Tove og Øystein Eithun. Thorwald med kusk/trener/eier Maren Grenne klinket til med en flott 4. plass og ny rekord. Deco C.C. med kusk/trener/eier Sandra Mehla Heisholt endte uplassert denne gang. Disse kommer sterkere tilbake.

Ponnilandsleiren ble i år arrangert på Klosterskogen Travbane. Det ble et flott arrangement med 140 deltagere, og er årets store begivenhet som samler mange, både aktive kusker og rekrutter. Det ble kjørt 12 løp og 2 rekruttløp lørdag. Søndag ble det avviklet 14 løp og 2 rekruttløp. Under helgen var det hele 76 ponnier som forbedret sin rekord. Ingen tvil om at mange trener ponniene sine bra. Takk til gjengen i Telemark!

I tillegg til ponnilandsleiren med masse løp, har det vært arrangert en hel ponnidag på Forus Travbane.

Trekampen ble arrangert på Sørlandets Travpark sammen med ponniutvalget i Agder. Dette ble et innholdsrikt arrangement hvor Richard Ekhaugen loset oss gjennom et artig foredrag rundt dette å være en god og inkluderende venn. Vi hadde også gøyale Kahoot, agility og kjepphestkonkurranse. Helgen ble avrundet med hel ponnidag under søndagen med totalt 167 startende deltagere fordelt på 1 rekruttløp og 16 løp.

Vinner av Trekampen 2023 var suverene Nord-Norge der laget besto av Sol Kristine Bergsli, Astrid Rohde og Tale Mollan Bjarmann. Flott andre plass til Vestfoldlaget med Maiken Lie Bjørnebo, Maren Lie Karlsen og Thea Sophie Solheim Hansen. En god tredje plass til Rogalandslaget med Sofie Selliken Oma, Mari Olsen Stangeland og Birte Olsen Stangeland.

Under Trekampen arrangerte vi også «Supernorsken» i kategori A og BCD.

Supernorsken kat. A ble vunnet av Harley fra Øya med kusk/trener/eier Emma Sølvberg. Oppdretter Eldrid Hoel Slotnæs.

Supernorsken kat. BCD ble vunnet av Kolstads Admiral med kusk/trener/eier Martine Kippersund. Oppdretter Kari H. Kolstad og Elin Lybekk.

Til Trekampen var det mange velvillige sponsorer. Navnene til sponsorene står på jakkene til alle deltagerne. Dette er jakker som blir flittig brukt, så her er sponsorenes navn godt synlig over lang tid. Tusen takk til gjengen på Sørlandet for en knallbra innsats!

Vi har for første gang arrangert Kriteriet og Derby for ponnier. Dette ble arrangert på Varig Orkla Arena i oktober. Det ble en litt forsiktig start for de nye løpene, og vi endte med seks startende i hver av de to løpene for A-ponnier.

Denne gangen var det dessverre ikke nok innmeldte kategori bcd-ponnier til at noen av løpene kunne gjennomføres.

I Kriteriet for a-ponnier var det svenske King Triton som gikk til topps med sin trener Cajsja Holm som kusk. Holm Hästgård AB er eier og oppdretter. Beste norske på en fin tredje plass ble Skoglunds Speedy Sensation med kusk Siril Riseth.

Stenbydal's Lillja med Ella Svedelius Ersson som kusk ble den første derbyvinneren. Alexandra K. Strandberg er både eier og trener, mens Emmelie Nilsson er ponniers oppdretter. Gjengen på Varig Orkla Arena gjorde en strålende jobb med gjennomføringen av historiens første Kriterie- og derbyløp for ponnier.

Inspirasjonssamling ble avholdt i november med 35 deltagere. Samlingen var for ledere/medlemmer i ponnitvalg, aktive instruktører og for de som skal til å bidra i rekrutteringsarbeidet i forbund/travskoler/aktivitetsstaller i nær framtid. Vi legger stor vekt på å få med oss unge som er interessert i rekrutteringsarbeidet til travsporten.

Lørdagen ble brukt til faglig påfyll av ulike temaer. Først ute var Marius Lundstein som snakket om sosiale medier. Kjell Myhre fra Norges Rytterforbund hadde «trygg hesteglede for alle» som tema for sitt innlegg. Til slutt treningsledelse og undervisningslære med gruppearbeid ved Øystein Bakken.

Søndag fikk alle unge instruktører og medhjelpere i travskoler/aktivitetsstaller praksis på Travskolen Bjerke med Øystein Bakken og Hege Arverud. Resten av gjengen ble igjen for å diskutere andre temaer som samarbeid rekruttering, inkludering/samhold, rutiner lisenskurs, ponnitreninger, gjennomgang særskilte bestemmelser og behov for endring i teoretisk eksamen. Vi hadde også en time med DNTs reglementsansvarlig, Hanne Sæbø. Tema var da dommernes syn på feil driving og konsekvenser av dette. Totalt sett ble det en veldig nyttig samling med både utveksling av erfaring og faglig innhold.

Det har vært arrangert hurtigkurs (en-dags kurs) for instruktører med god kompetanse innenfor hest/travsport og pedagogikk i Bergen og i Vestfold. Begge steder sto i startgropen eller planleggingsfasen for å starte opp aktivitetsstall. Det har ikke vært innrapportert behov for instruktørkurs av andre forbund i 2023.

TRAVSKOLER OG AKTIVITETSSTALLER

Vi har totalt 11 steder med aktivitet for hhv. travskoler og aktivitetsstall. Selve aktiviteten er ganske lik, men driftsformen er noe ulik. Aktivitetsstaller drives både privat og gjennom forbund og travlag. Travskoler drives av banenes driftsselskaper, og skal ha tilholdssted på sin totalisatorbane.

Alle travskoler/aktivitetsstaller bruker våre grunnkurshefter i fire steg. I tillegg gjennomføres aktiviteter som agility, knøttekurs, ridekurs, satsingsgruppe, bursdager, tandemkjøringer, familiedager og noen har etter skoletid-arrangement. De er ganske samkjørte på kurs og innhold, prisene er også like. Noen har også oppdrag for forskjellige instanser/organisasjoner. En del har også arrangert dagleir i skolens ferier. Det er også utleie av ponnier til løp for de som har fått ponnilisens og er elever ved travskoler/aktivitetsstaller. Alle travskolene og aktivitetsstaller er aktive på sosiale medier. Det deles ut diplomer og rosetter etter hvert avsluttende kurs.

Ved utgangen av 2023 finnes det to aktive travskoler, henholdsvis på Forus og Bjerke. Begge travskolene har nå relativt lang fartstid bak seg. Samlet har de totalt 115 faste elever, samt 30 periodiske. Den tredje travskolen, i Midt-Norge, ble gjort om til privat drift fra 1. juli 2023.

De eldste aktivitetsstallene har nå vært i drift 2 år. De har totalt 150 faste elever og 80 periodiske. Aktivitetsstaller i drift: Team Buurskov (Østfold), Dørum trav & tren (Møre), Team Jessen (Telemark), Aktivitetsstall Bodø, Aktivitetsstall Sørlandet, Aktivitetsstall Haugaland, Aktivitetsstall Bergen og Aktivitetsstall Vossaponni.

UNGDOMSTRAVET

Gradvis har det blitt noe mer aktivitet i noen av ungdomsgruppene igjen. I 2023 har ungdomsgruppen i Rogaland, Buskerud og Vestfold og Midt-Norge mottatt støtte fra DNT på bakgrunn av levert aktivitetsrapport.

Det kjøres noe rene ungdomsløp. Samtidig har det i løpsutskrivningen blitt benyttet en del mer «fordel ungdomskusk». Dette gjøres i ordinære løp hvor hester som kjøres av ungdomskusker kan ha et høyere grunnlag enn de hestene som kjøres av de andre kuskene.

I samarbeide med Norske Hestesenter og Norges Rytterforbund ble «Sammen om hesten» arrangert på Starum den siste helgen i september. Samlingens formål er å tilrettelegge for en sosial og utviklende læringsarena for unge mennesker på tvers av grener i hestesporten. 43 ungdommer, hvorav cirka halvparten fra travsporten, deltok på samlingen. I tillegg til det sosiale samværet var det et tettepakket program der ungdommene, delt inn i grupper, var innom seks stasjoner med ulike fagaktiviteter. Dette ble gjennomført fredag og søndag. Fredag kveld var også DNTs sjefsveterinær Anne Wangen på plass og foredro for ungdommen i forhold til etikk knyttet til hestevelferd. Lørdag var det busstur til Biri hvor Geir Kihle foredro om trening av travhest, og Vidar Arnesen hadde en innføring i eksteriørbedømming. Deretter overvar ungdommene sluttoppstillingen i kaldblodskåringen, finalene i Veikle Balders Landsfinale og V75-løpene.

SKOLEBESØK

DNT tar imot besøk av videregående skoler med hestefaglinje. Her gis elevene en innføring i sentrale elementer ved travsporten og de får en omvisning hos Bjerke Dyrehospital, travtrenere på banen, Bjerke Travbane sin ponnistall og i gjestestaller/møte med aktive og funksjonærer. Besøket avsluttes med middag i restauranten og travløp. I 2023 hadde DNT besøk av en hestefaglinje, og om lag 30 elever fikk et møte med travsporten på Bjerkebanen.

PROFILERING OG STANDS

DNT økte satsingen på profilering og fysisk tilstedeværelse på arrangementer både innenfor og utenfor travsporten. Det ble investert i noe nytt profileringsutstyr, og representanter fra sentraladministrasjonen bidro med stands på flere arrangementer.

Av travarrangement hadde DNT stand på de to største helgene på Bjerke, OGP-helgen og Klasseløpshelgen. Videre var vi representert på Midtsommertravet på Varig Orkla Arena, og NM for varmblodshester/NM for ponnier på Biri. I tillegg ble det stilt med stand på totalisatorkjøringene på Magnor, Kala, Kongsvinger og Haugaland.

Av arrangement utenfor selve travsporten var vi representert på Dyrsku'n (se eget avsnitt under) og Oslo Horse Show. Til Oslo Horse Show var den mekaniske hesten «Monté Python» innlånt fra Åby Travbane. Køen for å få prøvd seg på eller bak «Monté Python» var lang hele helgen, og det var utvilsomt en av Oslo Horse Shows større attraksjoner. Travsporten fikk også vist seg frem som pauseshow under lørdagens stevne. Ponnienne Måntorps Quattro og L.A. Knock Out utgjorde «traverlaget» sammen med en av landets beste varmblodshopper, Miss Pepper, og den pensjonerte kaldblodskongen, Odd Herakles. De fikk vist seg frem for flere tusen tilskuere i Telenor Arena.

DNT var som nevnt igjen på plass på Dyrsku'n i Seljord. For andre året på rad var Kjetil Hynne engasjert som ansvarlig for DNTs opplegg og tilstedeværelse. Sammen med Telemark Travforbund, Øvre Telemark Tråvlag, Bø Tråvlag, Lunde Travelskap, damegruppa ved Klosterskogen Travbane og Telemark Hesteeierforening ble det gjennomført et godt arrangement fra travets side.

Med rundt 90 000 personer som besøker Dyrsku'n, er det en unik møteplass for å kunne presentere norsk travsport. DNT har i mange år hatt sin stand plassert rett på utsiden av «Fjoset» – det store utstillingsområdet for hest (og andre dyreslag). Denne gangen var standen flyttet inn på Fjoset. Her har vi fått tildelt en veldig attraktiv plass, og befinner oss i sentrum for hesteaktiviteten på Dyrsku'n. Som mange ganger tidligere var en av våre beste firbente utøvere på plass for å kaste glans over arrangementet. Denne gangen var det den pensjonerte travdronningen Ulsrud Tea som stilte sammen med sitt føll, Teuphoria. Aktivitetsstall Telemark v/Kristin og Simen Jessen stilte med ponnier til ponniridning. Hesteskokasting var også

som vanlig en populær aktivitet. Igjen må det rettes en stor takk til alle som bidrar. Telemark Travforbund og Telemark Hesteeierforening holder et godt tak i utstillingen. På standen er travlagene viktige, og i spissen for dugnadsgjengen gjør Kjetil Hynne og Agnar Svartdal en stor innsats.

ANDELSLAG

Med bakgrunn i generalforsamlingen 2023, nedsatte styret en arbeidsgruppe for å se på flere ulike tiltak ifm. andelslag. Utvalget har hatt følgende medlemmer: Espen A. Schem, Henrik Bjørndalen, Kristin Alm, Trond Martinsen, Thomas Rousalis, Anette Leiren og Tron Gravdal. De to sistnevnte fra administrasjonen. Utvalget tok fatt på sitt arbeid høsten 2023, og det er avholdt fire møter inklusive ett møte med IT-utviklere fra Cegal.

I tillegg er det avholdt kurs for andelslagsbestyrere under OGP-helgen. Det har også vært avholdt to webinarer med samme tema. Disse kursene ble holdt av Trond Martinsen, Henrik Bjørndalen og Tron Gravdal. Utvalget var også representert på flere av høstkonferansene i 2023.

SPORT

KALDBLODS

Odd Herakles la opp i 2023, og det banet veien for Tangen Bork som den nye kaldblodskongen. 6-åringen vant 10 løp på 16 starter og tok seks strake storløpsseirer fra slutten av juni til begynnelsen av september. I NM-løpet på Sørlandet ble han fulgt av to andre hester fra Jørn Gunnar Nilsens oppdrett på andre- og tredjeplass. Totalt 1,85 millioner kroner innkjørt. Stumne Fyr vant 10 løp på 23 starter og tjente over 1,1 millioner kroner, mens Brenne Odin vant større 5-årsløp på begge sider av grensen. Han tjente 747 000 kroner i løpet av året. Klassikerne Lars Laumbs løp og Jacob Meyers pokalløp ble vunnet av henholdsvis Voje Piril og Troll Solen. April Faxe var den beste blant de eldre hoppene. Hun vant 8 løp på 14 starter – inkludert NM, og tjente over 600 000 kroner.

Brenne Borken gjorde bare fire starter i 2023, men vant alle, og tjente drøyt millionen. Derby-seieren på Bjerke henger naturlig nok høyest. Bore Mikkel vant Svenskt Kallblodsderby og endte totalt med drøyt 800 000 innkjørt. Blant hoppene tok Vega seks strake seirer gjennom sommermånedene, men galopperte i Hoppe-Derby på Bjerke. Det løpet gikk i stedet til en opplagt Bol Lena.

Overvik Prinsen var fullstendig overlegen blant 3-åringene med ni seirer på like mange forsøk, og nesten halvannen million kroner innkjørt. Sjø Prinsen var nærmest i Kriteriet, mens stallkameratene Kringelandkyro og Will Nick ble annen og tredje bak årgangstoppen i Biri Oppdretningløp. Troll Sterk Faksine var beste norskfødte 3-årshoppe med annenplass både i Hoppe-Kriteriet og Oaks, og totalt 550 000 kroner innkjørt.

VARMBLODS

Stoleteshow var igjen Norges beste eldre varmblodshest. Han vant Finlandia Ajo og NM på Biri. Startet i hard internasjonal konkurranse og tjente nesten 2,8 millioner kroner. Garth Vader, Freedom og Golden Dream M.E. tjente alle over halvmillionen. Førstnevnte fikk med seg 250 000 kroner gjennom seieren i Nils Arne Eggens minneløp. Blant hoppene var Miss Pepper i særklasse. Hun vant 9 løp på 18 forsøk og endte med drøyt 840 000 innkjørt. De største løpene på norsk jord for eldre varmblodshester ble vunnet av Hades de Vandel (Oslo Grand Prix) og Banderas Bi (Ulf Thoresen International).

Born In Bergen hadde et dramatisk år. Han ble strøket like før finalen i Jarlsberg Grand Prix, men kom tilbake og vant Derby. Sverige-stasjonerte Just Perfect Sisu vant på Jarlsberg, og var toer i Derby. I Hoppe-Derby gikk også seieren til en svenskstasjonert hest i Cabaret Artist. N.Y. Moet hadde dominert fram til dette, mens Laureen B.R. tok en overraskende annenplass i Hoppe-Derby.

Just Like Heaven tapte i debuten, men siden ble det seks strake seirer i de større løpene. Klinger ble annen bak Just Like Heaven i Kriteriet, mens Powwow var heroisk i nederlaget i Biri Oppdretningsløp. Cabron startet ikke i årgangsløpene, men han var årgangens raskeste med 11,4a. Blant hoppene var Meghan B.R. best i Hoppe-Kriteriet og Oaks, mens Alunita vant hoppeavdelingen av Biri Oppdretningsløp.

KUSKER, RYTTERE OG TRENERE

Eirik Høitomt var nok en gang suveren på kusketoppen med 189 seirer. Vidar Hop fulgte på annenplass med 137 første plasser foran Åsbjørn Tengsareid med sine 134. Frode Hamre toppet nok en gang blant trenerne. Hestene hans vant 242 løp på norske baner i 2023. Bjørn Steine ble mestvinnende blant de stallansatte – til tross for at han skiftet lisens på høsten, mens Helene Kolle tok et nytt monté-championat. Thomas Mjøen vant mest blant amatørkuskene.

NORGESMESTERSKAP

NM FOR KUSKER, VARIG ORKLA 23.06.23

1. Eirik Høitomt
2. Erlend Rennesvik
3. Tom Erik Solberg

NM FOR DAMER, VARIG ORKLA 12.08.23

1. Josefine Eilertsen
2. Martine O. Sørvik
3. Louise Vebostad Trudvang

NM FOR STALLANSATTE, BERGEN 19.08.23

1. Mats-André Rasmussen
2. Marcus Totland Aadland
3. Jarle André Smedtorp

NM FOR AMATØRER, HARSTAD 07.10.23

1. Rune Røyrås
2. Knut Robin Dalsbotten
3. Robert Kruse

NM FOR MONTÉRYTTERE, MOMARKEN 21.10.23

1. Hedda Edvardsen
2. Kristine Kvasnes
3. Anita Valstad Hagmann

HESTER I TRENING

Ved utgangen av 2023 står det totalt 5 097 hester (47 færre enn ved utgangen av 2022) registrert på norske treningslister. Av disse er 2 428 varmblodshester og 2 669 kaldblodshester. Dette utgjør en nedgang på 56 varmblodshester og en økning på 9 kaldblodshester sammenlignet med året før.

37,7 % av hestene på norske treningslister står i profesjonell trening, mens 62,3 % står i trening hos innehavere av amatørtrenerlisens. 42,5 % av varmblodshestene står i profesjonell trening, mens tilsvarende tall for kaldblodshestene er 33,3 %. Det betyr at henholdsvis 57,5 % (varmblods) og 66,7 % (kaldblods) står hos personer med amatørtrenerlisens. For begge raser viser tallene sammenlignet med året før, en svak dreining mot at det blir færre hester i profesjonell trening og flere hester i amatørtraining.

HESTEVELFERD

Avdeling for hestevelferd, er en underavdeling av avdeling for avl- og hestevelferd som utgjør 2,7 årsverk, og har ansvar for hestevelferdsarbeidet i travsporten. Dette innebærer blant annet reglementsutvikling og oppfølging, herunder deltakelse i internasjonalt anti-doping- og hestevelfersarbeid, kontakt med de aktive og stevneveterinærer, kontroll av trenerstaller samt planlegging, koordinering og oppfølging av den løpende dopingkontrollen av hestene. I tillegg har avdelingen ansvaret for utdanning og den faglige oppfølgingen

av alle funksjonærgrupper som igjen sikrer at hestevelferden, sikkerheten for de aktive, spillesikkerhet og fair play ivaretas i travløp.

DNT har samarbeid med Antidoping Norge om dopingkontroll av kusker og ryttere. I tillegg til antidopingarbeidet i travsporten bistår DNTs avdeling for hestevelferd Norsk Galopps antidopingarbeid, innebefattet dopingprøvetaking i og utenfor konkurranse.

KONTROLLVIRKSOMHET

DNTs avdeling for hestevelferd har videreført arbeidet fra tidligere år, og gjennom 2023 har avdelingen foretatt jevnlig stallbesøk hos trav- og galopprenere, både amatører og profesjonelle i flere deler av landet. I tillegg har vi organisert utvidede dopingkontroller på forskjellige baner ved større løpsdager, slik som Påsketravet på Klosterskogen, Oslo Grand Prix, Jarlsberg Grand Prix og Axel Jensen-dagen.

Uanmeldte stallkontroller, treningsprøver og utvidede dopingkontroller før og etter løp utføres av flere hensyn. Under stallkontrollene undersøkes det hvordan hestene har det i sine hjemlige omgivelser, herunder hvordan de behandles, trenes, føres og oppstalles for å danne oss et bilde av hvordan den generelle hestevelferden ivaretas hos våre lisensierte trenere. Det kontrolleres også helsekortføring og at medisiner blir oppbevart forskriftsmessig. Avdekkes det avvik kan det gis pålegg om utbedring, og/eller administrative gebyr. I mer alvorlige tilfeller oversendes saken til DNTs Påtalekomité og forholdet kan rapporteres til Mattilsynet. Vi opplever stor aksept og forståelse for denne typen kontroller blant våre trenere og hesteeiere når vi kommer på uanmeldte kontrollbesøk. Dog registrerer vi at det ved kontroll av rutiner for føring av helsekort og oppbevaring av medisiner i staller fremdeles avdekkes større og mindre avvik fra regelverket.

Videre ser avdelingen med bekymring på at det i løpet av det siste året har blitt avdekket oppstallingsforhold hos enkelte trenere som ikke oppfyller kravene i forskrift om velferd for hest, herunder heller ikke de kravene vi setter til våre utøvere. I slike tilfeller forsøker vi gjennom stallbesøk og samtaler å påvirke til en bedring av forholdene. Noen ganger gjøres dette i samarbeid med det lokale Mattilsynet, og i graverende saker er det Mattilsynet som har de nødvendige hjemler til å fatte mer inngrepende vedtak og tiltak. Oppfølging av disse hesteholdene, samt kontakt med Mattilsynet i slike saker tar mye tid, men er noe som må prioriteres. Det viser viktigheten av at avdelingen gjennomfører stallkontroller.

Totalt i 2023 ble det tatt 1004 dopingprøver på norske travbaner etter løp. I tillegg er det tatt ut 95 såkalte treningsprøver, i forbindelse med 33 uanmeldte kontroller av hester i deres hjemmemiljø. Det er også tatt 34 ekstra dopingprøver i forbindelse med storløpsdager og enkelte andre arrangementer. Dopingprøvene som tas gjennom-

går forskjellige analyser, i tillegg fryses det ned en viss andel prøver som kan analyseres på et senere tidspunkt. Trenings- og pre-race prøvene analyseres for absolutt forbudte stoffer, men også for øvrige medisinske behandlinger for å føre kontroll med at karenstider overholdes, samt at trener følger opp sportens bestemmelser om føring av helsekort ved bruk av legemidler og behandlinger med karenstid. Hvilke hester som skal prøvetas velges ut både risikobasert og tilfeldig.

SIKKERHETSSTALL OG ANDRE KONTROLLTILTAK

Hensikten med sikkerhetsstall er å få økt sikkerhet og kontroll rundt deltakende hester i løp med store premier. I 2023 ble det avholdt sikkerhetsstall for deltakerne i Oslo Grand Prix og Ulf Thoresens minneløp. I forbindelse med disse to storløpsdagene bidro også verdens første antidopinghund, Lykke, med sin hundefører Fia Mårfeldt.

HESTEVELFERD OG OMDØMME

Avdeling for hestevelferd har over tid opplevd et økende fokus på det etiske perspektivet ved å bruke hester i travløp, og i særdeleshet den innvirkningen dette har på hestens velferd. I tillegg til at det finnes grupperinger i samfunnet som allerede har tatt et klart standpunkt i negativ retning, så er realiteten at de generelle holdningene til hvordan dyr skal behandles, og hva det er akseptabelt å utsette dyr for, endret seg.

Dette er ikke et fokus som er spesifikt for Norge eller travsporten. Over hele verden er bruken av dyr til konkurranseformål satt under press, og i alle internasjonale samarbeidsfora for hestesporter er hestevelferd og «Social License to Operate» nå de viktigste temaene som det jobbes med.

Flere land i Europa har i forbindelse med sine arrangementer blitt utsatt for ulovlige aksjoner fra grupper som er sterkt kritiske til travsporten. Dette har bidratt til at avdelingen har utarbeidet en egen retningslinje for håndtering av tilsvarende aksjoner på norske travbaner.

I løpet av året har avdelingen deltatt på innspillmøter og bidratt med høringsinnspill til Landbruks- og matdepartementets Stortingsmelding om dyrevelferd. Det er 20 år siden forrige stortingsmelding, og den nye stortingsmeldingen vil danne grunnlaget for endringer i lov om dyrevelferd, og artsspesifikke forskrifter som er underlagt denne. I høringsinnspillet har avdelingen vektlagt viktigheten av å ivareta hestens sosiale og atferdsmessige behov, behovet for en bedre forvaltning av dyrevelferdsloven og underliggende forskrifter, behovet for bedre veterinærdekning i distriktene samt at EUs nye transportforskrifter må tilpasses nordiske forhold. Gjennom de ulike innspillene som har kommet til stortingsmeldingen, ser vi at både organisasjoner og fagmiljøer uttrykker bekymring for at menneskers ambisjoner går foran hensynet til hestens velferd og egenverdi i konkurransesammenheng. Kritikken som rettes direkte mot travsporten rettes spesielt mot

bruk av utstyr som blir omtalt som tvangsmidler, at travsporten representerer en «bruk og kast» holdning til hester og at sporten påfører hestene en for stor risiko for alvorlige skader og invalidiserende lidelser allerede i ung alder.

Avdeling for hestevelferd har i 2023 fått et økende antall henvendelser knyttet til hestens velferd når de brukes i travløp. Vi opplever også at hendelser der hester dør eller blir alvorlig skadet oftere bidrar til at negativ omtale av sporten eskalerer i sosiale medier. Det er videre på det rene at slike saker blir brukt som et argument mot lovligheten av å bruke hester til underholdning i enkelte høringsinnspill til Stortingsmeldingen.

Det er avdeling for hestevelferds klare oppfatning at dette må tas på alvor av organisasjonen, og at en forutsetning for at vi skal klare å opprettholde den nødvendige aksepten i samfunnet («Social License To Operate») for fortsatt å kunne bruke hester til travsport i fremtiden. Avdeling for hestevelferd anser at det er behov for en gjennomgang av alle deler av vår virksomhet for å kvalitetssikre at bruken av hester til travløp gjøres innenfor dyreetiske forsvarlige rammer, i samsvar med våre etiske retningslinjer.

HESTEVELFERD – FORSKRIFT OG KRAV

Avdeling for hestevelferd arbeider kontinuerlig med å sikre at travsporten etterlever krav i Forskrift om velferd for hest og hund i konkurranse. Eksempelvis kan nevnes forskriftens krav til at travbanene skal være godt utformet, tilrettelagt og vedlikeholdt. Krevende værforhold har også i år gitt utfordringer knyttet til baneforholdene ved avvikling av travløp på endel baner.

KOMPETANSEHEVING

Som tidligere år har avdelingen deltatt på møter i ulike komiteer og internasjonale fora, som UET, EHSLC, NEMAC og Nordisk Dyrevelferdskomité.

Representanter for avdelingen har vært til stede på en rekke løpsdager og arrangementer gjennom året, og har gjennom dette fulgt opp funksjonærer på banene. Avdelingen har arrangert digitale og fysiske kurs og samlinger for enkelte av funksjonærgruppene, samt bidratt i opplæringen av nye travtrenerstudenter.

Avdelingen har gjennomført to studieturer til Sverige med det formål å videreutvikle kontrollvirksomheten i forbindelse med antidoping- og hestevelferdsarbeidet.

REGELVERK OG OPPFØLGING AV SAKER

Hvert år legges det opp til en hovedrevidering av DNTs regelverk med ikrafttreden pr. 1.1. påfølgende kalenderår. I tillegg kan regelverket revideres ved behov underveis i året.

Av endringer i regelverkene kan det nevnes at kravet til at hestene skal være i konkurransemessig skikk ved start i travløp er skjerpet på flere områder, og kravet om hvilke opplysninger som skal føres inn i hestens helsekort er utvidet.

Avdelingen har i løpet av 2023 utredet og forberedt 7 saker til DNTs Domskomité, samt 9 saker til DNTs Appellkomité.

AVL

HESTEHOLD

I 2023 ble det bedekt 430* (533) varmbloodshopper og 537 (654) kaldbloodshopper. Totalt er det så langt registrert 967* bedekte hopper i 2023.

De mest brukte varmbloodshingstene i 2023 var Born in the U.S.A. med 49 hopper, Maharajah 46 og El Diablo B.R. 28. På kaldbloodssiden topper Bork Odin og Will Prinsen med 70 hopper, og Tangen Bork 69. Det ble brukt 80 (98) varmbloodshingster og 51 (52) kaldbloodshingster under bedekningssesongen 2023.

Antall registrerte føll født 2023, pr. 20. februar 2024 er 352 (375) varmbloodsføll og 442 (432) kaldbloodsføll.

DNT har i beretningsåret 35 registrerte avlsstasjoner, 8 seminastasjoner og 78 mottaksstasjoner.

(Tall i parentes for bedekninger og føll er endelige tall for 2022)

(*Grunnet sen rapportering på en del hopper bedekt i utlandet øker normalt dette antallet)

AVLSVURDERING/KÅRING I SAMARBEID MED NORSK HESTESENTER

Varmblood:

15. mars, Norsk Hestesenter: 4 hingster fremvist for avlsvurdering, 16 hingster ble vurdert og godkjent for importsæd. I tillegg ble en vurdert teoretisk og godkjent.

Avlsvurderingen i november ble avlyst da det ikke var noen påmeldte.

Kaldblood:

15.–16. september, Wången, Sverige: Det var meldt 11 hingster til kåring, 9 møtte, av disse ble 8 kåret.

29.–30. september, Biri: Det var meldt 14 hingster til kåring, 11 hingster møtte, av disse ble 9 kåret.

DNTs ELITEAVLSHOPPE

Hedersbevisningen DNTs Eliteavlshoppe ble innført i 2012. I 2023 ble nye hopper utnevnt (7 kaldbloods og 1 varmbloods). Alsaker Kosi, Arien, Bru Linn, Hege Tina, Lia Topsa, Rei Spika og Valle Terna er de sju kald-

blodshoppene, mens Sharapova er varmbloodshoppene som oppnådde den gjeve tittelen.

OPPDRETTSEMINAR

DNT, i samarbeid med Travavl.no, Veikle Balder og Avlskomiteen, arrangerte Oppdretterseminar på Thon hotell Linne den 17.–19. februar. 70 deltagere var til stede pluss gjester, og seminaret ble svært vellykket. Oppdretterseminaret fikk gode tilbakemeldinger på både foredragsholdere og arrangement.

KLASSELØPSAUKSJONEN

Auksjonen ble avholdt som en hybridauksjon med både fysisk og digital budgivning. Det var også i år mulighet for visning av hester på Bjerke Travbane. Det var den 24. auksjonen i rekken, og ble avholdt lørdag 9. september. I katalogen ble det presentert 66 varmbloods og 34 kaldbloodshester, totalt 100 hester. 17 hester ble strøket. Til sammen ble 68 hester notert solgt til en samlet sum av kr 5 887 000,-.

Dyreste varmblood på auksjonen var Southern Volo som ble solgt for kr 360 000,-. Dyreste kaldblood på auksjonen var Kihlstrømpa som ble solgt for kr 600 000,-. Snittprisen endte på kr 86 574,-. Splittet på rase ble snittprisen på kr 85 070,- for varmbloodshestene og kr 89 160,- for kaldbloodshestene. Medianprisen havnet på henholdsvis kr 65 000,- for varmbloodshestene og kr 50 000 for kaldbloodshestene.

INNAVL

Administrasjonen ser med uro på en økende innavlsgrad på kaldbloodshesten, da denne stiger mer enn anbefalt for rasen. Arbeidet med å finne løsninger og tiltak som kan motvirke en økende innavl basert på gulrøtter fremfor pisk, har primært vært under Norsk-svensk kaldbloodskomitees ansvar i 2023. Det mangeårige arbeidet med å lande en tiltakspakke ble bestemt i februar 2023 da «Avlssjansen» ble lansert i begge land. Målet med «Avlssjansen» er å belønne bruk av hingster som har lavt slektskap til hestepopulasjonen, øke antall bedekninger med disse hingstene som vil gi flere føll og flere løpshester i fremtiden. For 2024 og 2025 vil føll med innavlsgrad (IK) 3,4 og lavere være kvalifisert til tiltakspakken. Det skal presiseres viktigheten av at tiltaket er likt i Sverige og Norge og ble innført samtidig. Kaldbloodsavtalen med Sverige, signert i år 2000, forplikter begge land til å tilrettelegge for felles bestemmelser innen avlsarbeidet, løpsutskrivning og forskning.

Ingolf Herbjørnrød (leder), Målfrid Vatne og Tone M. Blindheim har deltatt i Norsk-svensk kaldbloodskomite. Det har vært avholdt 2 fysiske møter i tillegg til 2 på Teams.

I april ble «Avlssjansen» presentert i et webinar sammen med Svensk Travsport. Dette var et samarbeid mellom avlssjef i ST, Christina Olsson, og avlsfaglig rådgiver, Tone M. Blindheim.

HINGSTEKATALOG FOR KALDBLOODS

Produksjon er gjort i samarbeid med Sverige og var tilgjengelig digitalt via Breedly.com.

AVLSSTALL

Avlsstall kom opp og sto i 2020, og er drevet fram med et mål om å favne alle norskfødte hesteraser. Prosjektet bygger på et profesjonelt forhold mellom drivere av stall samt eiere av hopper som skal i avl. Antallet staller har økt fra 17 til 19 stykker under beretningsåret, og tiltaket dekker alle landsdeler. Ved utløpet av 2023 sto drøyt 100 hopper oppstallet hos godkjente avlsstaller.

Via tiltakets hjemmeside avlsstall.no og deres gruppe Avlsstall på Facebook er driverne presentert med ord og bilder. I 2023 ble Avlsstall presentert og representert under oppdretterseminaret. I tillegg ble det avholdt to fagmøter på Teams for driverne.

ÅRETS OPPDRETTBRAGD

Avlskomiteen utpeker vinneren av prisen «Oppdretterbragden». For 2023 fant komiteen at oppdretter av B.R.-hestene, Bjørn Rishaug, skulle være mottaker av «Oppdretterbragden 2023».

BEDEKNINGSINNRAPPORTERING

Bedekninger innrapporteres hver måned. Bedekninger blir fortløpende registrert i sportssystemet og på «Min Side» av hingsteholderne.

EIERSKIFTER

Det har blitt registrert 3 666 (3 957) eierskifter.

EKSPORT OG IMPORT

Det ble eksportert 125 (146) hester og importert 153 (169).

FØDSELSMELDINGER

Det ble sendt ut 1 187 (1 222) fødselsmeldinger.

HESTER PÅ TRENINGSTILLATELSE

Det er i løpet av 2023 registrert 351 (362) treningstillatelser. Det ble utstedt 243 (285) treningstillatelser for trening i utlandet og 108 (77) treningstillatelser for trening i Norge.

HESTEPASS

Det er i løpet av 2023 utstedt 844 (1042) hestepass, 61 (72) duplikatpass og 6 (5) midlertidig ID-dokument.

LEIEAVTALER

Det ble i 2023 registrert 83 (87) leieavtaler.

NAVNEENDRINGER

Det ble i 2023 foretatt 28 (57) navneendringer på hest.

STALLPSEUDONYM

Det ble i 2023 registrert 133 (151) stallpseudonym.

TOLLDEKLARERING OG STARTHESTER

DNT gir tollgaranti i Norge og deklarerer midlertidig i tollens datasystem TVINN konkurransehester som passerer grensen, både inn og ut av landet.

I 2023 deklarererte vi 594 (756) konkurransehester fra utlandet (hovedsakelig fra Sverige, Danmark og Finland). Vi deklarererte også 1828 (2095) starter av norske hester til utlandet, hovedsakelig i Sverige.

Svensk Travsport måtte i 2023 fornye sin tollgaranti for konkurransehester som skal til Sverige, og dette førte til at vi fra oktober 2023 også nå tolldeklarerer til den svenske tollen (dvs. registrerer dobbelt så mange deklarasjoner pr konkurransehest som skal starte i Sverige).

I en periode før Svensk Travsport fikk godkjent sin tollgaranti, kunne ikke DNT tilby komplette tollpapirer til både norsk og svensk toll. Dette medførte at det ikke ble produsert «tollpapirer» for norskregistrerte hester som skulle starte i Sverige i store deler av september. De som var starterklært på svenske baner måtte skaffe seg egne tollgarantier, f.eks. ATA Carnet. Dette har ført til en nedgang i bestilling av tollpapirer fra oss også etter september 2023. Disse tallene gjenspeiler derfor ikke nødvendigvis antallet starthester til utlandet.

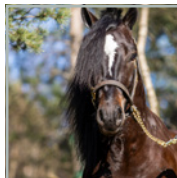

**DET NORSKE TRAVSELSKAP
RESULTATREGNSKAP**

DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2023	2022
Tilskudd Norsk Rikstoto	1	468 459 993	41 000 000
Innbetalte premier	2, 3	9 267 107	190 281 357
Innbetalte oppdretterpremier	2, 3	1 112 053	22 833 763
Innskudd klasseløp og auksjonsløp		9 894 500	10 722 000
Premiefond Norsk Rikstoto	2	0	1 495 200
Andre inntekter	4	14 715 898	16 535 233
Sum driftsinntekter		503 449 551	282 867 553
Utbetalte premier	2	206 165 000	215 308 000
Utbetalte oppdretterpremier	2	24 739 800	25 836 960
Driftstilskudd baner		135 302 467	0
Mønstringsløp		2 915 000	6 765 000
Arrangementstilskudd storløp	3	1 600 000	2 700 000
Andre arrangementstilskudd	3	1 736 819	1 629 841
Diverse tilskudd	5	5 304 350	5 928 308
DU midler - nyinvesteringer		500 633	1 000 000
Avlsrelaterte tiltak		27 000	33 000
Reisetilskudd hester V75, V75M, V86		2 358 540	2 548 397
Personalkostnader	6, 7	22 346 373	17 825 353
Ordinære avskrivninger	8	3 449 551	2 829 353
Andre driftskostnader	3, 6, 9	49 645 941	30 203 839
Sum driftskostnader		456 091 474	312 608 052
Driftsresultat		47 358 077	-29 740 499
Andre inntekter og kostnader			
Engangstilskudd fra Norsk Rikstoto		6 100 000	25 344 983
Investeringsstilskudd til banene		10 287 000	3 892 900
Resultat andre inntekter og kostnader	10	-4 187 000	21 452 083
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt fra selskap i samme konsern	11	248 576	167 256
Renteinntekter		2 361 002	1 606 055
Andre finansinntekter		234 030	292 512
Rentekostnader		69 328	28 961
Andre finanskostnader		52 413	231 504
Resultat av finansposter		2 721 867	1 805 359
Årets resultat		45 892 944	-6 483 057
Overføringer			
Overført fra/til egenkapital	10	45 892 944	-6 483 057
Sum overføringer		45 892 944	-6 483 057

**DET NORSKE TRAVSELSKAP
BALANSE PR. 31.12.**

EIENDELER	Note	2023	2022
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar o.l.	8	11 210 696	9 147 961
Sum varige driftsmidler		11 210 696	9 147 961
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	12	66 348 806	62 804 706
Investering i aksjer og andeler	12	1 427 500	1 427 500
Lån til foretak i samme konsern	11	7 486 000	7 818 000
Lån til forbund / lag	13	10 770 000	10 770 000
Andre investeringer		105 000	105 000
Sum finansielle anleggsmidler		86 137 306	82 925 206
Sum anleggsmidler		97 348 002	92 073 167
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Fordringer baner og hesteeiere		811 953	929 320
Fordringer datterselskap	11	387 933	647 923
Fordring Norsk Rikstoto	14	84 542 553	18 182 583
Andre kortsiktige fordringer	15	6 536 434	1 290 462
Sum fordringer		92 278 873	21 050 288
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	16	41 427 910	56 212 686
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		41 427 910	56 212 686
Sum omløpsmidler		133 706 783	77 262 974
SUM EIENDELER		231 054 785	169 336 141

DET NORSKE TRAVSELSKAP
BALANSE PR. 31.12.

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2023	2022
EGENKAPITAL			
Øremerket egenkapital	10	24 605 352	28 912 352
Annen egenkapital	10	132 028 073	81 828 129
Sum egenkapital		156 633 425	110 740 481
GJELD			
Annen langsiktig gjeld			
Diverse fond i mellomregning	17	12 486 742	15 180 523
Øvrig langsiktig gjeld		900 000	900 000
Sum langsiktig gjeld		13 386 742	16 080 523
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		11 109 099	1 886 418
Hesteeierinnskudd		12 364 930	12 131 000
Skyldige premier		18 117 845	18 301 783
Skyldige oppdretterpremier		4 316 371	3 132 931
Avsatte DU-midler		1 368 200	1 186 500
Skyldige offentlige avgifter		1 924 445	1 385 838
Gjeld datterselskap	11	7 494 675	338 962
Annen kortsiktig gjeld	18	4 339 053	4 151 705
Sum kortsiktig gjeld		61 034 618	42 515 137
Sum gjeld		74 421 360	58 595 660
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		231 054 785	169 336 141

Oslo, 18.04.2024

Styret i Det Norske Travselsskap

Erik Skjervagen
Styreleder

Øistein Magnar Andresen
Nestleder

Petter Andreas Astrup Baalsrud
Styremedlem

Kari Agerlie
Styremedlem

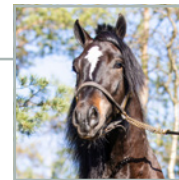
Margrete Dysjaland
Styremedlem

Sindre Lutdal Nyeng
Styremedlem

Roy Kristiansen
Styremedlem
Ansattes representant

DET NORSKE TRAVSELSKAP KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2023	2022
+/- Resultat før skattekostnad	33 875 898	- 6 483 057
- Periodens betalte skatt	0	0
+ Ordinære avskrivninger	3 449 551	2 829 353
+/- Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
+ Nedskrivning finansielle anleggsmidler	0	0
+/- Overført fra premiefond NR	0	0
+/- Endring gjeld baner og hesteeiere	0	3 555 490
+/- Endring fordring Norsk Rikstoto	- 66 359 970	71 414 016
+/- Endring leverandørgjeld	9 222 681	113 709
+/- Endring hesteierinnskudd	233 930	- 887 000
+/- Endring skyldige premier	- 183 938	- 313 147
+/- Endring skyldige oppdretterpremier	1 183 440	392 729
+/- Endring i andre tidsavgrensingsposter	5 102 314	- 7 294 804
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	- 13 476 094	63 327 289
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	- 5 512 285	- 1 531 964
+ Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler	- 3 544 100	- 4 274 000
+ Innbetalinger ved salg av andre investeringer	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	0
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	- 9 056 385	- 5 805 964
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved opptak av lån	0	0
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	0	0
- Utbetaling lån til selskaper	0	- 1 000 000
+/- Endring i interne mellomværende	7 747 703	- 1 278 221
+/- Netto endring trekk konsernkonto, Norsk Rikstoto	0	0
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	7 747 703	- 2 278 221
= Netto endring i kontanter og kontantekv.	- 14 784 776	55 243 104
+ Beholdning av kontanter og kontantekv. 1.1.	56 212 686	969 582
= Beholdning av kontanter og kontantekv. 31.12.	41 427 910	56 212 686

DET NORSKE TRAVSELSKAP NOTER

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk.

Driftsinntekter

Inntektsføring av tilskudd og premier skjer i takt med aktiviteten. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Omløpsmidler / kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Varige driftsmidler og avskrivninger

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Anleggsmidler nedskrives dersom det foreligger et verdifall som ikke anses å være av forbigående art.

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke generell tapsrisiko.

Aksjer

Anleggsaksjer som er oppført i regnskapet er ført til kostpris. I de tilfeller der den virkelige verdien er lavere enn kostprisen og dette ikke er forbigående, er det foretatt nedskrivning.

Valuta

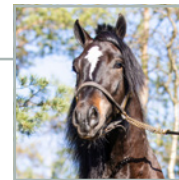
Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Pensjonsordning

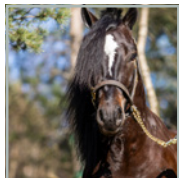
Selskapet har innskuddsbasert pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Regnskapsprinsippene er ellers nærmere omtalt i de tilhørende noter til de enkelte regnskapspostene.

Note 1	Tilskudd fra Norsk Rikstoto	2023	2022
	Driftstilskudd	468 459 993	41 000 000
	Sum	468 459 993	41 000 000

Note 2	Premier	2023	2022
	Premiematrise fra NR	0	178 861 321
	Premier innbetalt fra banene	9 267 107	11 420 036
	Premier overført fra premiefond NR	0	1 335 000
	Innbetalte premier	9 267 107	191 616 357
	Premier premiematrise	182 462 893	0
	Premier storløp	14 435 000	23 691 643
	Premier til hesteeiere	206 165 000	215 308 000
		2023	2022
	Premier V75	80 301 500	82 349 500
	Premier V75M / V86	29 212 500	31 216 500
	Premier hverdagstrav	96 651 000	101 742 000
	Utbetalte premier	206 165 000	215 308 000
	Antall kjøredager	389	398
	Antall kjørte løp	3 266	3 334
	Oppdretterpremier	2023	2022
	Oppdretterpremier premiematrise fra NR	0	21 463 359
	Oppdretterpremier fra banene	1 112 053	1 370 404
	Oppdretterpremier overført fra premiefond NR	0	160 200
	Innbetalte oppdretterpremier	1 112 053	22 993 963
	Oppdretterpremier premiematrise	21 895 547	0
	Oppdretterpremier storløp	1 732 200	2 842 997
	Utbetalte oppdretterpremier	24 739 800	25 836 960
	Overført totalt fra premiefond Norsk Rikstoto	0	1 495 200
Note 3	Omsetning mellom konsernselskaper	Salg til nærstående parter	Kjøp fra nærstående parter
	Datterselskap	800 453	14 030 439
	Sum	800 453	14 030 439
Note 4	Andre inntekter	2023	2022
	Reise- / løpstilskudd V75, V76 og V65	0	2 000 000
	Mva kompensasjon	2 811 872	2 367 617
	Inntekter avl og sertifisering	5 189 556	5 393 160
	Inntekter startgebyr	3 270 350	0
	Inntekter sport	1 526 790	1 540 730
	Inntekter auksjon	651 340	616 780
	Andre inntekter	1 265 990	4 616 946
	Sum	14 715 898	16 535 233
Note 5	Diverse tilskudd	2023	2022
	Løpsbidrag lokalkjøringer / hestens dag	670 000	1 030 000
	Tilskudd premiekjøringer	441 290	627 452
	Premiekjøring Nord-Norge	224 408	179 011
	Adm.bidrag forbund / lag	1 400 000	1 400 000
	Banebidrag	2 490 000	2 540 000
	Ungdomstrav og fagsamlinger	78 652	151 845
	Sum	5 304 350	5 928 308

Note 6	Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser m.m.	2023	2022
	Lønnskostnader		
	Lønninger	18 000 784	13 654 981
	Arbeidsgiveravgift	2 820 427	2 086 032
	Pensjonskostnader	1 023 568	996 480
	Andre ytelser	199 862	847 992
	Andre personalkostnader	301 733	239 869
	Sum	22 346 373	17 825 353

Antall årsverk sysselsatt		
Administrasjon	17,2	17,3
Forbundssekretærer	4,4	4,0
Sum	21,6	21,3

Ytelser til ledende personer	Generalsekretær	Styret
Lønn og honorar*	1 161 837	732 500
Andre godtgjørelser	15 816	518 940
Pensjonsutgifter	81 373	

*Generalsekretær har en årslønn på 1 144 473, og har en avtale om etterlønn i 9 måneder ved fratredelse.

Revisor

Kostnadsført til revisor fordeles på følgende måte:

Lovpålagt revisjon, inkl konsernrevisjon	437 369
Annen bistand inkl attestasjonstjenester	856 675

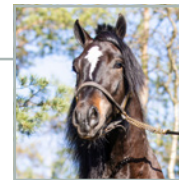
Note 7 OTP

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapet avviklet den ytelsesbaserte pensjonsordningen i 2011. Selskapet har nå en innskuddsbasert pensjonsordning som oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon (OTP).

Note 8 Varige driftsmidler

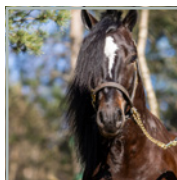
Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

	Driftsløsøre, inventar o.l.	Datautstyr, programvare	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2023	719 698	21 883 901	22 603 599
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	5 512 285	5 512 285
Avgang solgte driftsmidler	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2023	719 698	27 396 186	28 115 884
Avskrivninger 01.01.2023	576 519	12 879 119	13 455 637
Årets avskrivninger	35 064	3 414 487	3 449 551
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2023	611 583	16 293 606	16 905 188
Bokført verdi 31.12.2023	108 115	11 102 580	11 210 696
Årets avskrivninger	35 064	3 414 487	3 449 551
Økonomisk levetid	3–10 år	3–5 år	
Avskrivningssatser	10–33 %	20–33 %	

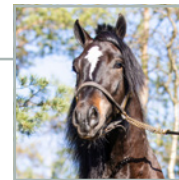

Note 9	Andre driftskostnader	2023	2022
	Ponni rekruttering	1 420 246	1 480 340
	Blodtyping hester	1 190 894	1 256 714
	Analyse av blodprøver	3 768 677	0
	Behandling av doping og prøver	1 042 048	0
	Driftstilskudd	10 125 000	8 520 000
	Travskole	529 250	796 750
	Andre bidrag	874 392	575 124
	Husleie	1 779 684	1 680 532
	Kontorkostnader	1 860 493	1 799 938
	Forsikringer	1 295 364	1 126 140
	Datakostnader	2 593 724	1 242 928
	Reisekostnader	1 931 205	1 107 704
	Møtekostnader	1 282 409	777 436
	Markedsføring, div. aktiviteter	2 669 331	2 357 466
	Honorar revisjon og bistand	1 294 044	204 108
	Honorarer juridisk bistand og andre tjenester	14 174 476	6 564 784
	Tap på fordringer / erstatninger	-6 470	-5 902
	Andre driftskostnader	1 821 175	719 777
	Sum	49 645 942	30 203 839

Note 10	Egenkapital	Øremerket egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
	Egenkapital 31.12.2022	28 912 352	81 828 129	110 740 481
	Årets resultat			
	Overført til øremerket egenkapital	6 600 000	- 6 600 000	0
	Overført fra øremerket egenkapital	- 10 907 000	10 907 000	0
	Overført fra annen egenkapital		45 892 944	45 892 944
	Egenkapital 31.12.2023	24 605 352	132 028 073	156 633 425
	Øremerket egenkapital		2023	2022
	Forskning		16 970	16 970
	Kursvirksomhet		150 000	150 000
	Fond for tilsluttede selskaper		593 299	593 299
	Jubileumsfeiring		1 700 000	1 200 000
	Mønstringsløp		0	2 000 000
	Avlstilltak		4 880 000	3 500 000
	Bidrag avskrivninger/ investeringstilskudd		17 265 083	21 452 083
	Sum		24 605 352	28 912 352

Note 11	Mellomværende med selskap i samme konsern m.m.	2023	2022		
	Renteinntekter				
	Totonor Eiendom AS	83 783	54 141		
	Sørlandets Travpark AS	164 793	113 115		
	Sum	248 576	167 256		
	Lån til foretak i samme konsern				
	Bjerke Travbane Eiendom AS	1 109 343	1 225 343		
	Norsk Trav AS avd Bjerke	1 326 657	1 442 657		
	Sørlandets Travpark AS	3 500 000	3 500 000		
	Totonor Eiendom AS	1 550 000	1 650 000		
	Sum	7 486 000	7 818 000		
	Herav forfall senere enn 1 år fra balansedato	7 154 000	7 486 000		
	Fordring på datterselskap	2023	2022		
	Norsk Trav AS	0	55 044		
	Norsk Trav AS avd Bergen	113 046	0		
	Norsk Trav AS avd Bjerke	0	251 000		
	Bjerke Travbane Eiendom AS	0	3 500		
	Sørlandets Travpark AS	155 530	121 540		
	Bergens Traverbane AS	0	81 120		
	Totonor Eiendom AS	119 357	135 719		
	Sum	387 933	647 923		
	Sum fordringer selskap i samme konsern	8 122 509	8 633 179		
	Gjeld til datterselskap	2023	2022		
	Norsk Trav AS avd Bjerke	300 000	0		
	Norsk Trav AS avd Bergen	1 108 135	14 080		
	Norsk Trav AS	800 000	0		
	Bjerke Travbane AS	2 962 731	0		
	Bjerke Travbane Eiendom AS	241 060	321 132		
	Sørlandets Travpark AS	845 077	3 750		
	Totonor Eiendom AS	1 237 672	0		
	Sum	7 494 675	338 962		
	Sum gjeld selskap i samme konsern	7 494 675	338 962		
Note 12	Aksjer og andeler				
	Datterselskap	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel	Bokført verdi
	Norsk Trav AS	Bjerke, Oslo	100,0 %	100,0 %	3 999 000
	Bergens Traverbane AS	Bergen	93,0 %	93,0 %	15 000 000
	Bjerke Travbane Eiendom AS	Bjerke, Oslo	94,1 %	94,1 %	36 849 806
	Totonor Eiendom AS	Harstad	60,0 %	60,0 %	4 000 000
	Sørlandets Travpark AS	Kristiansand	60,0 %	60,0 %	3 000 000
	Bjerke Travbane AS	Bjerke, Oslo	100,0 %	100,0 %	3 500 000
	Sum				66 348 806
	Andre selskap				
	Momarken Toto AS	Mysen	7,5 %	7,5 %	1 000
	Nye Bodø Travbane AS	Bodø	3,0 %	3,0 %	376 500
	Sum				377 500
	Tilknyttede selskap				
	Rissa Hestesportsenter AS	Rissa, Fosen	25,0 %	25,0 %	150 000
	Bjerke Dyrehospital AS	Bjerke, Oslo	50,0 %	50,0 %	900 000
	Sum				1 050 000

Note 13	Lån til forbund / lag	2023	2022
	Buskerud Trav Eiendom AS	10 000 000	10 000 000
	Haugaland Travlag	770 000	770 000
	Sum	10 770 000	10 770 000
Note 14	Fordring Norsk Rikstoto	2023	2022
	Fordringer	84 542 553	18 182 583
	Sum	84 542 553	18 182 583
Note 15	Andre kortsiktige fordringer	2023	2022
	Forskuddsbetalte kostnader	751 756	612 444
	Andre fordringer	5 784 678	678 018
	Sum	6 536 434	1 290 462
Note 16	Bankinnskudd og bundne midler	2023	2022
	Bundne midler skattetrekk	1 079 230	749 572
	Bankinnskudd drift	21 589 400	33 398 234
	Bundne midler fond	18 462 799	21 946 062
	Kontingent travlag	296 481	118 818
	Sum	41 427 910	56 212 686
Note 17	Diverse fond i mellomregning	2023	2022
	Avlsfond	10 612 692	12 773 207
	DNTs Understøttelsesfond	1 242 487	1 888 738
	Axel Jensens Fond	63 887	63 826
	Lars Laumbs Fond	12 000	12 000
	Jacob Meyers Fond	89 127	86 897
	Karsten Buers Fond	200 895	192 005
	Johs Thues Fond	105 262	101 437
	DNTs støttefond for travtrenere	160 392	62 412
	Sum	12 486 742	15 180 523
Note 18	Annen kortsiktig gjeld	2023	2022
	Feriepenger	1 882 072	1 381 506
	Påløpte kostnader	1 129 743	1 320 743
	Annen kortsiktig gjeld	1 327 238	1 449 457
	Sum	4 339 053	4 151 705

Note 19 Lån og sikkerhetsstillelse til nærstående parter

DNT har en negativ pantsettelse. Det vil si at de ikke kan foreta større investeringer, låneopptak, pantsettelse eller salg av aktiva på over kr 10 000 000 uten samtykke fra DNB.

Aksjene i Bjerke Travbane Eiendom AS er stillet som sikkerhet for ethvert mellomværende. Aksjene er pr 31.12.2023 bokført til kr 36 849 806.

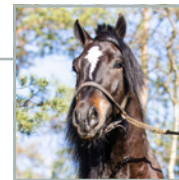
Note 20 Finansiell risiko

Spilletts rammevilkår:

Norsk Rikstotos konkurransekraft er avhengig av nasjonale myndigheters regulering av rammevilkårene for spill. Stadige endringer i disse rammevilkårene har hatt innvirkning på stiftelsens evne til å optimalisere overskuddet som skal komme hestesporten, hesteholdet og norsk hesteavl til gode. Hvilken virkning dagens rammevilkår vil ha over tid er uviss, og er en finansiell risiko.

Spillproduktet:

Størrelsen på populasjonen av travhester regulerer antall løp og løpsdager som det er mulig å avvikle og arrangere spill til. Det reduserer også inntektsmulighetene fra spillet. Løp med dårlig fyllingsgrad og løp med store favoritter gir ofte lave utbetalinger i spillet. Et dårligere spillprodukt fører også til fallende omsetning og vil kunne påvirke finansieringen negativt.

**DET NORSKE TRAVSELSKAPS UNDERSTØTTELSESFOND
RESULTATREGNSKAP**

DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2023	2022
Mulfter	352 900	347 900
Sum driftsinntekter	352 900	347 900
Tilskudd NTTFs pensjonsordning	147 863	132 013
Tilskudd samarbeidende organisasjoner	621 500	455 000
Erstatninger	0	2 500
Ulykkesforsikringer	286 363	200 860
Dommerprosjekt	0	231 523
Sum driftskostnader	1 055 726	1 021 896
Driftsresultat	-702 826	-673 996
Finansinntekter og finanskostnader		
Renteinntekter	56 574	26 392
Resultat av finansposter	56 574	26 392
Årets resultat	-646 252	-647 604

**DET NORSKE TRAVSELSKAPS UNDERSTØTTELSESFOND
BALANSE PR. 31.12.**

EIENDELER	2023	2022
Fordringer		
Mellomregning DNT	1 242 487	1 888 739
Sum fordringer	1 242 487	1 888 739
SUM EIENDELER	1 242 487	1 888 739
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	1 242 487	1 888 739
Sum egenkapital	1 242 487	1 888 739
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	1 242 487	1 888 739

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Det Norske Travselsskap

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Det Norske Travselsskap.

Årsregnskapet består av:

- Selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- Konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav
- Gir selskapsregnskapet et rettvise bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- Gir konsernregnskapet et rettvise bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å

– REVISJONSBERETNING

rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelse om samfunnsansvar.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Øyvind Hjemgård
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Hjemgård, Øyvind

Statsautorisert revisor

På vegne av: BDO AS

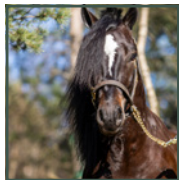
Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-2146438

IP: 188.95.xxx.xxx

2024-04-23 15:12:18 UTC

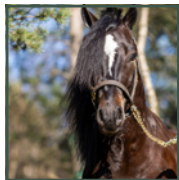
Penneo Dokumentnøkkel: LB/JDB-2071/P-DKEEI-FC4/A-HPFEL-0014V

**DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN
RESULTATREGNSKAP**

DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2023	2022
Tilskudd Norsk Rikstoto	1	468 459 993	41 000 000
Provisjonsinntekt	2	0	61 123 542
Leieinntekter	3	16 326 010	18 228 350
Innbetalte premier	4	5 710 607	185 971 357
Innbetalte oppdretterpremier	4	685 273	22 316 563
Innskudd klasseløp og auksjonsløp		9 894 500	10 722 000
Premiefond Norsk Rikstoto	4	3 975 120	5 770 200
Andre inntekter	5	50 015 291	39 884 229
Sum driftsinntekter		555 066 794	385 016 241
Utbetalte premier	4	206 165 000	215 308 000
Utbetalte oppdretterpremier	4	24 739 800	25 836 960
Driftstilskudd baner		75 423 578	0
Gjenstandspremier		1 673 637	1 420 231
Mønstringsløp		2 915 000	6 765 000
Storløpstilskudd		300 000	500 000
Arrangementstilskudd		1 736 819	1 601 268
Løpskostnader		9 294 127	8 978 592
Avlsrelaterte tiltak		27 000	33 000
Lønnskostnader	6, 7	65 323 653	58 068 790
Avskrivning	8	14 239 985	13 737 600
Andre driftskostnader	6, 9	107 206 351	80 192 760
Sum driftskostnader		509 044 951	412 442 202
Driftsresultat		46 021 843	-27 425 961
Andre inntekter og kostnader			
Engangstilskudd fra Norsk Rikstoto		6 100 000	25 344 983
Investeringstilskudd til banene		10 287 000	2 629 500
Resultat andre inntekter og kostnader		-4 187 000	22 715 483
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter		4 174 360	1 869 741
Andre finansinntekter		279 387	376 494
Rentekostnader		6 407 881	4 878 068
Andre finanskostnader		72 216	358 153
Resultat av finansposter		-2 026 350	-2 989 986
Ordinært resultat før skattekostnad		39 808 493	-7 700 465
Skattekostnad på ordinært resultat	10	-220 083	27 984
Årets resultat	11	40 028 576	-7 728 449

**DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN
BALANSE PR. 31.12.**

EIENDELER	Note	2023	2022
ANLEGGSMIDLER			
Utsatt skattefordel		636 731	0
Sum immaterielle eiendeler		636 731	0
Varige driftsmidler			
Bygninger og diverse anlegg	8	230 871 472	232 508 902
Maskiner og anlegg	8	515 778	901 371
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	8	20 886 092	17 474 638
Sum varige driftsmidler		252 273 342	250 884 911
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttet selskap	12	900 000	900 000
Lån til forbund og lag	12	10 770 000	10 770 000
Andre investeringer	12	642 500	642 500
Sum finansielle anleggsmidler		12 312 500	12 312 500
Sum anleggsmidler		265 222 573	263 197 411
Omløpsmidler			
Lager av varer og annen beholdning		463 938	617 155
Fordringer			
Fordring Norsk Rikstoto	13	91 091 757	19 135 777
Andre fordringer		19 295 322	17 610 591
Sum fordringer		110 387 078	36 746 368
Bankinnskudd, kontanter o.l.	14	88 729 146	109 019 279
Sum omløpsmidler		199 580 163	146 382 802
SUM EIENDELER		464 802 736	409 580 214

**DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN
BALANSE PR. 31.12.**

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2023	2022
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Øremerket egenkapital	11	24 605 352	28 912 352
Annen egenkapital	11	121 560 972	79 300 447
Minoritetsinteresse	11	11 397 680	9 372 300
Sum opptjent egenkapital		157 564 004	117 585 099
Sum egenkapital		157 564 004	117 585 099
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Utsatt skatt	10	3 618 158	3 313 655
Sum avsetning for forpliktelser		3 618 158	3 313 655
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	15	104 665 505	106 011 339
Langsiktig gjeld samarbeidende selskaper	15	4 350 000	4 350 000
Diverse fond i mellomregning	16	17 286 828	19 950 819
Sum annen langsiktig gjeld		126 302 334	130 312 159
Kortsiktig gjeld			
Gjeld samarbeidende selskaper		2 468 158	213 068
Leverandørgjeld		16 609 358	5 215 403
Hesteeierinnskudd		12 364 930	12 131 000
Skyldige premier		18 117 845	18 301 783
Skyldige oppdretterpremier		4 316 371	3 132 931
Betalbar skatt	10	112 145	146 899
Skyldig offentlige avgifter		6 443 106	4 883 279
Annen kortsiktig gjeld	17	116 886 327	114 344 938
Sum kortsiktig gjeld		177 318 240	158 369 302
Sum gjeld		307 238 732	291 995 116
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		464 802 736	409 580 214

Oslo, 18.04.2024

Styret i Det Norske Travselsskap

Erik Skjervagen
Styreleder

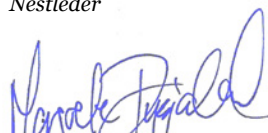
Øistein Magnar Andresen
Nestleder

Petter Andreas Astrup Baalsrud
Styremedlem

Kari Agerlie
Styremedlem

Margrete Dysjaland
Styremedlem

Sindre Lutdal Nyeng
Styremedlem

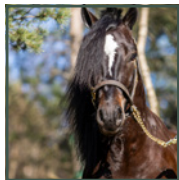

Roy Kristiansen
Styremedlem
Ansattes representant

DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2023	2022
+/- Resultat før skattekostnad	27 679 298	- 7 700 465
- Periodens betalte skatt	- 233 777	- 96 394
+/- Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
+ Ordinære avskrivninger	14 239 985	13 737 600
+ Nedskrivning anleggsmidler	0	0
+/- Endring varelager	153 217	- 463 696
+/- Endring fordringer baner	0	- 5 567 590
+/- Endring fordring Norsk Rikstoto	- 71 955 980	71 450 445
+/- Endring leverandørgjeld	11 393 955	- 645 722
+/- Endring hesteierinnskudd	233 930	- 887 000
+/- Endring skyldige premier	- 183 938	- 313 147
+/- Endring skyldige oppdretterpremier	1 183 441	392 729
+/- Endring i andre tidsavgrensningsposter	5 532 303	- 10 521 869
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	- 11 957 566	59 384 891
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	0
+ Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	- 3 544 100	- 3 274 000
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	- 15 629 858	- 8 534 208
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	- 19 173 958	- 11 808 208
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
+ Opptak av ny langsiktig gjeld oppkjøp	0	9 714 296
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	10 841 391	- 7 647 379
+/- Netto endring i kassekreditt	0	0
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	10 841 391	2 066 917
= Netto endring i kontanter og kontantekv.	- 20 290 133	49 643 600
+ Beholdning av kontanter og kontantekv. 01.01.	109 019 279	59 375 679
= Beholdning av kontanter og kontantekv. 31.12.	88 729 146	109 019 279

DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN NOTER

Konsernregnskapet består av morselskapet Det Norske Travselvskap med datterselskapene Bjerke Travbane Eiendom AS, Sørlandets Travpark AS, Travparken Eiendom AS, Bergens Traverbane AS, Norsk Trav AS, Totonor Eiendom AS, Hesteskoen AS, Bjerke Syd AS, Bjerke Nord AS, Bjerke Trav AS, Bjerke Travbane AS og Norsk Travsportsenter AS.

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Anleggsmidler balanseføres til anskaffelseskost, og nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke generell tapsrisiko.

Inntektsføring av tilskudd skjer i takt med aktiviteten. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

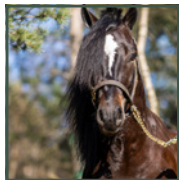
Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Regnskapsprinsippene er ellers nærmere omtalt i de tilhørende noter til de enkelte regnskapspostene.

Note 1	Tilskudd fra Norsk Rikstoto	2023	2022
	Driftstilskudd Det Norske Travselvskap	468 459 993	41 000 000
	Sum	468 459 993	41 000 000
Note 2	Provisjon fra Norsk Rikstoto	2023	2022
	Norsk Trav AS	0	42 513 612
	Totonor Eiendom AS	0	9 377 474
	Sørlandets Travpark AS	0	9 232 456
	Sum	0	61 123 542
Note 3	Leieinntekter	2023	2022
	Leieinntekter Bjerke Travbane Eiendom AS	9 219 230	9 488 742
	Leieinntekter Sørlandets Travpark AS	3 010 821	4 552 015
	Leieinntekter Bergens Traverbane AS	3 638 865	3 942 043
	Leieinntekter Totonor Eiendom AS	242 010	245 550
	Festeavgifter Bjerke Travbane Eiendom AS	215 084	221 388
	Sum	16 326 010	18 449 738

Note 4	Premier	2023	2022
	Premiematrise fra NR	0	178 861 321
	Premier innbetalt fra baner	5 710 607	7 110 036
	Premier overført fra premiefond NR	3 549 214	5 151 964
	Innbetalte premier	9 259 821	191 123 321
	Premier finansiert av baner i konsernet	3 556 500	4 310 000
	Premier finansiert av DNT	193 348 679	19 874 679
	Premier til hesteeiere	206 165 000	215 308 000
	Premier V75	80 301 500	82 349 500
	Premier V75M / V86	29 212 500	31 216 500
	Premier hverdagstrav	96 651 000	101 742 000
	Utbetalte premier	206 165 000	215 308 000
	Antall kjøredager	389	398
	Antall kjørte løp	3266	3 334
	Oppdretterpremier	2023	2022
	Oppdretterpremier premiematrise fra NR	0	21 463 359
	Oppdretterpremier fra banene	685 273	853 204
	Oppdretterpremier overført fra premiefond NR	425 906	618 236
	Innbetalte oppdretterpremier	1 111 179	22 934 799
	Oppdretterpremier finansiert av baner i konsernet	426 780	517 200
	Oppdretterpremier finansiert av DNT	23 201 841	2 384 961
	Utbetalte oppdretterpremier	24 739 800	25 836 960
	Premiefond Norsk Rikstoto	2023	2022
	Det Norske Travelskap	0	1 495 200
	Norsk Trav AS	2 834 160	3 875 000
	Totonor Eiendom AS	600 000	400 000
	Bjerke Travbane AS	540 960	0
	Overførte midler fra premiefond Norsk Rikstoto	3 975 120	5 770 200
Note 5	Andre inntekter	2023	2022
	Reisetilskudd V75, V75M og V86	0	2 000 000
	Sponsor / reklameinntekter	4 620 479	2 453 761
	Inntekter avl og sertifisering	5 189 556	5 393 160
	Inntekter sport	1 526 790	1 540 730
	Inntekter auksjon	651 340	616 780
	Bidrag avskrivning / finans	0	1 806 876
	Gevinst salg driftsmidler	523 488	1 600 000
	Øvrige inntekter	37 503 638	24 251 534
	Sum	50 015 291	39 662 841

Note 6 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser m.m. 2023 2022

Lønnskostnader		
Lønninger	52 143 898	45 723 335
Arbeidsgiveravgift	7 839 103	7 264 366
Pensjonskostnader	3 365 332	3 434 582
Andre ytelser	1 295 153	1 408 086
Andre personalkostnader	680 167	238 423
Sum	65 323 653	58 068 790

Antall årsverk sysselsatt 74,1 73,3

Ytelse til ledende personer	Generalsekretær	Styret
Lønn og honorarer *	1 161 837	732 500
Andre godtgjørelser	15 816	518 940
Pensjonsutgifter	81 373	

*Generalsekretær har en årslønn på 1 144 473, og har en avtale om etterlønn i 9 måneder ved fratredelse.

Revisor

Kostnadsført til revisor fordeles på følgende måte:

Lovpålagt revisjon inkl utarbeidelse av regnskap	1 127 043
Andre attestasjonstjenester inkl utarbeidelse av regnskap mv.	287 714
Annen bistand	899 614

Note 7 Pensjon

Selskapene er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapenes pensjonsordninger tilfredsstillter kravene i denne lov.

Note 8 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

	Bygninger / div anlegg	Maskiner / anlegg	Driftsløsøre m.v.	Totalt
Anskaffelseskost 1.1.	518 371 651	12 943 756	51 321 656	582 637 459
Tilgang kjøpte driftsmidler	6 165 799	514 216	8 949 843	15 629 858
Tilgang ved overdragelse	363 635	0	880 722	1 244 357
Avgang	0	363 635	880 721	1 244 356
Anskaffelseskost 31.12.	524 901 085	13 094 337	60 271 500	598 267 318
Oppskrivning/nedskrivning	22 596 633	0	0	22 596 633
Avskrivninger 1.1.	308 459 080	12 042 385	33 847 018	354 348 483
Avgang avskrivninger	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger	316 626 246	12 578 559	39 385 408	368 590 213
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.	230 871 472	515 778	20 886 092	252 273 342
Årets avskrivninger	8 071 193	729 509	5 439 011	14 239 985
Økonomisk levetid	5–50 år	5–10 år	3–10 år	
Avskrivningsplan	2–20 %	10–20 %	10–33 %	

Note 9	Andre driftskostnader	2023	2022
	Ponni rekruttering	1 420 246	1 480 340
	Travskoler	246 250	509 250
	Blodtyping hester	1 190 894	1 256 714
	Analyse av blodprøver	3 768 677	0
	Behandling av doping og prøver	1 042 048	0
	Tilskudd tilsluttede og samarbeidende organisasjoner	5 304 350	5 928 308
	DU midler - nyinvesteringer	500 633	1 000 000
	Reisetilskudd hester V75 og V86	2 358 540	2 548 397
	Andre bidrag / tiltak inkl "Til start"	1 129 392	825 124
	Vedlikehold eiendommer	14 205 992	8 699 431
	Drift og vedlikehold	1 698 601	2 126 515
	Honorarer	19 226 044	10 138 930
	Kontor- og datakostnader	12 762 224	9 270 598
	Forsikringer	2 570 462	2 192 066
	Markedsføring	3 769 116	3 182 512
	Møte- og reisekostnader	4 379 009	2 921 558
	Tap på fordringer	- 5 902	- 44 767
	Varekostnad	4 960 841	4 110 730
	Andre driftskostnader	26 678 935	24 047 055
	Sum	107 206 352	80 192 760

Note 10 Skatter

For de skattepliktige enhetene kostnadsføres skatter når de påløper, det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets skattepliktige inntekt) og endringer i netto utsatt skatt.

	2023	2022
Årets skattekostnad består av:		
Betalbar selskapsskatt	112 145	146 899
Endring resultatført utsatt skatt	- 332 228	- 118 915
Årets totale skattekostnad	- 220 083	27 984

Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt	2023	2022
Forskjeller som utlignes:		
Fordringer	- 470 473	- 310 743
Varige driftsmidler	- 3 234 509	- 2 087 847
Oppskrivning tomt	0	0
Gevinst- og tapskonto	1 826 378	2 282 974
Pensjonsforpliktelser	0	0
Pensjonsmidler	0	0
Avsetninger	- 98 333	- 15 000
Korreksjonsinntekt	0	0
Fremførbart underskudd	- 45 396 699	- 42 744 326
Forskjeller som ikke inngår i beregningen av utsatt skattefordel	43 808 443	40 655 424
Netto midlertidige forskjeller	- 3 565 193	- 2 219 518
Forskjeller som inngår i beregningen av utsatt skatt	20 011 368	17 281 585
Sum grunnlag utsatt skatt	16 446 175	15 062 067
Utsatt skatt	3 618 158	3 313 655
Skattesats	22 %	22 %

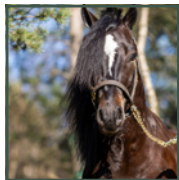
Note 11	Egenkapital				Sum
		Øremerket egenkapital	Annen egenkapital	Minoritets-interesse	
	Egenkapital 31.12.2022	28 912 352	79 300 447	9 372 300	117 585 099
	Endringer i året				
	Overført til øremerket egenkapital	6 600 000	6 600 000		0
	Overført fra øremerket egenkapital	- 10 907 000	10 907 000		0
	Andre endringer		- 2 763 246	2 713 576	- 49 670
	Årets resultat		40 716 771	- 688 195	40 028 576
	Egenkapital 31.12.2023	24 605 352	121 560 972	11 397 680	157 564 004
Note 12	Aksjer og andeler	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel	Bokført verdi
	Andeler				
	Momarken Toto AS	Mysen	7,5 %	7,5 %	1 000
	Rissa Hestesportsenter AS	Rissa, Fosen	25,0 %	25,0 %	150 000
	Nye Bodø Travbane AS	Bodø	3,0 %	3,0 %	376 500
	Bjerke Dyrehospital AS	Bjerke, Oslo	50,0 %	50,0 %	900 000
	Andre investeringer				115 000
	Sum aksjer og andeler				1 542 500
	Lån til forbund og lag			2023	2022
	Buskerud Trav Eiendom AS			10 000 000	10 000 000
	Lån forbund / lag			770 000	770 000
	Sum			10 770 000	10 770 000
Note 13	Fordring Norsk Rikstoto		2023	2022	
	Det Norske Travelskap		84 542 553	18 182 583	
	Norsk Trav AS		5 834 160	0	
	Sørlandets Travpark AS		0	953 194	
	Bjerke Travbane Eiendom AS		174 084	0	
	Bjerke Travbane AS		540 960	0	
	Sum fordringer Norsk Rikstoto		91 091 757	19 135 777	
Note 14	Bankinnskudd og bundne midler		2023	2022	
	Bundne midler skattetrekk		3 005 607	2 359 813	
	Bundne midler fond		18 462 799	21 946 062	
	Bundne midler depositum		48 898	46 576	
	Kontingent travlag		296 481	118 818	
	Andre bankinnskudd		66 915 360	84 548 013	
	Sum		88 729 146	109 019 279	

Note 15	Langsiktig gjeld	2023	2022
	Pantelån		
	DNB	85 555 315	85 869 784
	SR Bank	19 110 190	20 141 555
	Sum	104 665 505	106 011 339
	Herav forfall senere enn fem år fra balansedato	14 529 266	89 939 719
	Balansført verdi av eiendeler pantsatt for egen gjeld		
	Bygninger og diverse anlegg	230 871 472	232 508 902
	Langsiktig gjeld samarbeidende selskap	2023	2022
	Norsk Rikstoto	4 350 000	4 350 000
	Sum	4 350 000	4 350 000
	Herav forfall senere enn fem år fra balansedato	1 650 000	1 950 000
Note 16	Fond i mellomregning	2023	2022
	DNTs understøttelsesfond	1 242 487	1 888 738
	Avlsfond	10 612 692	12 773 207
	Sørlandets Travparks understøttelsesfond	716 241	691 168
	Bergens Traverbanes understøttelsesfond	3 429 265	3 429 265
	Totonor Eiendoms understøttelsesfond	654 581	649 864
	Axel Jensens Fond	63 887	63 826
	Lars Laumbs Fond	12 000	12 000
	Jacob Meyers Fond	89 127	86 897
	Karsten Buers Fond	200 895	192 005
	Johs Thues Fond	105 262	101 437
	DNTs støttefond for travtrenere	160 392	62 412
	Sum	17 286 828	19 950 819
Note 17	Annen kortsiktig gjeld	2023	2022
	Avsatte DU-midler	1 368 200	1 186 500
	Feriepenger	5 600 194	4 797 490
	Forskudd fra kunder	100 037 575	100 257 600
	Påløpte kostnader, periodiseringer og andre tidsavgrensinger	1 895 120	4 712 341
	Annen kortsiktig gjeld	7 985 238	3 391 008
	Sum	116 886 327	114 344 938
Note 18	Kausjonsansvar		

Videre har DNT en negativ pantsettelse. Det vil si at de ikke kan foreta større investeringer, låneopptak, pantsettelse eller salg av aktiva på over kr 10 000 000 uten samtykke fra DNB.

Aksjene i Bjerke Travbane Eiendom AS er stillet som sikkerhet for ethvert mellomværende. Aksjene er pr 31.12.2023 bokført til kr 36 849 806.

Note 19

Finansiell risiko

Spilletts rammevilkår:

Norsk Rikstotos konkurransekraft er avhengig av nasjonale myndigheters regulering av rammevilkårene for spill. Stadige endringer i disse rammevilkårene har hatt innvirkning på stiftelsens evne til å optimalisere overskuddet som skal komme hestesporten, hesteholdet og norsk hesteavl til gode. Hvilken virkning dagens rammevilkår vil ha over tid er uviss, og er en finansiell risiko.

Spillproduktet:

Størrelsen på populasjonen av travhester regulerer antall løp og løpsdager som det er mulig å avvikle og arrangere spill til. Det reduserer også inntektsmulighetene fra spillet. Løp med dårlig fyllingsgrad og løp med store favoritter gir ofte lave utbetalinger i spillet. Et dårligere spillprodukt fører også til fallende omsetning og vil kunne påvirke finansieringen negativt.

